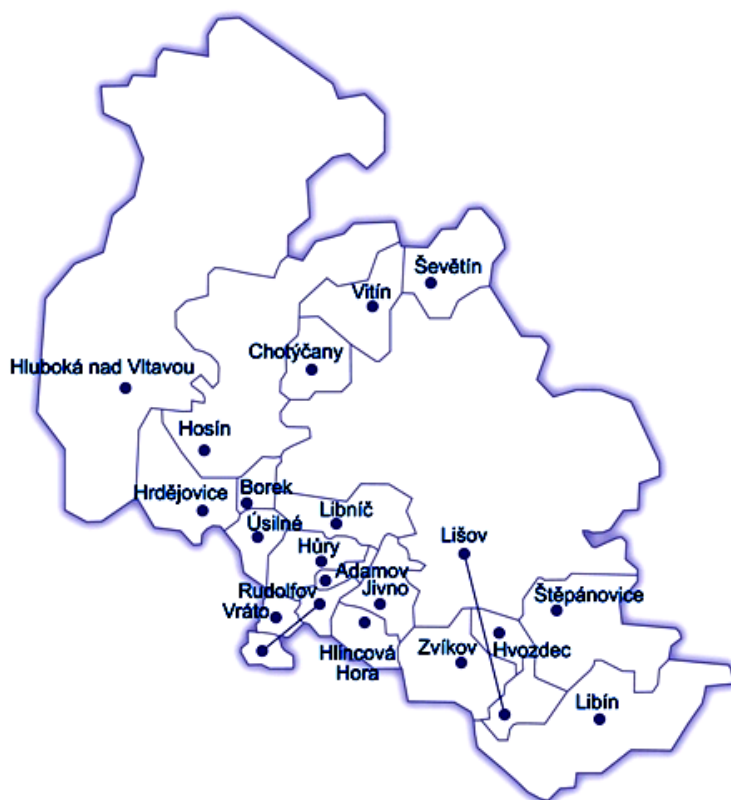

Místní akční skupina Hlubocko – Lišovsko o.p.s.

STRATEGIE KOMUNITNĚ VEDENÉHO MÍSTNÍHO ROZVOJE

na území Místní akční skupiny
Hlubocko – Lišovsko
pro období 2014–2020

EVROPSKÁ UNIE
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
INVESTICE DO VAŠÍ BUDOUCNOSTI

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

Obsah

1.	Úvodní informace	5
1.1	Cíle SCLLD	5
1.2	Metodika a postup zpracování	6
1.3	Struktura dokumentu	8
1.4	Použité zdroje	10
1.5	Návaznost strategie SCLLD na existující rozvojové dokumenty	11
2	Vstupní údaje pro analýzu území MAS Hlubocko – Lišovsko	14
2.1	Základní informace o regionu	14
2.2	Poloha a členská základna regionu.....	14
3	Socioekonomická analýza a analýza problémů	19
3.1	Socio-geografický kontext	19
3.2	Lidské zdroje regionu MAS	21
3.3	Bydlení, bytová výstavba.....	33
3.4	Trh práce a nezaměstnanost	35
3.5	Ekonomická situace, podnikání	43
3.5.1	Ekonomika Jihočeského kraje.....	43
3.5.2	Ekonomika regionu MAS	44
3.6	Doprava	50
4	Vyhodnocení dotazníkových šetření a analýza potřeb.....	52
4.1	Výsledky dotazníkového šetření u domácností na území MAS.....	52
4.2	Výsledky dotazníkového šetření u návštěvníků území MAS Hlubocko – Lišovsko	60
4.3	Výsledky dotazníkového šetření u starostů obcí MAS Hlubocko – Lišovsko	67
5	SWOT analýza území MAS.....	81
5.1	Metodika zpracování	81
5.2	Souhrnná SWOT analýza regionu MAS.....	82
6	Návaznost přípravy strategie MAS na strategické dokumenty	85

6.1	Návaznost strategie na národní strategické dokumenty	86
6.2	Návaznost strategie na IROP	86
6.3	Návaznost strategie na PRV.....	87
6.4	Návaznost strategie na OP Zaměstnanost.....	87
6.5	Návaznost strategie na OP Životní prostředí.....	87
6.6	Návaznost strategie na Program rozvoje Jihočeského kraje 2014–2020.....	87
6.7	Návaznost strategie na Strategický plán LEADER MAS Hlubocko – Lišovsko 2007–2013	88
6.8	Návaznost strategie na Strategii cestovního ruchu MAS Hlubocko – Lišovsko o.p.s.	88
6.9	Návaznost strategie na Studii využití kulturního dědictví Hlubocka – Lišovska	89
7	Strategie rozvoje území MAS	90
7.1	Stanovení vize strategie	91
7.2	Stanovení strategických a specifických cílů a jejich vzájemné návaznosti a provázanosti....	92
7.2.1	Kvalita života na venkově (včetně dopravy a infrastruktury).....	92
7.2.2	Podnikání, zemědělství a cestovní ruch	95
7.2.3	Lidské zdroje a zaměstnanost.....	96
7.2.4	Partnerství	98
8	Návrh konkrétních opatření	100
8.1	Definice konkrétních opatření pro naplnění stanovených cílů	100
8.2	Integrační a inovativní prvky	101
8.3	Měřitelné indikátory úspěšnosti realizace Strategie CLLD	102
9	Implementace Strategie CLLD	105

1. Úvodní informace

Zpracovaná Strategie komunitně vedeného místního rozvoje (SCLLD) pro období 2014–2020 představuje stěžejní strategický dokument pro komplexní plánování regionálního rozvoje v území regionu MAS Hlubocko – Lišovsko v programovém období 2014–2020. Místní akční skupiny (MAS) disponují zcela zásadní výhodou v tom smyslu, že sdružují místní komunity a jsou tak velmi blízko jednotlivým aktérům na místní úrovni. Z tohoto důvodu se očekává změna postavení místních akčních skupin ve směru významného posílení jejich možností při plánování a financování regionálního rozvoje na svém území.

V programovém období 2014–2020 povede explicitnější podpora ve formě společných právních rámců a harmonizovaných pravidel pro pět fondů Společného strategického rámce k větší konzistenci a podpoří vznik strategií vedených místními komunitami a financovaných z více fondů. Na tuto novou situaci a nové výzvy je potřeba pečlivá příprava ze strany MAS. Do této přípravné fáze, mezi jejíž výstupy patří mimo jiné také zpracovaná strategie komunitně vedeného místního rozvoje, by měly být zapojeny aktivní subjekty i široké vrstvy obyvatel na místní úrovni. Tím by měl být naplněn jeden z hlavních principů moderního strategického plánování na místní úrovni – tzv. komunitně vedený místní rozvoj. Komunitně vedený místní rozvoj (CLLD) je nástrojem pro zapojení obyvatel nebo uživatelů území na místní úrovni do plánovacích procesů, implementace strategických dokumentů i vlastní realizace rozvoje území. CLLD představuje nástroj pro nalezení odpovědí na sociální, environmentální a ekonomické výzvy, přičemž celý proces probíhá „zdola – nahoru“, tedy přímo od místních komunit. Díky tomu může mít podstatný vliv na životy lidí a vytváření nových myšlenek, společné zavádění těchto nápadů do praxe a posílení místní kapacity pro rozvoj území. Z těchto důvodů může být komunitně vedený místní rozvoj velmi účinným nástrojem k dosažení nových, efektivnějších a udržitelnějších forem hospodářského, sociálního i environmentálního rozvoje.

1.1 Cíle SCLLD

Základním cílem SCLLD je koordinace přípravných i realizačních aktivit, které by vedly k zajištění udržitelného regionálního rozvoje na místní úrovni. SCLLD představuje komplexní rozvojový dokument střednědobého dosahu, vztahující se na celé území MAS, tedy na místní komunitu. Komunitu v území tvoří společnost určitého počtu lidí, která v daném území žije, pracuje a podílí se na sociálním životě v regionu. Vždy je potřeba, aby komunita v rámci regionu spolu komunikovala a vyměňovala si své zkušenosti a názory. Tento předpoklad platí také pro úspěšný regionální rozvoj území.

Proto se SCLLD opírá o princip komunitně vedeného místního rozvoje, který představuje metodu pro zapojení partnerů na místní úrovni, včetně občanské společnosti a místních ekonomických subjektů při vytváření a provádění místních integrovaných strategií, které pomáhají v daném území a společenství vytvořit přechod k udržitelnější budoucnosti. Jedině prostřednictvím zapojení širokých skupin aktérů i veřejnosti budou zohledněny všechny aspekty, které mohou hrát v regionálním rozvoji určitou roli.

V souladu se zpracovanou SCLLD pak bude prováděn koordinovaný rozvoj území regionu. Strategie bude provázet celou místní komunitu po celou dobu programovacího období 2014–2020, bude

průběžně sledováno její naplňování, a tím i její úspěšnost. Dalším smyslem strategie SCLLD je, že projekty, na jejichž realizaci budou žadatelé žádat skrze MAS, budou hodnoceny z pohledu, do jaké míry korespondují s vytvořenou strategií, zda povedou k naplňování cílů v území a budou mít tak pro region větší význam. Aktérům v území bude SCLLD dávat jasný impulz, jakým směrem se region ubírá.

Strategie SCLLD tedy představuje integrovaný nástroj určený pro koordinaci regionálního rozvoje území místní komunity, díky její implementaci a realizaci by měl regionální rozvoj probíhat efektivněji, konzistentněji a více cíleně na skutečné potřeby regionu. Mnohostrannou účastí pokud možno všech aktérů území i veřejnosti na její přípravě by měla SCLLD zároveň garantovat, že budou reflektovány opravdu všechny aspekty, které je třeba při plánování regionálního rozvoje brát v úvahu a že budou zohledněny potřeby všech zapojených zájmových skupin. V neposlední řadě představuje SCLLD díky jejímu provázání s programovými rámci a operačními programy nástroj pro koordinované využívání finančních prostředků ze strukturálních fondů EU.

1.2 Metodika a postup zpracování

Jak již bylo uvedeno výše, strategie SCLLD jsou vytvářeny na principu komunitně vedeného místního rozvoje, tedy rozvoje, který je veden přímo místními akčními skupinami. Z tohoto důvodu byla při zpracování použita participativní metoda zpracování strategie. Tato metoda je založená na zapojení klíčových partnerů, veřejnosti i významných odborníků či subjektů do zpracování strategie. Participativní metoda dává prostor pro získání širšího spektra názorů a pohledů na projednávanou tematiku, umožňuje nacházení stabilnějších způsobů řešení problémů, dává účastníkům prostor pro osobní iniciativu, podporuje jejich motivaci pro realizaci strategie a vytváří podmínky pro další spolupráci.

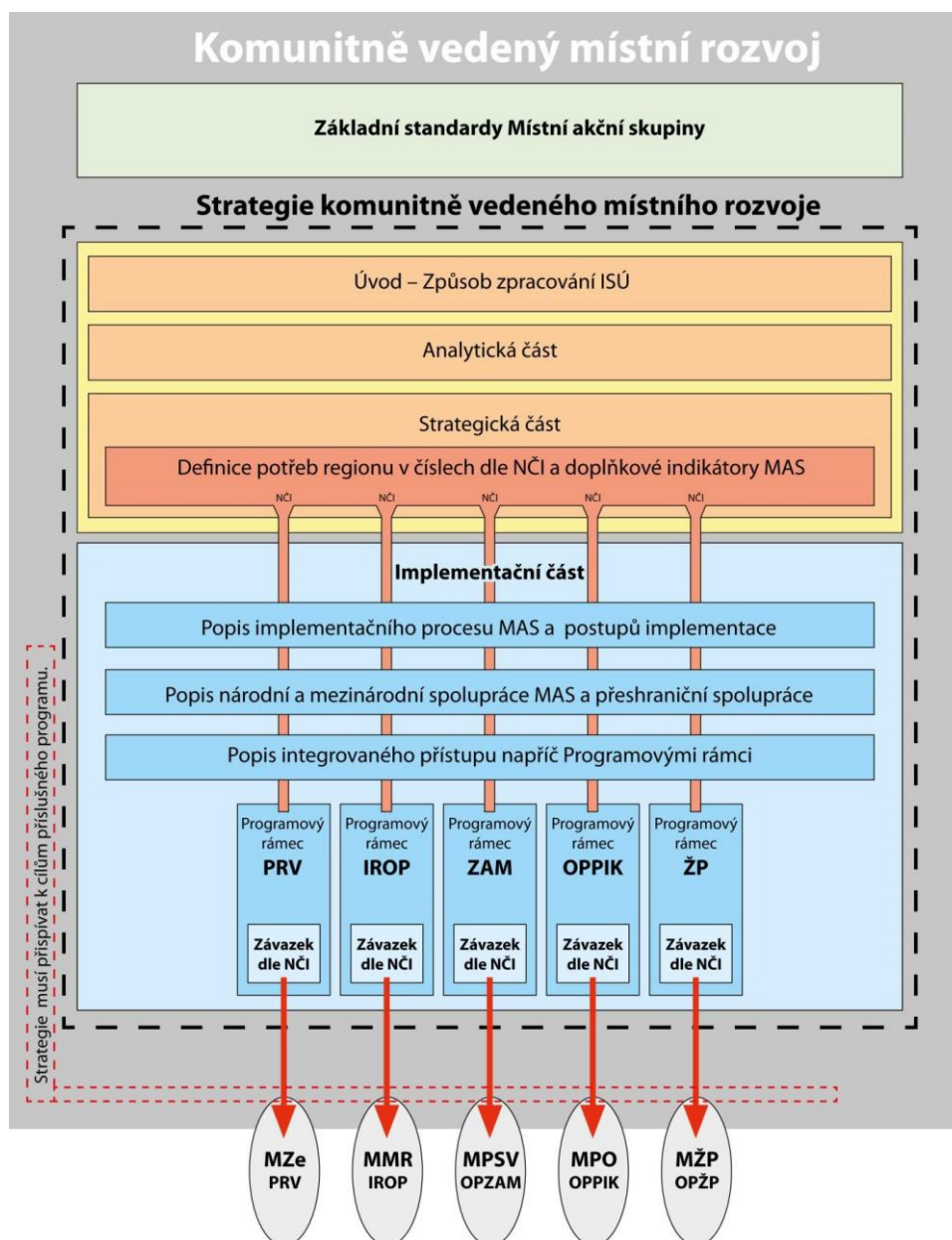
Při zpracování strategie SCLLD pro region MAS Hlubocko – Lišovsko bylo využito několika různých možností zapojení veřejnosti do přípravy strategie. V prvotní fázi bylo zpracováno několik typů dotazníků pro různé skupiny obyvatel v území MAS. Na základě těchto dotazníků byla provedena dotazníková šetření jednak ve všech domácnostech v území MAS (formou zaslání dotazníku do poštovní schránky domácností), dále přímým dotazováním mezi turisty a návštěvníky území MAS a také probíhaly řízené rozhovory s představiteli všech členských obcí. V rámci těchto dotazníkových šetření se podařilo získat řadu důležitých informací a poznatků, které byly následně zohledněny při přípravě strategie. Na závěr zpracování strategie proběhlo také veřejné projednání, kterého se mohly zúčastnit široké skupiny z řad odborníků i veřejnosti. Finální verze strategie musí být zároveň schválena zastupitelstvy jednotlivých samospráv, což také představuje možnost „kontroly“ strategie ze strany místní komunity.

Kromě participace místní komunity bylo při zpracování využito také expertní poradenství. Při vytváření strategie SCLLD se tak prolínalo zpracování komunitní a expertní, přičemž role spolupracující expertní agentury spočívala především v metodickém dohledu a asistenci a dále při komunikaci s aktéry a veřejností. Bylo totiž potřeba lidem přímo vysvětlit možnosti obcí, kapacitu území, lidí, financí atd. Bez diskuse s vysvětlením ze strany odborníků a bez osvěty veřejnosti hrozilo riziko, že by strategie obsahovala nereálné návrhy. Výsledky setkání s veřejností bylo zároveň potřeba odborně zpracovat a vhodně zakomponovat do připravované strategie.

Při vytváření strategie SCLLD pro region MAS Hlubocko – Lišovsko bylo snahou dodržovat metodiku předepsanou přímo pro tento typ strategií. Zpracování strategie je tedy v souladu zejména s *Manuálem tvorby Strategie komunitně vedeného místního rozvoje pro programové období 2014–2020* a *Metodickým pokynem pro využití integrovaných nástrojů v programovém období 2014–2020*.

Zpracování strategie SCLLD odpovídající této metodice a při dodržení principu komunitně vedeného místního rozvoje má několik fází a dílčích výstupů. Podrobně je návaznost jednotlivých částí komunitně vedeného místního rozvoje popsána na následujícím obrázku.

Obr. 1: Struktura komunitně vedeného místního rozvoje

Zdroj: Manuál tvorby Strategie komunitně vedeného místního rozvoje pro programové období 2014–2020

Strategie SCLLD se skládá z analytické, strategické a implementační části. Každá z těchto částí má svou danou strukturu a obsah a všechny části jsou navzájem provázané, přičemž tato provázanost jde ve směru analytická část – strategická část – implementační část. Tomu odpovídá také pořadí zpracování jednotlivých částí.

Toto členění víceméně odpovídá strategii komunitně vedeného místního rozvoje (SCLLD) v užším pojetí, neboli tzv. **Integrované strategii území (ISÚ)**. ISÚ je celkovou střednědobou strategií rozvoje, která vychází ze záměrů dlouhodobého udržitelného rozvoje území a je součástí komunitně vedeného místního rozvoje. Jde o ucelený rozvojový dokument, vztahující se na území působnosti MAS. Integrovaná strategie rozvoje území především vyhodnocuje problémy a potenciál regionu/vymezeného území a navrhuje jeho další rozvoj pomocí konkrétních opatření. Obsahuje definici potřeb území s využitím indikátorů stanovených v Národním číselníku indikátorů (NČI). Strategie ISÚ má analytickou, strategickou a implementační část.

Dalším dokumentem strategického charakteru je tzv. **Integrovaný akční plán rozvoje území (IAPRÚ) MAS**. IAPRÚ představuje implementační nástroj Integrované strategie rozvoje území (ISÚ), který integruje priority a požadavky komunity z předmětného území vůči dotačním programům a je tvořen jednotlivými Programovými rámci (které jsou obdobou dnešního Strategického plánu Leader v rámci Programu rozvoje venkova). Programové rámce definují návaznost ISÚ na dotační programy a využívají indikátory naplnění jednotlivých dotačních programů. IAPRÚ rozpracovává strategii rozvoje na kratší období, obsahuje odsouhlasené projekty, které naplňují cíle ISÚ a určuje zdroje na jejich realizaci (finanční, lidské, technické a další). IAPRÚ je aktualizován nejméně jednou ročně na základě vyhodnocení průběhu a výsledků akcí a změn vnitřních či vnějších faktorů.

Integrovaná strategie území MAS společně s Programovými rámci zařazenými do Integrovaného akčního plánu rozvoje území MAS a dále soubor doložení minimálních standardů fungování MAS tvoří dohromady Strategii komunitně vedeného místního rozvoje v širším pojetí.

1.3 Struktura dokumentu

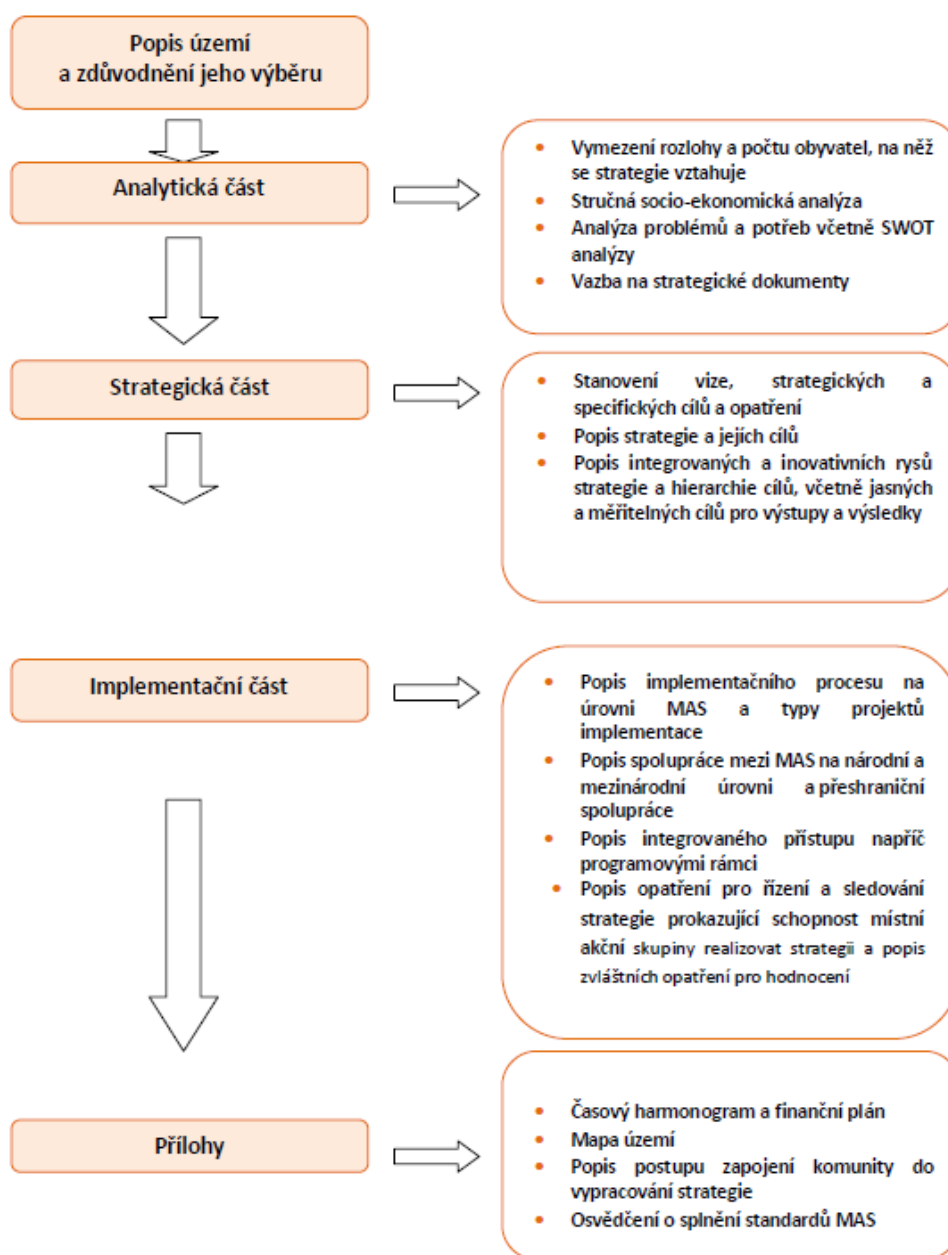
Celý dokument SCLLD (popř. ISÚ) se skládá z analytické, strategické a implementační části. Obsah jednotlivých částí je přehledně znázorněn na obrázku níže.

Analytická část:

Základním vstupem pro analýzu je statistický popis území na základě souhrnu dat z různých oblastí. Primárním cílem analytické části není detailní popis území, ale především shrnutí podkladů pro strategickou a implementační část dokumentu. Analytická část obsahuje vymezení území, na které se SCLLD vztahuje, dále socio-ekonomickou analýzu, tzn. analýzu hospodářského a sociálního stavu a vývoje, sídelní struktury a demografie obce a popis území v dalších aspektech vč. trendů rozvoje, vytýčení problémů, jejich příčin a potenciálů a potřeb (již syntéza z dat i názorů aktérů, veřejnosti). Dále analytická část obsahuje charakteristiku silných a slabých stránek, příležitostí a ohrožení v podobě celkové SWOT analýzy a SWOT analýzy aktéry z území u vybraných oblastí rozvoje. V této části budou aktéry z území stanoveny priority území. Součástí analytické části je také zjištění vazeb na existující strategické dokumenty.

Obr. 2: Struktura strategie SCLLD

Zdroj: Manuál tvorby Strategie komunitně vedeného místního rozvoje pro programové období 2014–2020

Strategická část:

Základem strategické části je definování dlouhodobé vize rozvoje území MAS a následně stanovení z vize vyplývajících klíčových oblastí rozvoje území. Budou stanoveny priority, cíle a opatření v hlavních oblastech rozvoje. Ke stanoveným strategickým (dlouhodobým) cílům budou dále přiřazeny strategické indikátory, u nichž bude zajištěna jejich měřitelnost. Další částí strategické části je vytvoření finančního plánu a časového harmonogramu. Nakonec bude nastavena implementace

strategie SCLLD a její monitoring. Při zpracování bude kladen důraz na to, aby strategie území působnosti MAS měla oporu ve strategických dokumentech, zejména aby byla v souladu se strategiemi vyššího řádu (zejména kraj). Soulad se strategiemi obcí v území působnosti MAS by měl být dán způsobem projednávání ISÚ – komunitně, ve spolupráci se zástupci obcí a organizací.

Implementační část:

Implementační část Integrované strategie rozvoje území integruje priority a požadavky komunity z předmětného území vůči dotačním programům a je tvořena jednotlivými Programovými rámci (které jsou obdobou dnešního Strategického plánu Leader v rámci Programu rozvoje venkova). Rozpracovává strategii rozvoje na kratší období, obsahuje odsouhlasené projekty, které naplňují cíle ISÚ a určuje zdroje na jejich realizaci (finanční, lidské, technické a další). Při plánování čerpání dotací je přitom potřeba brát v úvahu také vlastní možnosti financování v území. IAPRÚ je aktualizován nejméně jednou ročně na základě vyhodnocení průběhu a výsledků akcí a změn vnitřních či vnějších faktorů.

V rámci implementační části budou zpracovány následující oblasti:

- popis implementačního procesu na úrovni MAS a typy projektů a postupů implementace
- popis spolupráce mezi MAS na národní a mezinárodní úrovni a přeshraniční spolupráce
- popis integrovaného přístupu napříč programovými rámci
- výběr konkrétních opatření - definice konkrétní opatření pro naplnění stanovených cílů
- fiche definující jednotlivé oblasti podpory a integraci prioritních os a specifických cílů v rámci jednoho programu v Programových rámci
- převedení cílů strategie do konkrétních typů projektů (návaznost na specifické cíle nebo aktivity operačních programů a návrh jejich kombinace) v rámci jednotlivých Programových rámců a nastavení indikátorů pro jednotlivé cíle
- definice projektů realizovaných samotnou MAS v rámci Programového rámce
- měřitelné indikátory vycházející z indikátorů ISÚ, které jsou zároveň požadovány programem, pro který je daný Programový rámec zpracován

1.4 Použité zdroje

Při zpracování strategie SCLLD je využívána řada datových a informačních zdrojů, které byly získány různými způsoby. Zejména se jedná o tři typy zdrojů. Jednak byly využity různá statistická data a další kvantitativní údaje. Sběr těchto dat byl uskutečněn v prvotní fázi zpracování SCLLD i v průběhu dalších etap. Byla využita zejména statisticky sledovaná data Českého statistického úřadu, Úřadu práce, Agentury pro ochranu přírody, Ministerstva práce a sociálních věcí a dalších ministerstev a dalších subjektů. Tato sekundární data byla podkladem především pro analytickou část.

Druhým zdrojem informací byly především kvalitativní údaje získané přímým zjišťováním formou řízených rozhovorů s představiteli členských obcí MAS a dále formou dotazníků rozesílaných do všech domácností v území MAS a dotazováním návštěvníků regionu. Mnoho podnětných informací bylo získáno také během veřejného projednání strategie.

Třetím důležitým zdrojem informací byly existující strategické dokumenty vyšších územních celků i členských obcí. Více k tomuto tématu v následující části.

1.5 Návaznost strategie SCLLD na existující rozvojové dokumenty

Strategie rozvoje regionu MAS Hlubocko – Lišovsko je zpracovávána tak, aby měla oporu ve strategických dokumentech, zejména aby byla v souladu se strategiemi vyššího řádu (především Jihočeský kraj, ale i ČR). Při zpracování je kladen důraz i na to, aby byla vznikající strategie ve vazbě na základní rozvojové dokumenty samotného regionu MAS a dále v souladu se strategiemi obcí v území působnosti MAS.

Vzhledem ke skutečnosti, že strategie rozvoje regionu je zpracována na časové období 2014–2020, je nutné, aby priority a cíle byly v souladu zejména se strategickými rozvojovými dokumenty pro stejné období.

Ve svých záměrech, cílech a prioritách navazuje strategie rozvoje na aktuální verze připravovaných operačních programů pro období 2014–2020. Jedná se např. o Integrovaný regionální operační program na období 2014–2020, Program rozvoje venkova 2014–2020, operační programy Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost, Zaměstnanost, Doprava apod.

Pokud jde o regionální strategické plány na úrovni Jihočeského kraje, zohledněny budou následující dokumenty:

Program rozvoje Jihočeského kraje 2014–2020 (PRK), který je základním střednědobým dokumentem regionálního rozvoje na úrovni vyššího územně samosprávného celku. Hlavním účelem dokumentu je definování strategické rozvojové vize a globálního cíle Jihočeského kraje pro období let 2014–2020. Tato rozvojová vize, resp. globální cíl, je založena na realizaci pěti dílčích cílů na úrovni prioritních os, jež jsou dále rozpracovány do jednotlivých opatření a následně jsou stanoveny konkrétní aktivity a záměry, kterými budou dílčí cíle naplňovány. PRK je zároveň i základním dokumentem pro formování regionální politiky kraje s ohledem na regionální politiku Evropské unie. To umožňuje skloubení zájmů a potřeb jednotlivých regionů s naplňováním kritérií EU a také účinnou kombinaci zdrojů regionu, státu a fondů EU s vnitřními i zahraničními zdroji soukromých investorů. Program rozvoje územního obvodu Jihočeského kraje je základním strategickým dokumentem na úrovni kraje. Program rozvoje Jihočeského kraje kraj zpracovává v samostatné působnosti na základě platné legislativy, zejména zákona č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje a zákona č. 129/2000 Sb., o krajích. PRK vytváří základní rámec regionální politiky Jihočeského kraje, neboť na základě analýzy hospodářského a sociálního rozvoje formuluje rozvojové priority. Ty jsou každoročně naplňovány, mimo jiné, prostřednictvím rozdělování finančních prostředků v rámci Akčního plánu kraje. Cíle PRK jsou dále naplňovány jednak vlastními prostředky Jihočeského kraje a jednak prostřednictvím využití prostředků rozdělovaných na státní či evropské úrovni.

Program rozvoje Jihočeského kraje 2014–2020 se skládá z analytické části, která obsahuje socio-ekonomickou analýzu Jihočeského kraje a SWOT analýzu shrnující silné a slabé stránky a příležitosti a hrozby, dále pak ze strategické části, která se skládá z vize kraje, globálního cíle, pěti prioritních os a 17 opatření. Součástí dokumentu je rovněž vymezení hospodářsky slabých oblastí Jihočeského kraje, evaluace, indikátory a návrh financování PRK 2014–2020 .

Dalším velice důležitým podkladovým materiálem, u kterého je vyžadována vazba na tuto strategii, jsou územně plánovací dokumentace.

Z dalších důležitých rozvojových a koncepčních dokumentů zpracovaných na regionální úrovni je možné jmenovat zejména tyto:

- Sociálně-ekonomický profil Jihočeského kraje
- Šetření potřeb trhu práce a školské soustavy v Jihočeském kraji
- Koncepce rozvoje dopravní infrastruktury Jihočeského kraje
- Územní energetická koncepce Jihočeského kraje
- Strategie rozvoje cestovního ruchu v Jihočeském kraji
- Plán odpadového hospodářství Jihočeského kraje
- Koncepce rozvoje lázeňství a wellness v Jihočeském kraji
- Koncepce rozvoje cyklistické dopravy v Jihočeském kraji

Při zpracování strategie SCLLD byla též zohledněna návaznost na jiné strategické dokumenty menších území (obce, svazky obcí) – např. ÚPD členských obcí, strategické dokumenty členských obcí MAS, strategické dokumenty DSO, ÚPD VÚC apod. Na samotné úrovni regionu MAS Hlubocko – Lišovsko bylo rovněž zpracováno několik významných materiálů. Jedná se např. o strategii rozvoje MAS Hlubocko – Lišovsko na období 2007–2013 nebo Strategii cestovního ruchu na Hlubocku – Lišovsku. Tyto dokumenty byly při zpracování též zohledněny.

ANALYTICKÁ ČÁST

2 Vstupní údaje pro analýzu území MAS Hlubocko – Lišovsko

2.1 Základní informace o regionu

Místní akční skupina Hlubocko – Lišovsko o. p. s. byla jako obecně prospěšná společnost založena v roce 2004. Je sdružením podnikatelů a obcí působících na území mikroregionů Hlubocka a Lišovska. Jejím cílem je podpora rozvoje venkova v rámci jednotné strategie, a to například v oblastech péče o kulturní a hospodářský rozvoj, cestovního ruchu, ochrany životního prostředí, meziregionální a mezinárodní spolupráce, rozvoje multifunkčního zemědělství a podpory malého a středního podnikání.

Územně je MAS Hlubocko – Lišovsko vymezeno správními obvody 19 členských obcí ze dvou mikroregionů - mikroregionu Budějovicko – sever a mikroregionu Lišovsko. Všechny členské obce spadají do správního obvodu obce s rozšířenou působností (SO ORP) České Budějovice.

2.2 Poloha a členská základna regionu

Území MAS Hlubocko – Lišovsko se nachází ve střední části okresu České Budějovice v centrální části Jihočeského kraje, na západní straně sousedí s okresem Jindřichův Hradec. V západní části v katastru obce Hluboká nad Vltavou protéká regionem řeka Vltava.

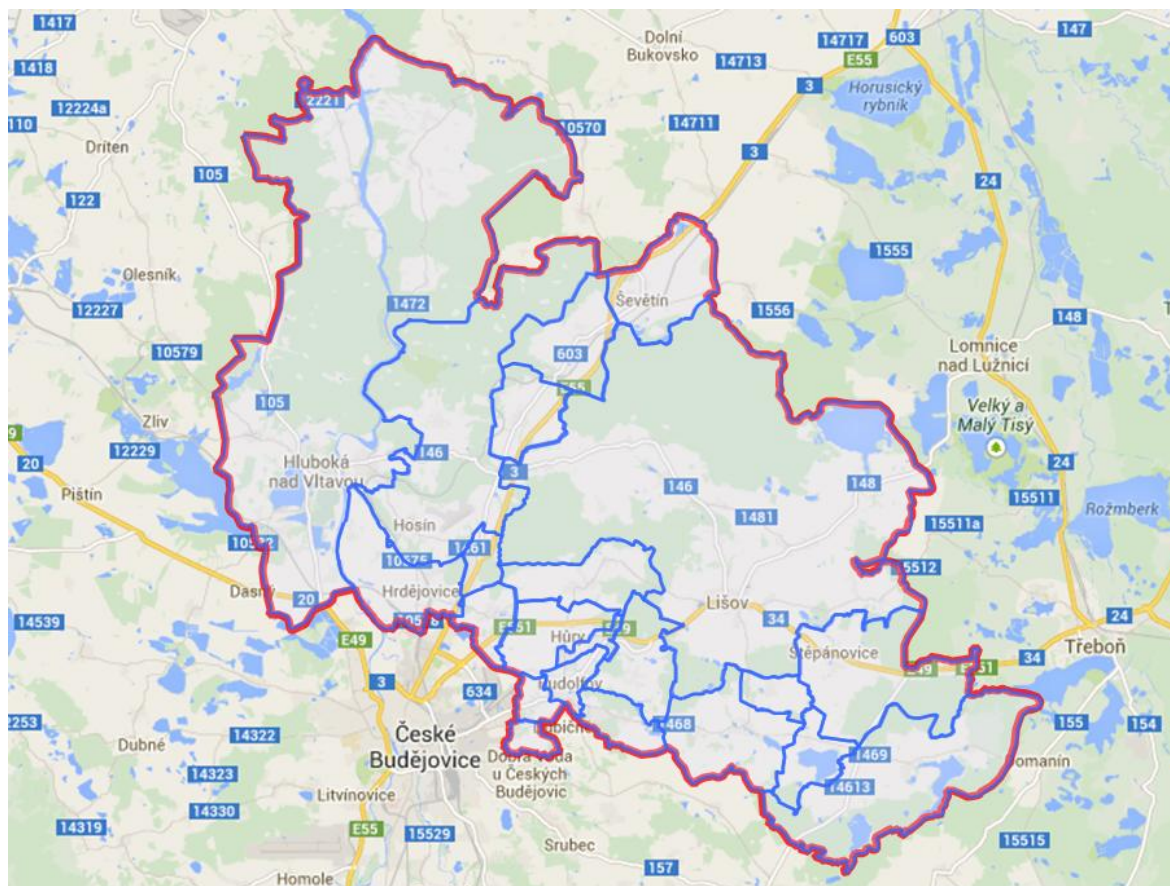
Město České Budějovice je pro všechny obce začleněné v MAS pověřeným úřadem a jako krajská metropole je zároveň nejbližším velkým centrem. Blízkost krajského města celý region významně ovlivňuje. Mezi další větší města nacházející se v blízkosti území MAS Hlubocko – Lišovsko patří např. Třeboň, Týn nad Vltavou, Vodňany nebo Trhové Sviny, tedy centra sousedních ORP. Následující obrázek znázorňuje polohu regionu MAS.

Území MAS se nachází v mírně zvlněné krajině, nadmořská výška stoupá směrem od západní části s řekou Vltavou k východu a jihovýchodu. Většinu území MAS tvoří třeboňská pánev. Krajina území MAS je velmi pestrá, střídají se zde lesní a zemědělské plochy, je zde i mnoho rybníků, především v okolí Hluboké nad Vltavou. V důsledku blízkosti krajské metropole má značná část území MAS příměstský charakter.

Území MAS Hlubocko – Lišovsko lze charakterizovat jako region s příznivou geografickou polohou. Členské obce MAS se nacházejí v blízkosti Českých Budějovic, tedy v zázemí nejvýznamnějšího regionálního rozvojového centra.

Poloha a charakter regionu nabízí řadu výhod, jako jsou dopravní dostupnost, dostupnost služeb apod. Region také představuje zázemí pro rekreační či trvalé bydlení se spádovostí na České Budějovice.

Obr. 3: Území MAS Hlubocko – Lišovsko

Zdroj: <http://nsmascr.cz/>

Celková výměra území regionu MAS Hlubocko – Lišovsko činí dle údajů ČSÚ 31 951 hektarů. To představuje přibližně 35 % rozlohy celého SO ORP České Budějovice. Jak dokládají údaje v tabulce níže, z hlediska výměry jednotlivých obcí je území MAS velmi rozdílné. Největší výměru mají obce Lišov (9 355 ha) a Hluboká nad Vltavou (9 111 ha), naopak rozlohou nejmenší obcí regionu je Adamov (103 ha). Je zřejmé, že území MAS je charakteristické značnou „rozdrobeností“ území, kdy existuje na relativně malé rozloze velký počet malých obcí. To dále umocňuje skutečnost, že více než 50 % rozlohy celého regionu MAS zaujímají největší obce Lišov a Hluboká nad Vltavou. Pokud jde o další členění jednotlivých obcí, některé členské obce mají několik místních částí a základních sídelních jednotek (viz tabulka). Nejvíce takto rozdrobené jsou obce Lišov a Hluboká nad Vltavou. Naopak většina malých obcí se již dále nečlení.

Průměrná nadmořská výška území regionu MAS činí 465 m n. m., to je o něco méně než okresní průměr, který se pohybuje okolo 500 m n. m. Nejvyšší polohu v rámci území má obec Hlincová Hora, naopak nejnižší položené jsou obce Hrdějovice a Hluboká nad Vltavou, tedy obce nacházející se v údolí Vltavy. Obecně ale platí, že mezi jednotlivými obcemi nejsou z hlediska výškových poměrů výrazné rozdíly.

Doplňující informace k poloze a správnímu uspořádání obcí v rámci MAS Hlubocko – Lišovsko jsou uvedeny v následující tabulce.

Tab. 1: Základní charakteristika členských obcí MAS Hlubocko – Lišovsko (k 31. 12. 2012)

Název obce	Celková výměra obce (ha)	Nadm. výška (v m n. m.)	První písemná zpráva	Počet katastrů	Počet částí obce	Počet ZSJ	Vzdálenost od krajského města v km	Vzdálenost od sídla ORP v km
Adamov	103	478	1601	1	1	2	6,2	6,2
Borek	197	413	1841	1	1	1	6,3	6,3
Hlincová Hora	336	550	1398	1	1	2	6,9	6,9
Hluboká nad Vltavou	9 111	394	1285	10	11	15	14,1	14,1
Hosín	3 097	486	1330	2	2	2	11,8	11,8
Hrdějovice	882	385	1350	1	2	2	7,0	7,0
Hůry	534	467	1378	1	1	1	9,0	9,0
Hvozdec	238	490	1362	1	1	1	16,9	16,9
Chotýčany	519	523	1378	1	1	2	13,3	13,3
Libín	2 119	457	1366	3	3	3	24,6	24,6
Libníč	685	468	1394	2	2	3	10,5	10,5
Lišov	9 355	505	1334	12	13	14	14,7	14,7
Rudolfov	319	480	1570	2	2	2	5,3	5,3
Ševětín	811	484	1352	1	1	1	19,0	19,0
Štěpánovice	1 461	463	1363	1	1	2	18,0	18,0
Úsilné	303	399	1333	1	1	1	6,2	6,2
Vitín	762	503	1541	1	1	2	15,5	15,5
Vráto	153	405	1375	1	1	1	3,9	3,9
Zvíkov	964	485	1357	1	1	2	11,1	11,1
MAS Hlubocko - Lišovsko	31 951	465	x	44	47	59	x	x

Zdroj: ČSÚ, www.czso.cz

Z dat v tabulce je také patrná již zmiňovaná výhodná poloha, resp. dostupnost do krajské metropole Českých Budějovic. Téměř všechny obce MAS se nacházejí v těsné blízkosti města, v průměru se vzdálenost do Českých Budějovic pohybuje okolo 11 km. Nejvzdálenější obec Libín je od Českých Budějovic vzdálena 25 km.

V současné době je území MAS Hlubocko – Lišovsko vymezeno správními obvody 19 obcí, z nichž tři mají statut města (Hluboká nad Vltavou, Lišov a Rudolfov) a jedna obec má statut městys (Ševětín). I to dokládá, že území MAS je značně rozdrobené a složené především z menších sídel. Mezi členské obce MAS Hlubocko – Lišovsko patří: Adamov, Borek, Hlincová Hora, Hluboká nad Vltavou, Hosín, Hrdějovice, Hůry, Hvozdec, Chotýčany, Libín, Libníč, Lišov, Rudolfov, Ševětín, Štěpánovice, Úsilné, Vitín, Vráto, Zvíkov.

Kromě měst a obcí mohou být členy MAS Hlubocko – Lišovsko i organizace „nemunicipální“ povahy, subjekty mající charakter nestátních neziskových organizací a dále fyzické osoby. Členské obce jsou znázorněny na obrázku níže.

Obr. 4: Členské obce MAS Hlubocko - Lišovsko

Zdroj: <http://www.mashl.cz/>

Celé území regionu MAS Hlubocko – Lišovsko spadá z hlediska veřejné správy do působnosti obce s rozšířenou působností České Budějovice. Města Hluboká nad Vltavou a Lišov pak představují obce s pověřeným obecním úřadem (příslušnost jednotlivých obcí k těmto správním jednotkám je uvedena v tabulce níže). Většina dalších správních úřadů pro řešené území je situována především v krajském městě.

Tab. 2: Správní členění členských obcí MAS Hlubocko – Lišovsko

Název obce	Sídlo ORP	Sídlo POU	Počet místních částí obce	Vymezení správního území – místní části obcí
Adamov	České Budějovice (ČB)	ČB	1	Adamov
Borek	ČB	ČB	1	Borek
Hlincová Hora	ČB	ČB	1	Hlincová Hora
Hluboká nad Vltavou (POU)	ČB	Hluboká nad Vltavou	11	Bavorovice, Buzkov, Hluboká nad Vltavou, Hroznějovice, Jaroslavice, Jeznice, Kostelec, Líšnice, Munice, Poněšice, Purkarec
Hosín	ČB	ČB	2	Dobřejské, Hosín
Hrdějovice	ČB	ČB	2	Hrdějovice, Opatovice
Hůry	ČB	ČB	1	Hůry
Hvozdec	ČB	Lišov	1	Hvozdec
Chotýčany	ČB	ČB	1	Chotýčany
Libín	ČB	Lišov	3	Libín, Slavošovice, Spolí
Libníč	ČB	ČB	2	Jelmo, Libníč
Lišov (POU)	ČB	Lišov	13	Červený Újezdec, Dolní Miletín, Dolní Slověnice, Horní Miletín, Horní Slověnice, Hrutov, Hůrky, Kolný, Levín, Lhotice, Lišov, Velechvín, Vlčovice
Rudolfov	ČB	ČB	2	Hlinsko, Rudolfov
Ševětín	ČB	ČB	1	Ševětín
Štěpánovice	ČB	Lišov	1	Štěpánovice
Úsilné	ČB	ČB	1	Úsilné
Vitín	ČB	ČB	1	Vitín
Vráto	ČB	ČB	1	Vráto
Zvíkov	ČB	Lišov	1	Zvíkov

Zdroj: www.statnisprava.cz

3 Socioekonomická analýza a analýza problémů

Socioekonomická analýza území MAS Hlubocko – Lišovsko vychází z několika zdrojů informací a dat. Čerpá jednak statistická data získaná z různých datových podkladů (především z ČSÚ), která jsou základem pro statistický popis území, dále jsou při zpracování využívány informace poskytnuté představiteli členských obcí a organizací regionu a informace získané z dotazníkového šetření mezi obyvateli a návštěvníky regionu a třetím hlavním zdrojem jsou různé strategické plány a další rozvojové dokumenty členských obcí i jiných územních celků, které jsou na území MAS realizovány.

3.1 Socio-geografický kontext

Území regionu MAS Hlubocko – Lišovsko má rozlohu 31 951 ha. To představuje přibližně 35 % území celého ORP České Budějovice. V rámci Jihočeského kraje zaujímá region přibližně 3,2 % rozlohy kraje. Srovnání vybraných ukazatelů u těchto územních jednotek je uvedeno v tabulce níže. Pokud jde o počet obyvatel, v regionu MAS žije přibližně 22 100 obyvatel, zatímco celý ORP České Budějovice má asi 156 200 obyvatel (z toho jen město České Budějovice má cca 93 200 obyvatel). Podíl MAS na obyvatelstvu ORP České Budějovice je tedy přibližně 14,2 %. Do MAS Hlubocko – Lišovsko jsou začleněny jak některé obce v nejbližším zázemí Českých Budějovic, které si uchovávají ještě příměstský charakter, ale je zde i několik více vzdálených malých obcí, které mají již spíše venkovský ráz. O příměstském charakteru území MAS vypovídá také hustota obyvatelstva, která je s hodnotou 69,3 obyv./km² ve srovnání s Jihočeským krajem mírně nadprůměrná.

Tab. 3: Srovnání MAS Hlubocko – Lišovsko a dalších vybraných územních celků

Územní jednotka	Rozloha (ha)	Počet obyvatel (2013)	Hustota obyvatelstva (obyv./km ²)
MAS Hlubocko – Lišovsko	31 951	22 128	69,3
MAS Třeboňsko	99 866	42 787	42,8
MAS Vltava	26 240	14 104	53,7
MAS Rozkvět zahrady jižních Čech	95 832	22 429	23,4
MAS Blanský les – Netolicko	49 352	29 257	59,3
MAS Pomalší	33 375	23 236	69,6
MAS Sdružení Růže	83 108	28 731	34,6
ORP České Budějovice	92 377	156 207	169,1
Jihočeský kraj	1 005 661	636 707	63,3

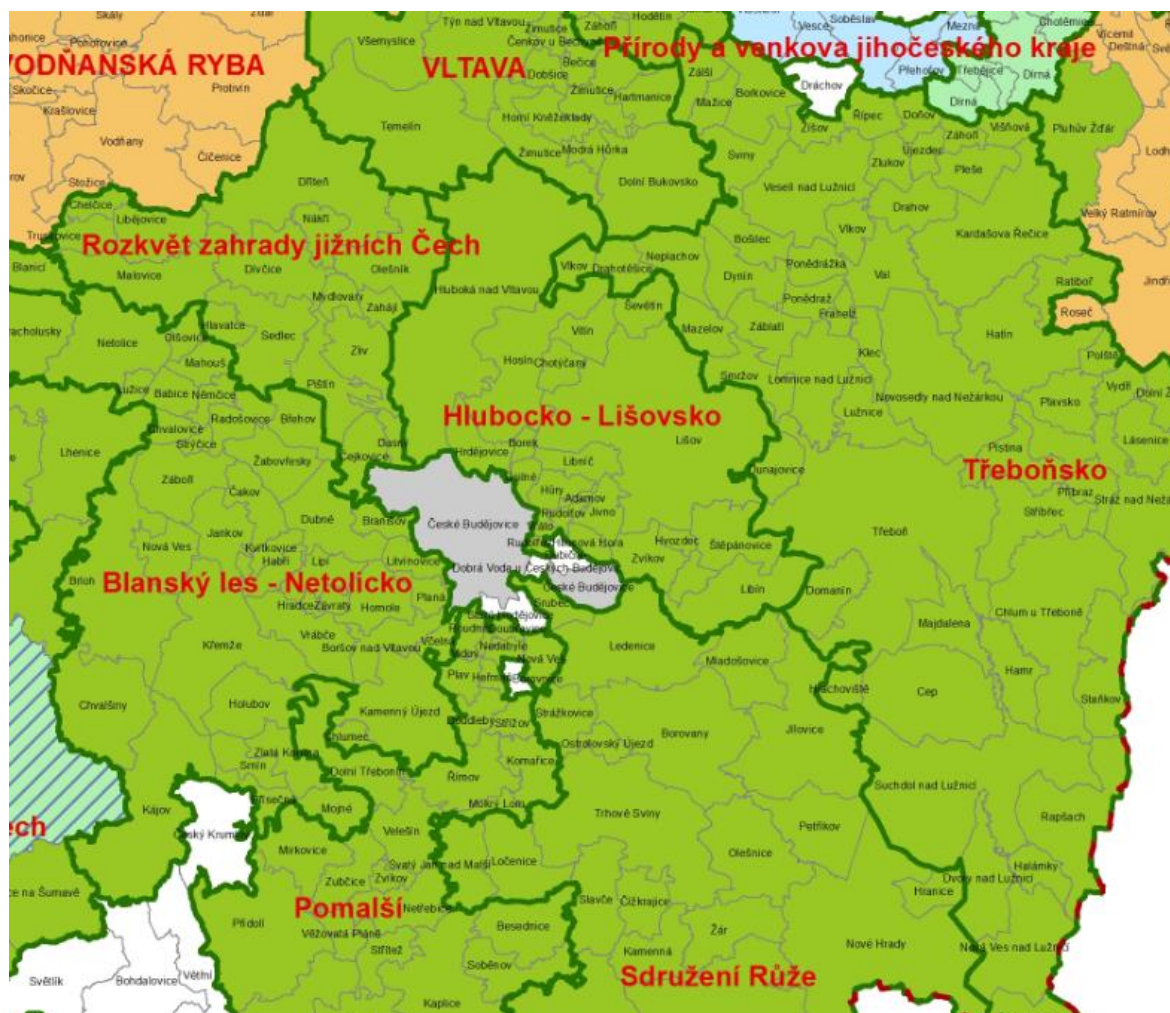
Zdroj: ČSÚ

Důležité je též alespoň rámcové srovnání MAS Hlubocko – Lišovsko s územními jednotkami srovnatelné úrovně, tedy s dalšími mikroregiony v okolí (viz tabulka výše). Jak je znázorněno na následující mapě, MAS Hlubocko – Lišovsko sousedí buď přímo, nebo nepřímo (kvůli nezačlenění Českých Budějovic do žádné MAS) s pěti dalšími MAS. Z územního hlediska jsou porovnávány MAS dost rozdílné, MAS Hlubocko – Lišovsko je rozlohou druhým nejmenším regionem. Pokud však jde o počet obyvatel v jednotlivých MAS, regiony se navzájem tolik neliší, pouze MAS Třeboňsko je

populačně výrazně větší. MAS Hlubocko – Lišovsko je dle počtu obyvatel na průměrné hodnotě. Od toho se odvíjí také rozdíly v hustotě zalidnění, kdy MAS Hlubocko – Lišovsko společně s MAS Pomalší vykazují nejvyšší hustotu obyvatelstva, která je i nad krajským průměrem. Ostatní MAS se v tomto ukazateli pohybují od 23 do 60 obyv. / km2, přičemž nejnižší hustotu má MAS Rozkvět zahrady jižních Čech.

Důvody relativně vysoké hustoty osídlení u MAS Hlubocko – Lišovsko lze spatřovat v sídelní struktuře. Jednak je zde výrazný podíl obcí přímo v zázemí Českých Budějovic, které, ač rozlohou malé, mají vyšší počet obyvatel. Dalším faktorem je pak přítomnost populačně větších center Hluboká nad Vltavou a Lišov. Jedná se tedy o území s příměstským charakterem nacházející se v blízkém zázemí Českých Budějovic.

Obr. 5: Mikroregionální struktura v okolí MAS Hlubocko – Lišovsko

Zdroj: <http://nsmascr.cz/>

3.2 Lidské zdroje regionu MAS

V regionu MAS Hlubocko – Lišovsko žilo na konci roku 2013 celkem 22 128 obyvatel. Tento počet je do značné míry ovlivněn sídelní strukturou regionu, neboť MAS představuje převážně příměstský region v zázemí Českých Budějovic složený převážně z menších ale populačně průměrných obcí a z několika větších center. Z celkového počtu 19 členských obcí jich má 6 více než jeden tisíc obyvatel. Největší obcí je město Hluboká nad Vltavou, které má přibližně 5 000 obyvatel, dále je to Lišov (přibližně 4 200) a Rudolfov (2 500). Naopak nejmenšími obcemi jsou Hvozdec se 119 obyvateli a Chotýčany, kde žilo v roce 2013 celkem 224 obyvatel. Pozitivem je, že v regionu není žádná obec s méně než 100 obyvateli. Následující tabulka přináší informace o vývoji počtu obyvatel území MAS v letech 2006–2013.

Tab. 4: Vývoj počtu obyvatel v obcích MAS Hlubocko – Lišovsko v letech 2006–2013

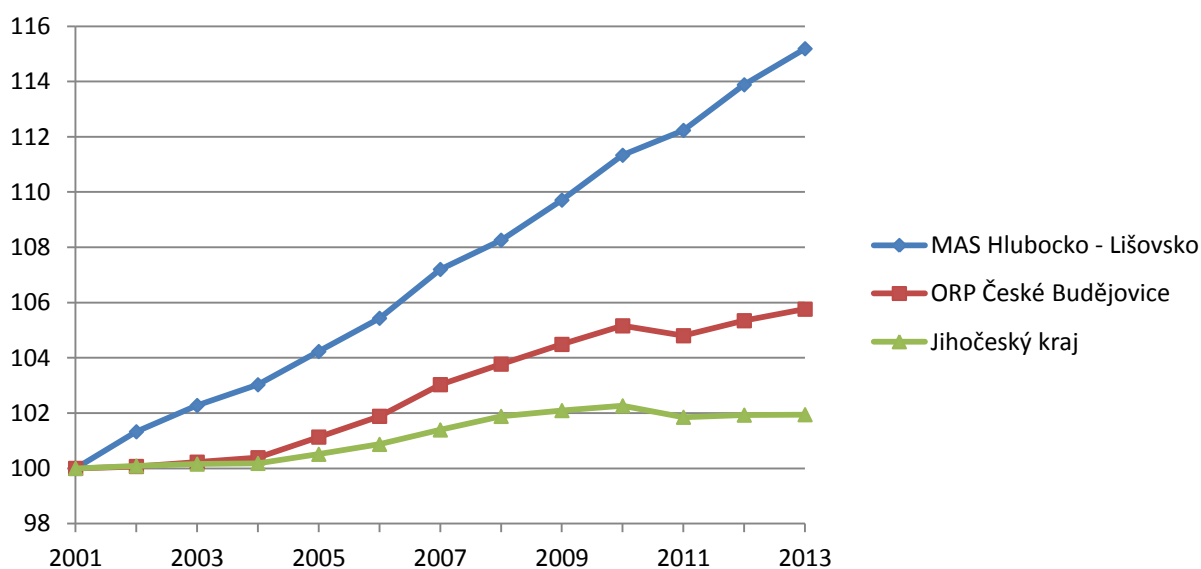
Název obce	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Změna 2013 /2006
Adamov	532	538	540	568	603	654	699	748	216
Borek	1 238	1 274	1 313	1 316	1 350	1 402	1 421	1 456	218
Hlincová Hora	311	328	340	355	383	370	409	414	103
Hluboká nad Vltavou	4 827	4 921	4 910	4 913	4 953	4 935	4 974	5 042	215
Hosín	730	751	758	794	807	822	823	822	92
Hrdějovice	1 559	1 585	1 594	1 582	1 592	1 575	1 564	1 534	-25
Hůry	465	487	495	494	489	529	538	530	65
Hvozdec	86	94	97	99	99	104	119	119	33
Chotýčany	207	207	208	209	219	218	217	224	17
Libín	323	324	340	352	370	391	393	402	79
Libníč	391	399	413	435	465	478	476	480	89
Lišov	4 047	4 089	4 094	4 164	4 178	4 119	4 178	4 214	167
Rudolfov	2 416	2 394	2 410	2 430	2 447	2 445	2 485	2 502	86
Ševětín	1 336	1 347	1 353	1 373	1 360	1 354	1 366	1 359	23
Štěpánovice	658	689	709	712	737	771	778	815	157
Úsilné	347	357	368	389	407	425	441	447	100
Vitín	303	321	336	358	376	393	403	399	96
Vráto	256	255	272	278	295	319	340	364	108
Zvíkov	265	266	275	272	274	258	262	257	-8
MAS Hlubocko - Lišovsko	20 297	20 626	20 825	21 093	21 404	21 562	21 886	22 128	1 831
ORP České Budějovice	150 481	152 171	153 269	154 323	155 315	154 786	155 589	156 207	5 726
Jihočeský kraj	630 006	633 264	636 328	637 643	638 706	636 138	636 611*	636 707	6 701

Pozn.: * r. 2011 - počet obyvatel byl navázán na výsledky SLDB 2011

Zdroj: ČSÚ

Z údajů v tabulce je patrné, že celkový počet obyvatel regionu v posledních 7 letech postupně výrazně narůstá (celkový nárůst počtu obyvatel o více než 1 800 osob, tj. nárůst o 9 %). Jedná se o pozitivní jev, neboť v porovnání s ORP České Budějovice nebo Jihočeským krajem, kde došlo ve stejném období k nárůstu o 3,8 %, resp. 1,1 %, byl tento nárůst mnohem významnější. Jak ukazuje graf níže, tento trend rostoucí populace v MAS trvá nepřetržitě velmi rychlým tempem během celého sledovaného období. Oproti tomu počet obyvatel v celém ORP České Budějovice i Jihočeském kraji zůstával na počátku sledovaného období téměř neměnný a začal se mírně zvyšovat přibližně po roce 2005. Po období nárůstu v letech 2005–2010 došlo v následujících letech k mírné stagnaci, která přetrvává v podstatě do současnosti. Lze konstatovat, že ze srovnávaných územních celků má MAS Hlubocko – Lišovsko v posledních letech nejpříznivější populační vývoj.

Graf 1: Vývoj počtu obyvatel v letech 2001–2013 v % (rok 2001 = 100 %)

Zdroj dat: ČSÚ

Tento pozitivní vývoj se však netýká celého regionu ve stejné míře, neboť situace není stejná ve všech členských obcích MAS. Zatímco některé obce jsou populačně velmi přírůstkové, v jiných obcích narůstá počet obyvatel jen mírně. Pro ilustraci těchto rozdílů je znázorněn populační vývoj u vybraných obcí MAS v následujícím grafu.

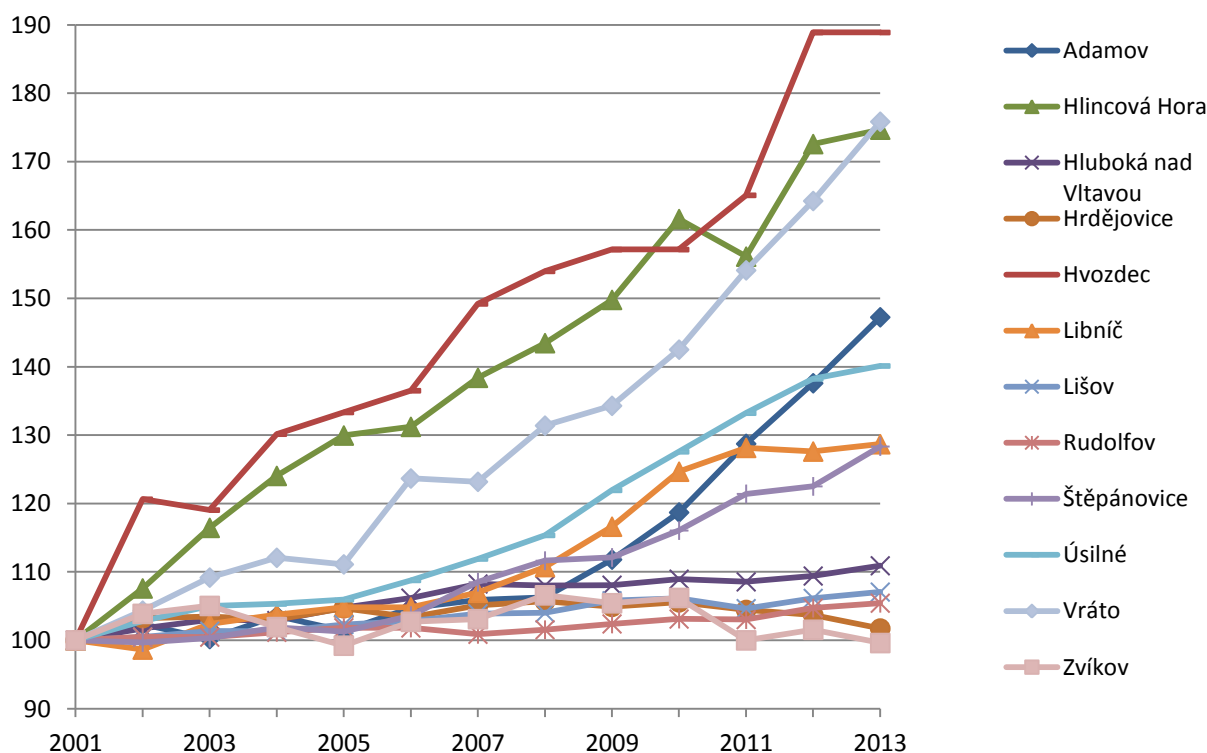
Velmi vysokou dynamiku růstu vykazují např. obce Hvozdec, Hlincová Hora nebo Vrátce, kde došlo mezi lety 2001 a 2013 k nárůstu o více než 70 %. Je zřejmé, že tento strmý růst populace je s menšími výkyvy charakteristický pro celé sledované období. Tento nárůst je pravděpodobně zapříčiněn polohou a charakterem obcí, neboť se zpravidla jedná o menší sídla, která se nachází v nejbližším zázemí krajského města. Pro obyvatele těchto obcí se tedy nabízí dobrá dostupnost služeb a pracovních příležitostí v kombinaci s klidným bydlením v příměstském prostoru. Z tohoto hlediska lze o některých těchto obcích do jisté míry hovořit jako o satelitních sídlech Českých Budějovic (charakteristická je intenzivní výstavba rodinných domů).

Z dalších obcí regionu je patrný výrazný nárůst počtu obyvatel např. u následujících sídel: Vitín (mezi lety 2001 a 2013 nárůst přibližně o 58 %), Adamov (47 %), Úsilné (40 %). S výjimkou Vitína mají tyto obce stejnou polohu jako výše uvedené příklady, tedy v nejbližším okolí Českých Budějovic a i důvody tohoto nárůstu populace budou zřejmě obdobné.

Další obce vykazují mírnější nárůst, který se pohybuje do 10 %. Sem patří také největší sídla MAS Hluboká nad Vltavou (nárůst o 496 osob, tzn. 11 %), Lišov (278 osob, 7 %), Rudolfov (129 osob, 5,5 %). U těchto obcí lze vzhledem k jejich velikosti hovořit také o relativně výrazném nárůstu. Do této skupiny obcí s mírným nárůstem populace spadají také Ševětín a Hrdějovice a z menších obcí např. Chotýčany.

Nárůst počtu obyvatel je zpravidla podpořen především přípravou pozemků vhodných pro individuální výstavbu rodinných domů. Některé obce připravují tyto pozemky včetně jejich zasiťování, u jiných se jedná spíše o soukromou investici. Jen částečně je tento nárůst počtu obyvatel zapříčiněn i obecní výstavbou (viz dále).

Graf 2: Vývoj počtu obyvatel ve vybraných obcích MAS v letech 2001 – 2013 v % (rok 2001 = 100 %)

Zdroj dat: ČSÚ

Pozitivním jevem je, že žádná z obcí regionu nezaznamenala ve sledovaném období výraznější pokles počtu obyvatel. Pouze v obci Zvíkov se v roce 2013 počet obyvatel snížil tak, že obec vykazuje o 1 osobu méně než v roce 2001. Ještě před několika lety byl však vývoj počtu obyvatel ve Zvíkově kladný. Zvíkov společně s Hrdějovicemi představují obce, u nichž došlo k proměně dlouhodobého vývoje. Po mírném kolísavém nárůstu počtu obyvatel v období do roku 2010 dochází u obou těchto

obcí přibližně od roku 2011 k mírnému poklesu populace. Z krátkodobě stagnujícího počtu obyvatel v několika málo obcích však nelze vyvozovat nějaké negativní závěry.

Obecně lze říci, že území regionu MAS je z hlediska vývoje populace přírůstkovým regionem, kdy k nárůstu počtu obyvatel dochází především v územně menších obcích v nejbližším zázemí Českých Budějovic (přibližně oblast mezi Hrdějovicemi, Lišovem a Zvíkovem).

Tento obecně pozitivní jev nárůstu počtu obyvatel v obci však může v případě velmi výrazného tempa růstu a v případě, že mezi novými obyvateli převládají lidé přistěhovalí z jiného prostředí, mít i související negativní dopady, jako např.

- noví obyvatelé využívají své domy v obci pouze pro nocleh, jinak většinu času tráví mimo obec a neúčastní se příliš života obce,
- zanikání místních tradic, zvyků, vytrácení pocitu sounáležitosti s obcí, nejsou dostatečné předpoklady pro aktivní spolkový život v obci (nově přichází se neznají, tráví téměř veškerý čas mimo obec),
- vzhledem k blízkosti Českých Budějovic se často nedaří drobným podnikatelům (spádovost služeb ve směru na krajské město).

Hustota obyvatel a sídelní struktura

Sídelní struktura regionu poukazuje na fakt, že se jedná o oblast s mírně nadprůměrnou hustotou osídlení – přibližně 69 obyvatel na 1 km². Tato mírně nadprůměrná hustota obyvatel ve srovnání s Jihočeským krajem (ve srovnání s ORP České Budějovice je hodnota logicky mnohem nižší) však není typická pro celé území MAS, mezi jednotlivými obcemi jsou výrazné rozdíly (viz tabulka níže). Zcela nejvyšší hustotu obyvatel vykazuje trojice obcí Rudolfov, Borek, Adamov, kde žije více než 700 obyvatel na 1 km². Výrazněji nadprůměrnou hustotu obyvatel mají také obce Vrátov, Hrdějovice, Ševětín, Úsilné a Hlincová Hora.

Nejnižší hustota obyvatelstva je naopak v obcích Libín, Hosín a Zvíkov, kde žije méně než 30 obyv. / km². Podprůměrnou hustotu obyvatel mají i dvě největší sídla regionu Hluboká nad Vltavou a Lišov. Důvodem je skutečnost, že se jedná o rozlohou největší sídla a že do katastru těchto obcí spadají kromě samotných měst také velmi řídké osídlené oblasti s minimem obyvatel.

Obecně lze tedy říci, že vyšší hustota zalidnění je v rámci regionu v pásu nejbližšího zázemí Českých Budějovic, který se táhne od vlastního města Hluboké nad Vltavou přes menší obce sousedící s krajským městem až po samotné město Lišov. Naopak řídkěji osídlené jsou oblasti nacházející se dále od Českých Budějovic, tedy pás od severní části katastru Hluboké nad Vltavou, přes část katastru Lišova až po obce Hvozdec a Libín na jihu regionu.

Z hlediska sídelní struktury je v regionu převaha spíše menších sídel. Obcí s počtem obyvatel do 500 je zde celkem 9, s 500-1000 obyvateli jsou v mikroregionu 4 obce, další 3 obce mají 1000–2000 obyvatel a více než 2000 obyvatel mají 3 obce (Rudolfov, Lišov a Hluboká nad Vltavou). Hluboká jako největší sídlo MAS je zároveň jedinou obcí, která má více než 5000 obyvatel. Hlubokou nad Vltavou a Lišov lze označit jako hlavní rozvojová centra regionu. Tato sídla jsou pro řadu obcí spádová z hlediska občanské vybavenosti (dojíždka dětí do mateřských a základních škol) i z hlediska práce (vyjíždka za

prací). Nejdůležitější roli z hlediska dostupnosti služeb i pracovních příležitostí však hraje krajské město. V porovnání s celoregionálním průměrem (více než 90 % obcí Jihočeského kraje má počet obyvatel do 2 000) je možné území MAS z hlediska sídelní struktury považovat za průměrné a s charakterem příměstského zázemí, částečně však i jako venkovské území. V sídlech se statutem města (Hluboká nad Vltavou, Lišov a Rudolfov) žije v regionu přibližně 52 % obyvatel. Ostatní obyvatelé žijí v sídlech, které jsou obcemi.

Pro území regionu nepředstavuje zásadní problém sídelní rozdrobenost. V podstatě zde nejsou nejmenší obce s počtem obyvatel do 100 a většina obcí se ani nečlení na menší části. Pouze Hluboká nad Vltavou a Lišov mají větší počet místních částí s nízkým počtem obyvatel. Některé tyto místní části těchto obcí jsou tvořeny sídly s malým počtem obyvatel, bez napojení na základní technickou infrastrukturu obcí, často se špatnou nebo zhoršenou dopravní dostupností a chybějící občanskou vybaveností.

Tab. 5: Hustota obyvatelstva a podíl žen v obcích MAS Hlubocko – Lišovsko

Název obce	Celková výměra (ha)	Počet obyvatel (2013)	Hustota obyvatelstva (obyv./km ²)	Podíl žen v populaci - v % (2013)
Adamov	103	748	725,6	49,3
Borek	197	1 456	740,1	51,4
Hlincová Hora	336	414	123,1	48,8
Hluboká nad Vltavou	9111	5 042	55,3	51,0
Hosín	3097	822	26,5	47,9
Hrdějovice	882	1 534	173,9	50,1
Hůry	534	530	99,2	47,9
Hvozdec	238	119	49,9	52,9
Chotýčany	519	224	43,1	51,8
Libín	2119	402	19,0	49,3
Libníč	685	480	70,0	46,7
Lišov	9355	4 214	45,0	50,5
Rudolfov	319	2 502	783,4	49,8
Ševětín	811	1 359	167,6	52,4
Štěpánovice	1461	815	55,8	49,1
Úsilné	303	447	147,3	49,9
Vitín	762	399	52,4	49,9
Vráto	153	364	238,6	50,8
Zvíkov	964	257	26,7	47,9
MAS Hlubocko - Lišovsko	31 950	22 128	69,3	50,2
ORP České Budějovice	92 377	156 207	169,1	51,4
Jihočeský kraj	1 005 661	636 707	63,3	50,7

Zdroj: ČSÚ

Zásadní rozdíly v obyvatelstvu regionu nejsou ani v zastoupení mužů a žen, neboť podíly žen v populaci jednotlivých obcí se pohybují zpravidla mezi 48 a 53 %. Zastoupení žen v populaci regionu je srovnatelné i ve srovnání s ORP České Budějovice a Jihočeským krajem.

Pohyb obyvatelstva

Pohyb obyvatelstva, který vypovídá o vývoji počtu obyvatel, je dán přirozeným přírůstkem, tedy porodností a úmrtností a dále migrací do i z regionu. Jak již bylo uvedeno výše, pro region MAS Hlubocko – Lišovsko je v posledních letech charakteristický strmý nárůst počtu obyvatel, tedy kladný celkový přírůstek. Tento pozitivní vývoj je způsoben jak mírným přirozeným přírůstkem, tak i velmi výraznou měrou stěhování. To znamená, že se v regionu ve sledovaném období více lidí rodí, než umírá a více lidí se do regionu přistěhuje, než odstěhuje. Např. v roce 2013 se v regionu narodilo 220 dětí a 190 osob zemřelo, ve stejném roce se pak přistěhovalo 759 osob, zatímco 547 lidí se z regionu odstěhovalo. Počet obyvatel se tak v roce 2013 zvýšil o 30 osob přirozenou měnou a o 212 osob stěhování. Obdobné nebo ještě vyšší hodnoty byly zaznamenány v předešlých letech (viz graf níže).

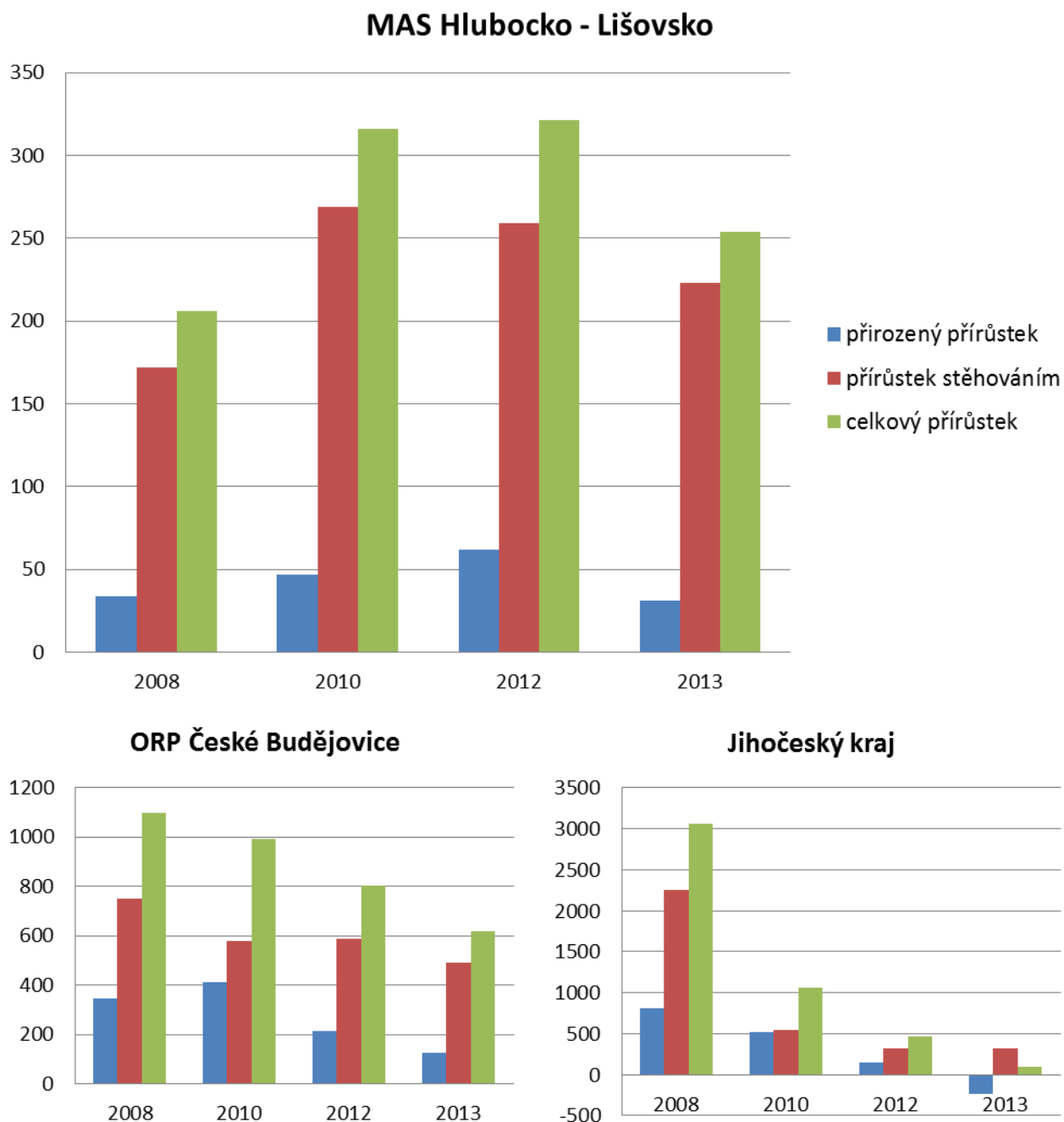
Pokud jde o počty narozených a zemřelých, po období rostoucího přirozeného přírůstku došlo v posledním roce ke snížení míry přirozeného přírůstku, která byla způsobena především nižším počtem narozených. I tak zůstává přirozený přírůstek nadále kladný, což představuje významné pozitivum regionu. Z hlediska jednotlivých obcí je zřejmé, že přirozenou měnou se počet obyvatel zvýšil v roce 2013 nejvíce v obcích Lišov a Štěpánovice, u ostatních byly hodnoty nižší nebo záporné (viz tabulka níže).

Naopak díky stěhování se populace regionu rozrůstá velmi výrazně. Během celého sledovaného období byly hodnoty migrace kladné, i když v posledním roce došlo k mírnému poklesu. Vzhledem k tomu, že jak výsledky stěhování, tak i poměr mezi narozenými a zemřelými, jsou kladné, dochází v území MAS ve sledovaném období ke stabilnímu nárůstu počtu obyvatel. Je však nutné si uvědomit, že tento nárůst je z větší míry zapříčiněn stěhování lidí do regionu.

Pokud jde o jednotlivé obce, díky stěhování se v roce 2013 nejvíce zvýšil počet obyvatel v Hluboké nad Vltavou, Adamově a na Borku. Naopak např. v Hrdějovicích došlo vlivem stěhování v roce 2013 k poklesu počtu obyvatel o 33 osob. Záporné saldo migrace mají např. také Ševětín nebo Hůry (viz tabulka níže). Tyto hodnoty na úrovni jednotlivých obcí je však nutné brát pouze jako orientační, neboť se mohou rok od roku lišit. Díky významu stěhování pro obce regionu patří obce s nejvyšším počtem přistěhovaných zároveň k obcím, u nichž se nejvíce zvýšil celkový počet obyvatel. Výrazně nejvíce lidí přibýlo v roce 2013 v Hluboké nad Vltavou (68) a dále v Adamově (49), Štěpánovicích (37), Lišově (36) a na Borku (35). Nejvíce lidí během roku ubylo především v Hrdějovicích, méně také v Hůrách nebo Ševětíně.

Zatímco např. u Lišova či Štěpánovic hraje důležitou roli v nárůstu počtu obyvatel vyšší přirozený přírůstek, u obcí jako je Hluboká nad Vltavou, Adamov nebo Borek dominuje vysoká míra přistěhovalectví. Region MAS Hlubocko – Lišovsko a především jeho část v nejbližším zázemí Českých Budějovic je tak z hlediska vývoje počtu obyvatel výrazně ovlivněn suburbanizačními procesy, kdy dochází ke stěhování obyvatel do příměstských obcí za účelem bydlení ve spojení s dobrou dostupností krajské metropole.

Graf 3: Pohyb obyvatelstva ve vybraných územních celcích v letech 2008–2013 (počty osob)

Zdroj dat: ČSÚ

Tab. 6: Pohyb obyvatelstva v obcích MAS Hlubocko – Lišovsko v roce 2013

Název obce	Živě narození celkem	Zemřelí celkem	Přirozený přírůstek	Přistěhovalí celkem	Vystěhovalí celkem	Přírůstek stěhováním	Celkový přírůstek
Adamov	8	2	6	54	11	43	49
Borek	11	14	-3	64	26	38	35
Hlincová Hora	5	2	3	20	18	2	5
Hluboká nad Vltavou	45	51	-6	194	120	74	68
Hosín	6	11	-5	24	20	4	-1
Hrdějovice	11	8	3	24	57	-33	-30
Hůry	5	5	0	17	25	-8	-8
Hvozdec	1	0	1	2	3	-1	0
Chotýčany	5	0	5	14	12	2	7
Libín	5	4	1	14	6	8	9
Libníč	3	9	-6	25	15	10	4
Lišov	55	37	18	89	71	18	36
Rudolfov	21	23	-2	81	62	19	17
Ševětín	12	11	1	22	30	-8	-7
Štěpánovice	14	1	13	35	11	24	37
Úsilné	5	6	-1	21	14	7	6
Vitín	3	3	0	19	23	-4	-4
Vráto	3	0	3	37	16	21	24
Zvíkov	2	3	-1	3	7	-4	-5
MAS Hlubocko - Lišovsko	220	190	30	759	547	212	242
ORP České Budějovice	1642	1516	126	4381	3889	492	618
Jihočeský kraj	6374	6604	-230	4711	4385	326	96

Zdroj: ČSÚ

Zajímavé je srovnání hodnot pohybu obyvatelstva v regionu s ORP České Budějovice a Jihočeským krajem. Jak je patrné z grafu výše, region MAS vykazuje příznivější bilanci přirozeného přírůstu. Zatímco např. Jihočeský kraj vykazoval ve sledovaném období až do roku 2012 klesající tempo přirozeného přírůstu a v roce 2013 již zaznamenal vyšší počet zemřelých oproti narozeným, v území MAS byla tato bilance po celé období kladná, tzn., že MAS vykazuje ve srovnání s Jihočeským krajem lepší poměr porodnosti a úmrtnosti. ORP České Budějovice má podobné hodnoty jako MAS. U přírůstu stěhováním i u celkového přírůstu je pozice regionu ve srovnání s ORP i krajem též lepší, neboť až do roku 2012 převládal rostoucí trend. Z hlediska stěhování tedy patří území MAS v rámci Jihočeského kraje k nadprůměrně atraktivním oblastem, která je přitažlivá pro potenciální nově příchozí obyvatele, resp. která je atraktivní pro stávající obyvatele a nenutí je ve velkém migrovat pryč z regionu.

Věková struktura

Důležitou charakteristikou obyvatelstva regionu i jednotlivých obcí je také jeho věková struktura. V území MAS žilo v roce 2013 přibližně 16 % dětí do 15 let, asi 69 % obyvatel bylo v produktivním věku (od 15 do 64 let) a zbylých cca 15 % připadalo na starší osoby ve věku nad 65 let (viz tabulka níže). Ze srovnání s dalšími územními celky vyplývá, že věková struktura MAS je o něco příznivější než v rámci celého ORP České Budějovice nebo v Jihočeském kraji. Rozdíly jsou především v nižším podílu starší generace v regionu. Věková struktura do jisté míry odpovídá charakteru oblasti s převahou příměstských obcí, v nichž žije mnoho mladších rodin s dětmi, které se sem často dostávají stěhováním do suburbánních oblastí.

Tab. 7: Věková struktura obyvatelstva v obcích MAS Hlubocko – Lišovsko v letech 2008 a 2013

Název obce	Počet obyvatel (2008)	Obyvatelé v r. 2008 ve věku (%)			Počet obyvatel (2013)	Obyvatelé v r. 2013 ve věku (%)			Index stáří (2013)
		0–14 let	15–64 let	65 a více let		0–14 let	15–64 let	65 a více let	
Adamov	540	11,9	76,7	11,5	748	16,3	72,1	11,6	71,3
Borek	1 313	15,7	70,7	13,6	1 456	17,3	65,9	16,8	96,8
Hlincová Hora	340	16,2	74,1	9,7	414	18,8	73,4	7,7	41,0
Hluboká nad Vltavou	4 910	15,4	71,8	12,8	5 042	15,0	70,0	15,0	100,1
Hosín	758	15,8	72,0	12,1	822	18,1	68,1	13,7	75,8
Hrdějovice	1 594	13,5	76,0	10,5	1 534	12,8	73,1	14,0	109,1
Hůry	495	19,8	69,7	10,5	530	17,0	70,9	12,1	71,1
Hvozdec	97	22,7	69,1	8,2	119	21,8	67,2	10,9	50,0
Chotýčany	208	17,3	68,8	13,9	224	17,9	66,1	16,1	90,0
Libín	340	13,5	72,4	14,1	402	19,7	66,2	14,2	72,2
Libníč	413	11,4	70,9	17,7	480	15,2	70,0	14,8	97,3
Lišov	4 094	13,9	71,4	14,6	4 214	15,5	67,4	17,1	110,1
Rudolfov	2 410	13,2	71,2	15,6	2 502	14,3	66,7	19,1	133,6
Ševětín	1 353	15,8	72,2	12,0	1 359	17,1	68,3	14,6	85,8
Štěpánovice	709	16,8	69,1	14,1	815	18,2	68,2	13,6	75,0
Úsilné	368	11,1	75,8	13,0	447	17,0	68,7	14,3	84,2
Vitín	336	15,5	73,8	10,7	399	20,3	69,4	10,3	50,6
Vráto	272	14,7	75,4	9,9	364	13,5	76,4	10,2	75,5
Zvíkov	275	18,5	69,8	11,6	257	14,4	67,7	17,9	124,3
MAS Hlubocko - Lišovsko	20 825	14,7	72,0	13,2	22 128	15,8	68,9	15,3	96,8
ORP České Budějovice	153 269	13,9	71,4	14,7	156 207	15,3	67,5	17,2	112,0
Jihočeský kraj	636 328	14,4	70,8	14,8	636 707	15,1	67,5	17,5	116,0

Zdroj: ČSÚ

Lze také konstatovat, že za posledních pět let došlo k jistému posunu, kdy se zvýšil i podíl generace nad 65 let z 13,2 % na dnešních 15,3 %. Na druhou stranu je tento trend zčásti doprovázen i pozitivním nárůstem podílu dětské populace, neboť procento dětí do 15 let se ve stejném období zvýšilo z 14,7 na 15,8 %. V důsledku těchto změn došlo ke snížení podílu produktivního obyvatelstva. Tento vývoj věkové struktury však nijak nevybočuje z celospolečenského trendu stárnutí obyvatelstva, takže lze i do budoucna očekávat další zvýšení podílu starších generací.

Také dlouhodobý vývoj věkové struktury ukazuje, že rozdíly v počtu obyvatel se u jednotlivých kategoriích prohlubují. Nejvíce viditelné jsou právě změny u dětské populace a u věkové kategorie nad 65 let věku, které se projevují na růstu tzv. indexu stáří (počet osob ve věku 65 a více let na 100 dětí ve věku 0 – 14 let). Index stáří se pro území MAS zvýšil mezi lety 2008 a 2013 z hodnoty cca 89,5 na hodnotu 96,8. Z tohoto vývoje je patrné mírné stárnutí populace MAS. Na druhou stranu také index stáří ukazuje, že postavení MAS ve srovnání s Jihočeským krajem (index stáří se zvýšil z hodnoty 103 na 116) i ORP České Budějovice (zvýšení z 105,5 na 112) je relativně příznivé a že v regionu žije celkově mladší populace.

Na úrovni jednotlivých obcí jsou údaje o věkové struktuře obyvatelstva regionu přibližně srovnatelné. Podíl obyvatel ve věku 65 a více let je výrazněji vyšší než průměr za celý region především u následujících sídel: Rudolfov (19,1 %), Zvíkov (17,9) a Lišov (17,1) – viz tabulka. Naopak nejnižší zastoupení seniorů mají obce Hlincová Hora (7,7 %), Vráto (10,2) a Vitín (10,3). Pokud jde o podíly dětí do 15 let, nejvyšší hodnoty vykazují obce Hvozdec (21,8 %), Vitín (20,3) a Libín (19,7). Nejméně je pak dětská generace zastoupena v Hrdějovicích (12,8 %) a ve Vrátě (13,5).

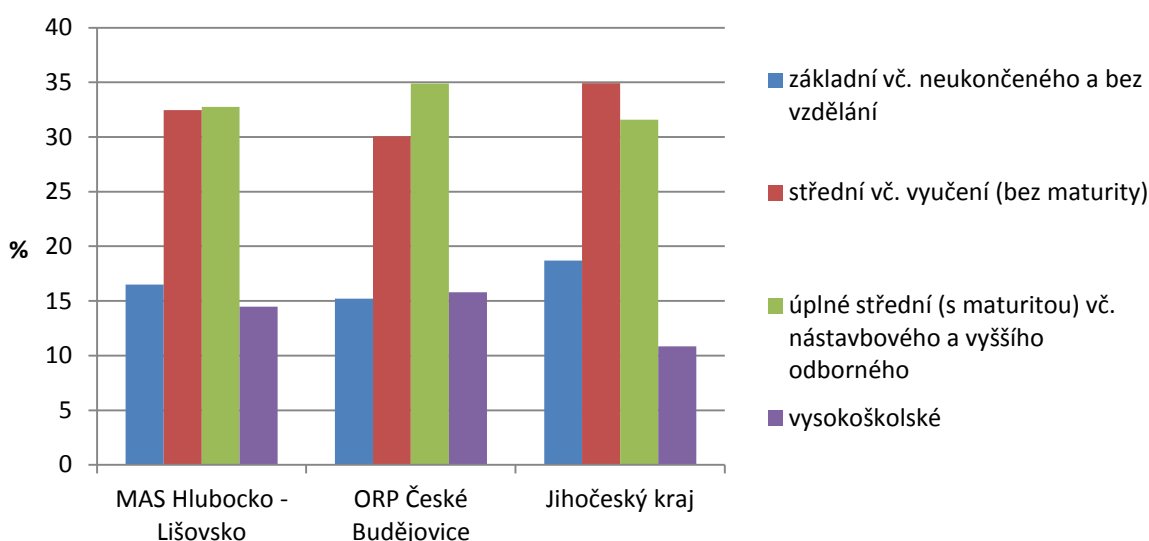
Jak dokládá index stáří pro Jihočeský kraj nebo ORP České Budějovice, je obecným trendem, že podíly generace nad 65 let již převyšují podíly dětí do 15 let. V tomto ohledu je situace v regionu MAS příznivá, neboť u značné většiny členských obcí MAS je index stáří stále podprůměrný. U obcí Hlincová Hora, Hvozdec a Vitín převyšují podíly dětí dokonce velmi výrazně zastoupení seniorů, takže index stáří se pohybuje do hodnoty 50. Tyto obce lze tedy klasifikovat jako sídla s nejvíce perspektivní věkovou strukturou. Relativně dobré hodnoty (vyšší podíl dětí než seniorů) však vykazují i další obce. Pouze u čtyř obcí regionu je podíl generace nad 65 let vyšší než podíl dětské populace. Jedná se o obce Rudolfov (index stáří cca 134), Zvíkov (124), Lišov (110) a Hrdějovice (109). U Hluboké nad Vltavou je podíl dětí a seniorů vyrovnaný. Mírně horší věkovou strukturu tak obecně vykazují spíše některá větší sídla regionu, zatímco v menších obcích je stav příznivější. Celkově však platí, že celý region MAS disponuje příznivou věkovou strukturou populace, což představuje pozitivní jev i do budoucna.

Vzdělanostní struktura

Ve vzdělanostní struktuře obyvatel starších 15 let zastupují v regionu MAS největší podíl lidé se středoškolským vzděláním s maturitou nebo s vyšším odborným vzděláním a dále osoby se středoškolským vzděláním bez maturity. Podíly obou těchto skupin jsou srovnatelné a dosahují hodnoty přibližně 32,5 % (viz tabulka a graf níže). Osob s vysokoškolským vzděláním bylo v populaci regionu přibližně 14,5 %, nejvýše základní vzdělání pak má 16,5 % obyvatel.

Jak je patrné z těchto hodnot i z níže uvedeného grafu, region MAS vykazuje relativně pozitivní vzdělanostní strukturu, a to především ve srovnání s údaji za Jihočeský kraj. V území MAS mají oproti kraji vyšší zastoupení osoby s maturitou a především s vysokoškolským vzděláním (v JČK 10,8 %). Naopak podíly osob s výučním listem nebo se základním vzděláním jsou v regionu nižší. Pokud jde o srovnání s ORP České Budějovice, vzdělanostní struktura obou celků je přibližně srovnatelná, u ORP je však ještě o něco vyšší zastoupení obyvatel s vyššími stupni vzdělání, tedy lidí s maturitou nebo vysokoškolským vzděláním. To je však způsobeno primárně kvalitnější vzdělanostní strukturou obyvatel v krajském městě. Lze tedy konstatovat, že vzdělanostní struktura obyvatel regionu MAS Hlubocko – Lišovsko je příznivá. Důvody lze spatřovat v charakteru území jako oblasti atraktivní pro bydlení mladších osob s vyšším vzděláním, které dojíždějí za prací do Českých Budějovic. I když je tedy MAS Hlubocko – Lišovsko uskupením převážně menších obcí, ty se zpravidla nepotýkají s typickým problémem venkovských obcí a menších měst, tzn. s častým odchodem mladých lidí s vyšším vzděláním z regionu do větších měst za lepším pracovním uplatněním.

Graf. 4: Obyvatelstvo starší 15 let podle nejvyššího dosaženého vzdělání (data k březnu 2011)

Zdroj dat: SLDB 2011

Pro úplnost jsou v tabulce níže uvedeny také hodnoty vzdělanostní struktury na úrovni jednotlivých obcí MAS. Mezi obcemi jsou určité rozdíly, které víceméně odpovídají poloze a funkci dané obce. Mezi obce s nejvyšším podílem osob s vyššími stupni vzdělání (s maturitou a vysokoškolským vzděláním) patří např. Hlincová Hora, Borek nebo Hrdějovice, to znamená převážně obce v nejbližším zázemí krajské metropole se suburbánní obytnou funkcí. Naopak horší vzdělanostní strukturu mají obce jako Zvíkov, Hvozdec, Libín, Štěpánovice nebo Chotýčany. Jedná se o obce více vzdálené od Českých Budějovic, které mají více venkovský než příměstský charakter a neplní v takové míře funkci suburbánních sídel.

Tab. 8: Obyvatelstvo starší 15 let podle nejvyššího dosaženého vzdělání (data k březnu 2011)

Název obce	Počet obyvatel starších 15 let	základní vč. neukončeného a bez vzdělání	střední vč. vyučení (bez maturity)	úplné střední (s maturitou) vč. nástavbového a vyššího odborného	vysokoškolské
Adamov	538	13,9	31,6	33,3	17,5
Borek	1 176	11,8	27,5	37,6	19,9
Hlincová Hora	309	18,4	14,6	30,4	32,4
Hluboká nad Vltavou	4 211	16,8	30,8	31,8	16,5
Hosín	645	17,5	36,4	30,9	13,2
Hrdějovice	1 365	13,7	26,0	37,6	19,3
Hůry	447	17,9	37,1	32,7	9,6
Hvozdec	87	13,8	43,7	28,7	3,4
Chotýčany	181	21,0	35,4	32,0	6,6
Libín	321	20,6	38,3	27,7	8,4
Libníč	425	20,7	29,4	24,7	15,5
Lišov	3 488	17,4	36,6	31,4	11,2
Rudolfov	2 086	14,6	30,3	35,7	15,7
Ševětín	1 084	17,4	36,2	33,9	9,2
Štěpánovice	639	19,7	39,1	29,3	8,1
Úsilné	382	18,8	33,0	35,1	11,0
Vitín	312	13,5	39,1	31,1	11,9
Vráto	264	15,2	29,9	32,2	15,5
Zvíkov	211	24,6	41,7	24,2	6,2
MAS Hlubocko - Lišovsko	18 171	16,5	32,5	32,7	14,5
ORP České Budějovice	44 044	15,2	30,1	34,9	15,8
Jihočeský kraj	537 217	18,7	34,9	31,6	10,8

Zdroj: SLDB 2011

Shrnutí

V současné době dává pozitivní vývoj počtu obyvatel, jeho pohyb a věková struktura obyvatelstva regionu šanci na stabilní vývoj počtu obyvatel, i když tento nárůst bude zřejmě i v příštích letech udržován především stěhováním než přirozeným přírůstkem. Již fakt, že přirozený přírůstek je kladný, i když jen minimální, je však pozitivním zjištěním, neboť to není u většiny regionů příliš časté. Při udržení současného vývoje existuje i šance na zachování většiny sídel, a to i těch menších. Region se vyznačuje příznivou věkovou strukturou, pozvolný vývoj směrem k mírnému stárnutí populace však naznačuje, že je nutné se otázkami věkové struktury zabývat. Je také nutné brát v úvahu migrační procesy a v případě MAS Hlubocko – Lišovsko především příliv obyvatelstva za účelem bydlení v bezprostřední blízkosti krajského města. Je zřejmé, že přinejmenším část regionu zůstane i nadále příměstskou zónou, která bude využívána právě jako suburbánní prostor pro bydlení s vyhlídkou dobré dostupnosti do Českých Budějovic. Tento jev s sebou nese jak pozitivní aspekty, tak i některá negativa. Předpokladem pro zachování a případný další rozvoj osídlení tohoto území mohou být

zejména bytová a individuální výstavba, zkvalitňování rozsahu a kvality občanské vybavenosti, vytváření nových pracovních příležitostí a posilování dopravního napojení.

3.3 Bydlení, bytová výstavba

Vytváření podmínek pro bydlení (bytová výstavba nebo příprava území pro individuální výstavbu) je jedním ze základních stavebních kamenů dalšího rozvoje každého území. Údaje v tabulce níže ukazují základní bilanci domovního a bytového fondu a výstavby nových bytů v území MAS Hlubocko – Lišovsko.

K roku 2011 bylo v území MAS evidováno celkem 5740 obydlených domů a 7689 obydlených bytů. To znamená, že připadalo přibližně 2,8 obyvatele na jeden obydlený byt. Vybavenost obyvatelstva byty lze určit taktéž na základě počtu trvale obydlených bytů na 1000 obyvatel. V tomto ukazateli vykazuje MAS Hlubocko – Lišovsko hodnotu cca 357 obydlených bytů na 1000 obyvatel, zatímco Jihočeský kraj má přibližně 394 a ORP České Budějovice 401 bytů na 1000 obyvatel. Ze srovnání hodnot tohoto ukazatele s Jihočeským krajem a ORP České Budějovice vyplývá, že situace regionu MAS je ve srovnání s oběma územními celky o něco horší, neboť jak kraj, tak i ORP vykazují vyšší vybavenost byty. Při přepočtu obydlených domů na počet obyvatel má však nejvyšší hodnoty region MAS (267 obydlených domů na 1000 obyvatel, Jčk 196, ORP České Budějovice 172). Z toho lze usoudit, že ve více venkovském regionu MAS převládá více bydlení v rodinných domech oproti bytovým domům.

Pokud jde o bilanci obydlených bytů v obcích, mezi jednotlivými obcemi regionu nejsou zásadní rozdíly, přičemž počty obydlených subjektů víceméně odpovídají srovnatelnému poměru s počtem obyvatel. Typu obydlí víceméně odpovídá i statut jednotlivých sídel, neboť ve srovnání s ostatními obcemi vykazují městská sídla Hluboká nad Vltavou, Lišov nebo Rudolfov více bytů v bytových domech, zatímco v jiných obcích je více zastoupeno bydlení v rodinných domech.

S tím do značné míry souvisí také intenzita bytové výstavby v obcích regionu. V celém území MAS Hlubocko – Lišovsko bylo v letech 2001 – 2013 dokončeno 1245 nových bytů, z toho 1009 v rodinných domech. Za stejné období vzniklo v celém Jihočeském kraji celkem 25640 bytů a v ORP České Budějovice 9460 bytů. Ze srovnání těchto územních celků vyplývá, že v přepočtu na počet obyvatel byla bytová výstavba nejintenzivnější na úrovni ORP (přibližně 61 nových bytů na 1000 obyvatel) a v území MAS (58 nových bytů na 1000 obyvatel). Na krajské úrovni byla bytová výstavba o něco nižší, neboť dosáhla intenzity přibližně 41 nových bytů na 1000 obyvatel. V tomto ohledu je tedy region MAS srovnatelný s ORP České Budějovice.

Na úrovni jednotlivých obcí bylo nejvíce nových bytů v letech 2001 – 2013 dokončeno v Hluboké nad Vltavou (281), Lišově (174) a na Borku (122). Velký počet nových bytů vznikl také v obcích Adamov, Rudolfov, Hlincová Hora nebo Vráto. Tento stav víceméně odpovídá největším obcím regionu a dále obcím s rychle rostoucím počtem obyvatel, neboť s výjimkou Rudolfova se zpravidla jedná o obce, v nichž se počet obyvatel zvyšuje za sledované období velmi rychle. Naopak nejméně nových bytů bylo obecně dokončeno v menších a spíše venkovských obcích, např. ve Zvíkově (7), Chotýčanech (8) nebo Hvozdcí (12). Z populačně větších sídel je relativně nízká intenzita výstavby nových bytů v Hrdějovicích (za 13 let 42 nových bytů na 1577 obyvatel) a Rudolfově (66 bytů na 2418 obyvatel). Obce s nízkou bytovou výstavbou do značné míry představují ta sídla, v nichž vývoj počtu obyvatel spíše stagnuje.

Z hlediska počtu nových bytů na 1000 obyvatel bylo nejvíce nových bytů v období 2001–2013 postaveno v následujících obcích: Vráto (198 nových bytů/1000 obyv.), Hlincová Hora (164) a Adamov (115). Naopak nejméně nových bytů v přepočtu na 1000 obyvatel vzniklo v obcích: Hrdějovice (27), Rudolfovo (27), Zvíkov (28).

Tab. 9: Vybrané ukazatele bydlení v území MAS (data k březnu 2011)

Název obce	Počet obyvatel celkem	Obydlené domy	Obydlené byty	Dokončené byty celkem 2001 – 2013 *	Dokončené byty v rodinných domech 2001-2013	Dokončené byty v bytových domech 2001-2013
Adamov	627	191	216	72	66	0
Borek	1 395	350	488	122	89	0
Hlincová Hora	371	111	122	61	60	0
Hluboká nad Vltavou	4 982	1 168	1 810	281	188	67
Hosín	783	242	286	47	47	0
Hrdějovice	1 577	467	507	42	41	0
Hůry	559	146	174	40	36	0
Hvozdec	108	35	36	12	11	0
Chotýčany	222	60	73	8	8	0
Libín	387	124	143	26	22	0
Libnič	489	121	147	52	47	0
Lišov	4 113	1 054	1 566	174	138	0
Rudolfovo	2 418	700	904	66	57	0
Ševětín	1 301	311	449	55	27	25
Štěpánovice	790	238	281	53	52	0
Úsilné	445	137	151	38	36	0
Vitín	380	124	139	29	24	0
Vráto	303	93	117	60	53	0
Zvíkov	252	68	80	7	7	0
MAS Hlubocko - Lišovsko	21 502	5 740	7 689	1 245	1 009	92
ORP České Budějovice	154 588	26 658	61 990	9 460	5 534	2 583
Jihočeský kraj	628 336	123 048	247 608	25 640	14 902	5 409

* pozn.: vč. nástaveb a příst., domů pro seniory aj.

Zdroj: SLDB 2011

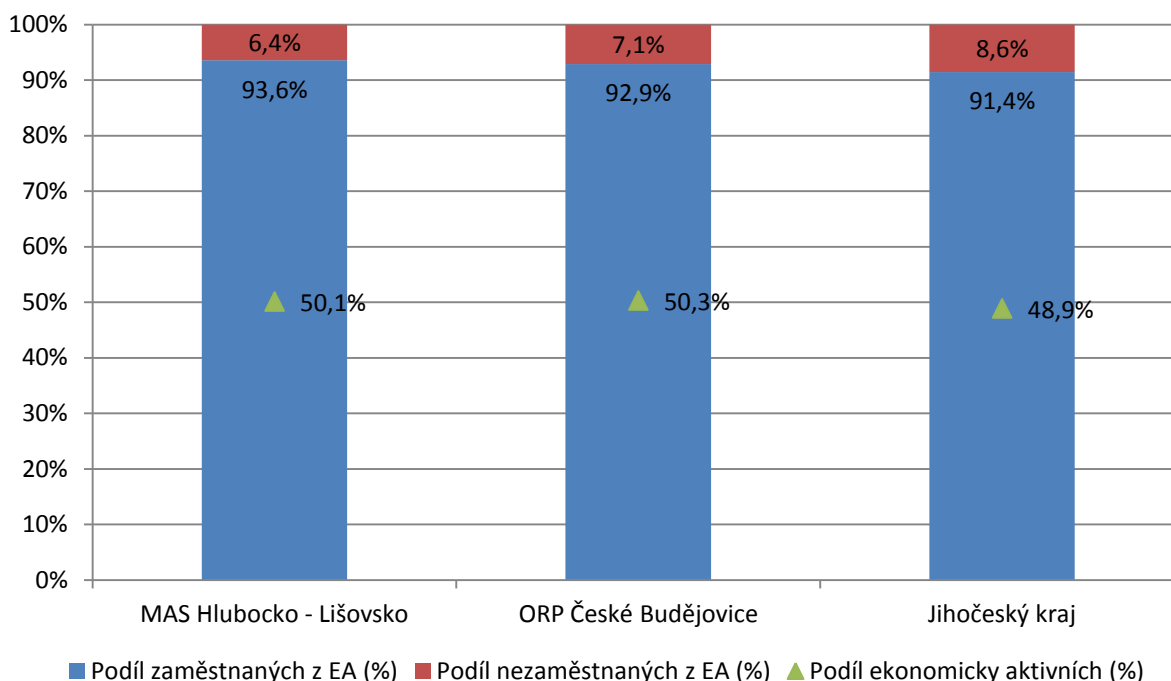
Situaci v oblasti bydlení v území MAS lze tedy shrnout konstatováním, že v regionu je o něco nižší počet trvale obydlených bytů na 1000 obyvatel oproti celému Jihočeskému kraji nebo ORP České Budějovice, avšak výstavba nových bytů je v posledních letech ve srovnání s krajem intenzivnější a je srovnatelná s tempem výstavby v ORP. Nejvíce nových bytů vzniká v obcích s rychleji rostoucím počtem obyvatel.

3.4 Trh práce a nezaměstnanost

Tato část se zaměřuje na hodnocení ekonomické aktivity obyvatel, tzn., zkoumá specificky skupinu ekonomicky aktivních obyvatel, či přesněji řečeno obyvatelstva v produktivním věku (15 – 64 let), které je zároveň práceschopné. Území MAS vykazuje v porovnání s průměrem za Jihočeský kraj mírně vyšší ekonomickou aktivitu obyvatelstva a je v tomto ohledu na srovnatelné úrovni jako ORP České Budějovice (viz graf níže). Zatímco v kraji bylo v roce 2011 celkem 307 130 ekonomicky aktivních (48,9 % obyvatel) a v ORP České Budějovice to bylo 77 774 (50,3 %), v území MAS bylo ve stejné době 10 769 ekonomicky aktivních (50,1 % z celkového počtu obyvatel), kteří představují disponibilní pracovní sílu.

Přibližně 93,6 % z ekonomicky aktivních v území regionu představují zaměstnaní lidé, zbylých 6,4 % z tohoto počtu jsou nezaměstnaní. ORP České Budějovice a především Jihočeský kraj mají míru zaměstnanosti o něco nižší. V porovnání s ORP a hlavně s Jihočeským krajem vykazuje region MAS nejpriznivější hodnoty, i když rozdíly nejsou příliš výrazné.

Graf 5: Ekonomicky aktivní obyvatelstvo a podíl zaměstnaných (data k březnu 2011)

Zdroj dat: SLDB 2011

Z ekonomicky neaktivního obyvatelstva představují obecně jak na úrovni Jihočeského kraje, tak i v rámci regionu největší podíl nepracující důchodci, dále žáci a studenti a také děti předškolního věku. Právě vyšší zastoupení mladších generací v regionu může být důvodem pro mírně vyšší podíl ekonomicky aktivních obyvatel v populaci. V souhrnu lze hodnotit míru ekonomické aktivity v regionu MAS jako příznivou a v porovnání s krajem nadprůměrně vysokou.

Nezaměstnanost

Doposud se tato analýza při hodnocení ekonomické aktivity obyvatel regionu věnovala především osobám zaměstnaným. Druhou skupinu ekonomicky aktivních představují nezaměstnaní. Právě nezaměstnanost představuje v současné době pro region i celý obvod ORP jeden z nejzávažnějších problémů ekonomiky a trhu práce. Na druhou stranu je nutné konstatovat, že z celokrajského nebo celonárodního hlediska je postavení Českobudějovicka velmi příznivé, neboť problém nezaměstnanosti tíží do značné míry celé jižní Čechy, přičemž Českobudějovicko vykazuje ve srovnání s dalšími oblastmi nízké hodnoty.

Pokud jde o celkové hodnocení, po roce 2008 počty nezaměstnaných výrazně vzrostly, a to v souvislosti se zhoršující se ekonomickou situací. Nejvyšší nárůst nezaměstnanosti mezi všemi kraji ČR zaznamenaly kraje s do té doby podprůměrnou mírou nezaměstnanosti, kam patří právě i Jihočeský kraj. Mezi lety 2008 a 2010 se počty nezaměstnaných v Jihočeském kraji zvýšily téměř na dvojnásobek.

Jak je patrné z dále uváděného grafu, výše uvedený vývoj nezaměstnanosti na krajské úrovni měl obdobný průběh i v ORP České Budějovice, ovšem s tím rozdílem, že výše nezaměstnanosti v ORP byla po celé období na nižší úrovni. Pozitivem také je, že i krajské hodnoty nezaměstnanosti se dlouhodobě pohybují pod celostátním průměrem.

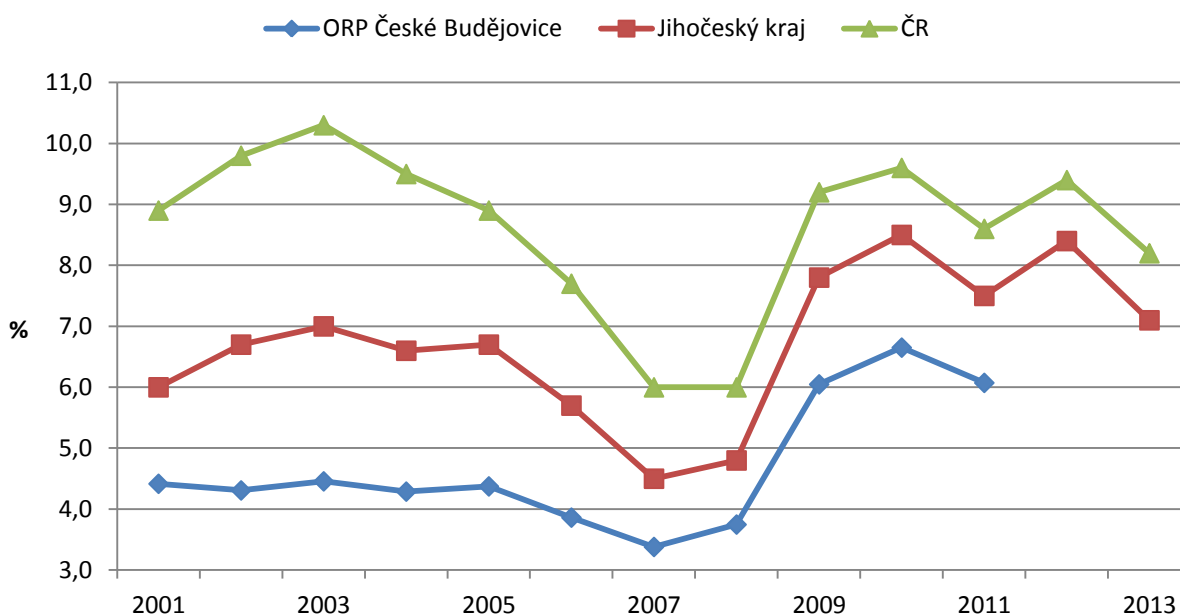
Na konci roku 2011 byla nezaměstnanost v ORP České Budějovice na hodnotě 6,1 %, na úrovni Jihočeského kraje to bylo 7,5 %. V rámci kraje došlo po mírném nárůstu k dalšímu poklesu v průběhu roku 2013¹. Z hlediska postavení ORP České Budějovice v rámci kraje ve výši nezaměstnanosti se jedná o jednu z nejméně problémových oblastí.

V následující tabulce jsou uvedeny hodnoty míry nezaměstnanosti pro jednotlivé obce regionu ve vývoji v letech 2008–2011. Vzhledem k malé velikosti většiny obcí je obtížné vyvozovat nějaké obecnější závěry, neboť hodnoty se mnohdy velmi výrazně liší i mezi jednotlivými roky, některé základní tendence však jsou zřejmé. Jednak lze konstatovat, že mezi jednotlivými obcemi jsou v míře nezaměstnanosti výrazné rozdíly, kdy se hodnoty pohybují přibližně od 3 % až po 13 i více %. Vývoj za sledované období je však u většiny obcí shodný, liší se jen výší nezaměstnanosti. To znamená, že v roce 2009 a především 2010 došlo u většiny obcí k nárůstu míry nezaměstnanosti, zatímco v následujícím roce 2011 došlo u většiny z nich opět k mírnému poklesu.

---

¹ Tento pokles je však částečně způsoben změnou metodiky výpočtu nezaměstnanosti od roku 2013, která vedla obecně ke snížení hodnot.

Graf 6: Vývoj míry nezaměstnanosti v letech 2001–2013 (k 31. 12.)

Pozn.: odlišná metodika od r. 2013

Zdroj dat: MPSV

Dále lze identifikovat obce, u nichž se nezaměstnanost dlouhodobě drží na vyšší úrovni. Navíc se během sledovaného období její hodnoty spíše ještě zvyšovaly. Jednou z obcí, kde je nezaměstnanost na vyšší úrovni, je Vitín a v některých letech také Hvozdec. Další skupinu představují obce, u nichž není nezaměstnanost nejvyšší (stále se drží pod úrovní 10 %), ale v průběhu sledovaného období dochází k jejímu postupnému zvyšování. K těmto obcím patří např. Chotýčany, Úsilné nebo Vráto. Naopak mezi obce, u nichž se nezaměstnanost drží na nižší úrovni, patří: Borek, Hluboká nad Vltavou, Hrdějovice, Libníč, Lišov nebo Rudolfov.

Lze tedy říci, že vysoká nezaměstnanost nepředstavuje tak výrazný problém pro region jako celek, především při srovnání s jinými celky, ale spíše pro některé jeho části. Důležitým zjištěním je také fakt, že u většiny obcí je nezaměstnanost o něco vyšší u žen než u mužů.

Tab. 10: Vývoj nezaměstnanosti v obcích MAS v letech 2008–2011 v % (stav k 31.12.)

Název obce	2008	2009	2010	2011		
				celkem	muži	ženy
Adamov	4,0	4,7	8,7	5,1	5,3	4,8
Borek	3,7	4,5	4,8	4,1	5,0	3,1
Hlincová Hora	4,5	3,6	10,8	5,4	3,2	8,3
Hluboká nad Vltavou	3,4	6,2	5,9	5,2	5,1	5,4
Hosín	3,8	6,8	5,3	7,1	8,7	4,9
Hrdějovice	3,1	4,6	4,9	5,4	4,5	6,4
Hůry	3,4	3,4	9,3	5,9	5,4	6,6
Hvozdec	6,1	6,1	15,2	6,1	5,9	6,3
Chotýčany	4,0	5,1	7,1	9,1	5,3	14,3
Libín	3,3	6,5	5,2	9,2	9,8	8,5
Libníč	2,9	2,9	5,7	3,6	3,7	3,4
Lišov	3,3	6,4	6,2	5,5	5,0	6,0
Rudolfov	2,3	4,7	6,0	4,9	4,7	5,3
Ševětín	2,8	5,8	6,0	5,1	4,4	5,9
Štěpánovice	3,3	6,5	7,1	5,3	6,0	4,4
Úsilné	5,2	5,2	9,8	8,7	2,9	17,7
Vitín	6,3	7,1	5,4	13,4	12,7	14,6
Vráto	5,8	5,8	8,7	9,7	7,1	12,8
Zvíkov	4,1	4,1	8,2	3,3	1,4	6,0

Zdroj: Úřad práce

Pokud jde o vývoj nezaměstnanosti po roce 2011, nezaměstnanost zůstala na úrovni ORP České Budějovice i v následujícím období přibližně na srovnatelné úrovni, i když docházelo k mírným výkyvům. Vzhledem ke změně metodiky výpočtu míry nezaměstnanosti a nedostupnosti dat pro roky 2012 a 2013 je však srovnání konkrétních hodnot míry nezaměstnanosti s předešlým vývojem nerelevantní, proto zde nejsou hodnoty za roky 2012 a 2013 uváděny. Skutečnost, že je nezaměstnanost v ORP České Budějovice i v regionu nadále v přibližně srovnatelné výši, ovšem s mírně rostoucí tendencí, lze doložit vývojem počtu uchazečů o zaměstnání, který je předmětem následující části.

Poptávka po pracovních místech

Počet uchazečů o zaměstnání v regionu v podstatě představuje poptávku po pracovních místech. Z hlediska dlouhodobějšího vývoje docházelo v uplynulých několika letech až do roku 2010 na všech úrovních, tedy krajské, ORP i na úrovni regionu, k postupnému nárůstu počtu uchazečů o zaměstnání. Markantní (skokový) nárůst byl zaznamenán zejména mezi roky 2008 a 2009, což lze velmi pravděpodobně připočítat dopadům hospodářské krize. V roce 2011 byl naopak zaznamenán pokles počtu uchazečů. Během následujících let 2012 a 2013 se počet uchazečů ve všech srovnávaných územních jednotkách opět zvýšil (viz tabulka níže). V současné době je v regionu MAS registrováno 774 uchazečů o zaměstnání, což představuje oproti roku 2011 nárůst přibližně 34 %. V tomto ohledu

je tempo nárůstu přibližně srovnatelné s ORP České Budějovice, kde se počet uchazečů zvýšil o cca 36 %. U Jihočeského kraje bylo zvýšení počtu uchazečů o zaměstnání za stejné období o něco nižší, přibližně 24 %. Relativně tedy region MAS vykazuje nepatrně lepší hodnoty než ORP České Budějovice, celkově se však situace v regionu ve srovnání s rokem 2011 zhoršila.

Tab. 11: Vývoj počtu uchazečů o zaměstnání v letech 2008–2014

	2008	2009	2010	2011	31.3.2014
MAS Hlubocko - Lišovsko	356	578	644	577	774
ORP České Budějovice	3116	4911	5371	4946	6740
Jihočeský kraj	17505	27530	29545	26450	32738

Zdroj: Úřad práce

V tabulce níže jsou uvedeny nejaktuálnější počty uchazečů a podíl nezaměstnaných² i pro jednotlivé obce MAS. Na úrovni celého regionu je v současnosti podíl nezaměstnaných přibližně 4,6 %. Tato hodnota je ve srovnání s ORP České Budějovice (6,1 %) a Jihočeským krajem (7,4 %) relativně příznivá a vypovídá o tom, že nezaměstnanost nepředstavuje v rámci regionu MAS tak významný problém, jako v případě celého kraje či ORP. Jistým negativem je již zmíněný rychlejší nárůst počtu uchazečů o zaměstnání na úrovni regionu v porovnání s Jihočeským krajem. Je tedy otázkou, jak se bude podíl nezaměstnaných vyvíjet v dalším období, ale v nejbližší době zřejmě nelze očekávat výraznější změny a postavení MAS by mělo zůstat přibližně na srovnatelné úrovni, tzn. region by si měl i vzhledem k blízkosti krajské metropole jako hlavního centra zaměstnanosti v regionu uchovat příznivější hodnoty nezaměstnanosti v rámci celého kraje.

Z hlediska jednotlivých obcí došlo k jistému posunu ve vývoji nezaměstnanosti. V zásadě platí, že mezi obcemi nejsou v současné době tak výrazné rozdíly, podíl nezaměstnaných se zpravidla pohybuje mezi 3 a 6 %. Vyšší podíl nezaměstnaných v březnu 2014 zaznamenaly pouze obce Hvozdec (9,8) a Vráto (8,5 %). Tyto obce byly identifikovány jako potenciálně problematické z hlediska nezaměstnanosti i v předešlém hodnocení. Vzhledem k malé velikosti obcí a proměnlivosti údajů však nelze vyvozovat nějaké závazné závěry.

² Podíl nezaměstnaných vyjadřuje dle současné metodiky ukazatel obdobný s mírou nezaměstnanosti. S předešlými hodnotami nezaměstnanosti však nelze tento ukazatel porovnávat. Srovnání mezi jednotlivými obcemi ovšem možné je.

Tab. 12: Aktuální počet uchazečů o zaměstnání a podíl nezaměstnaných (stav k 31. 3. 2014)

Název obce	Počet uchazečů	z toho ženy (%)	OZP (%)	Podíl nezaměstnaných
Adamov	32	40,6	12,5	6,1
Borek	35	57,1	5,7	3,6
Hlincová Hora	16	56,3	6,3	5,3
Hluboká nad Vltavou	183	42,1	9,8	4,9
Hosín	18	66,7	5,6	3,0
Hrdějovice	47	44,7	10,6	3,9
Hůry	21	33,3	14,3	5,5
Hvozdec	8	25,0	0,0	9,8
Chotýčany	6	83,3	33,3	3,5
Libín	15	66,7	6,7	5,8
Libnič	10	50,0	0,0	3,1
Lišov	140	46,4	13,6	4,5
Rudolfov	102	45,1	7,8	6,0
Ševětín	61	50,8	11,5	6,0
Štěpánovice	22	45,5	9,1	4,1
Úsilné	16	56,3	25,0	4,9
Vitín	13	53,8	7,7	4,6
Vráto	22	22,7	22,7	8,5
Zvíkov	7	71,4	14,3	4,0
MAS Hlubocko - Lišovsko	774	46,4	10,9	4,6
ORP České Budějovice	6 740	47,6	9,7	6,1
Jihočeský kraj	32 738	47,6	11,7	7,4

Zdroj: Úřad práce

Zajímavý posun zaznamenal vývoj nezaměstnanosti u mužů a žen. Zatímco do roku 2008 převládaly mezi nezaměstnanými dlouhodobě ženy, kdy poměr byl jak na úrovni kraje, tak i nižších územně samosprávných celků cca 53 – 55 % žen a 45 – 47 % mužů, ekonomický propad v následujících letech postihl více mužskou část zaměstnaných. Od roku 2009 převládají mezi nezaměstnanými muži, i když rozdíly nejsou příliš velké. Tento stav platí až do současnosti, jak dokládají údaje v tabulce výše. Z nich je patrné, že v březnu 2014 bylo v regionu MAS i ve všech sledovaných územních celcích mezi nezaměstnanými mírně nadprůměrné zastoupení mužů a o něco nižší podíl žen. Konkrétně u MAS Hlubocko – Lišovsko představovaly ženy cca 46,4 % všech nezaměstnaných.

Uchazeči o zaměstnání se zdravotním postižením

Schopnost nalézt zaměstnání ovlivňuje u uchazečů o zaměstnání také jejich zdravotní způsobilost. Větší problémy mají při uplatnění na trhu práce lidé se zdravotním postižením. V celém Jihočeském kraji se v posledních letech s určitým stupněm zdravotního postižení potýká přibližně 13 – 14 % všech uchazečů o zaměstnání. V současné době se však tento podíl daří mírně snižovat a v březnu 2014 byl

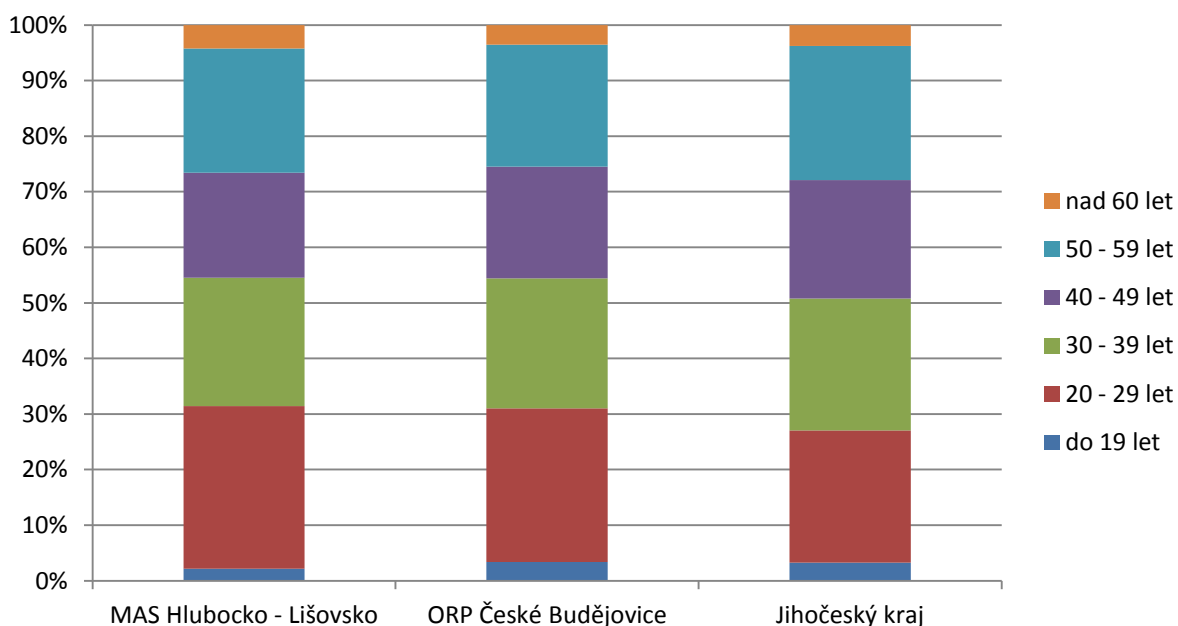
na úrovni kraje ve výši 11,7 % (viz tabulka výše). Srovnatelné hodnoty vykazuje také region MAS (10,9 %). Pozitivem je, že zatímco u jiných regionů v Jihočeském kraji tento podíl spíše narůstá, pro ORP České Budějovice i samotný region MAS je v posledních letech charakteristické snižování těchto hodnot.

Věková struktura uchazečů o zaměstnání

Věková struktura uchazečů se v posledních několika letech nijak zvlášť neměnila. Nejvíce ohroženou skupinou uchazečů o zaměstnání z hlediska věku jsou v řešeném území zejména starší generace ve věkových skupinách nad 50 let, které patří mezi problémové zejména z hlediska dlouhodobé nezaměstnanosti, a dále věková skupina mladých do 30 let.

Při pohledu na strukturu uchazečů přímo v regionu MAS je patrný především vyšší podíl věkové skupiny 20 – 29 let. Obecně tedy platí, že oproti kraji je v regionu MAS o něco více uchazečů o zaměstnání ve věku mezi 20 a 29 lety. Problémem je, že se často jedná o absolventy bez dostatečné praxe, kteří bez práce nemohou získat nebo si udržet potřebnou kvalifikaci. Důvodem může být již diskutovaná mladší věková struktura obyvatelstva, neboť v území MAS je vyšší zastoupení mladších věkových skupin. Jinak je situace v podstatě obdobná jako na krajské úrovni i úrovni ORP.

Graf 7: Srovnání struktury uchazečů o zaměstnání dle věku (stav k 31. 3. 2014)

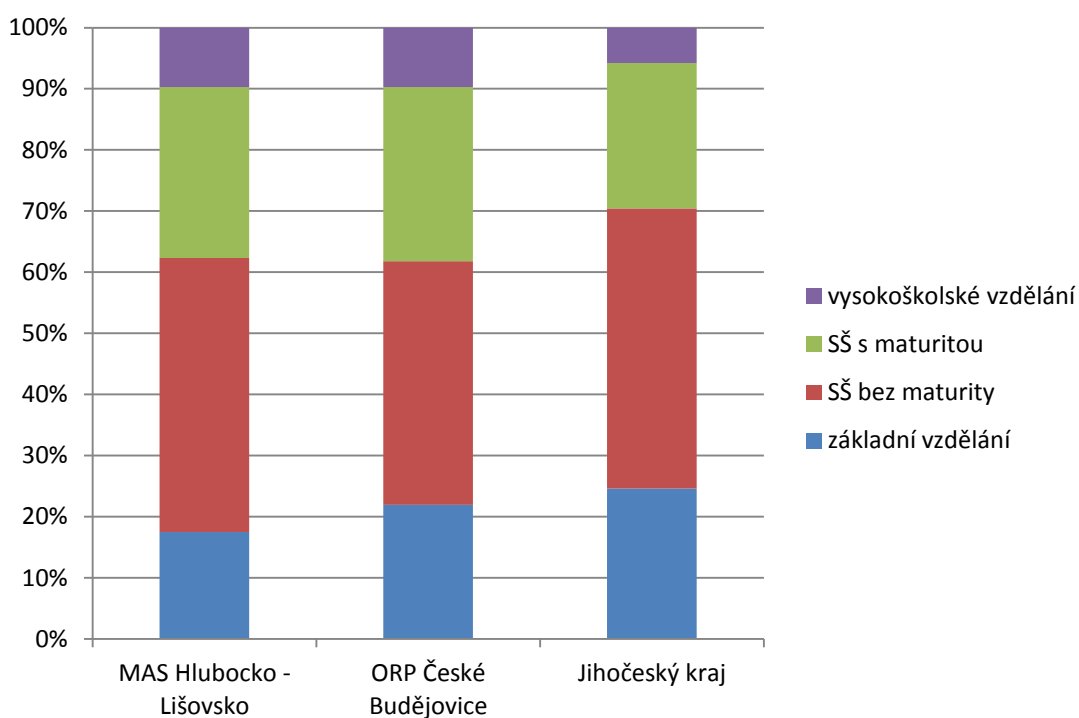
Zdroj dat: Úřad práce

Struktura uchazečů dle dosaženého vzdělání

Ve struktuře podle dosaženého vzdělání nedochází v průběhu posledních let k výraznějším změnám. Nejsilněji zastoupenou skupinou jsou dlouhodobě uchazeči se středním odborným vzděláním s výučním listem. Zatímco ale u Jihočeského kraje jsou druhou největší skupinou uchazeči se základním vzděláním, toto neplatí pro region ani ORP, kde druhou nejpočetnější skupinu nezaměstnaných představují lidé s maturitou.

Z níže uvedeného grafu je celkem dobře patrné, že v případě regionu je zastoupení skupin uchazečů s nižšími stupni dosaženého vzdělání (ZŠ a SŠ bez maturity) přibližně o 8 % nižší než na úrovni kraje. Naopak ve srovnání s krajem vykazuje region MAS vyšší podíl vysokoškoláků mezi nezaměstnanými (cca 10 %). Důvodem této struktury uchazečů může být opět vzdělanostní struktura obyvatel, neboť region MAS se vyznačuje vyšším zastoupením obyvatel s vyšším stupněm vzdělání.

Graf 8: Srovnání struktury uchazečů o zaměstnání dle dosaženého vzdělání (stav k 31. 3. 2014)

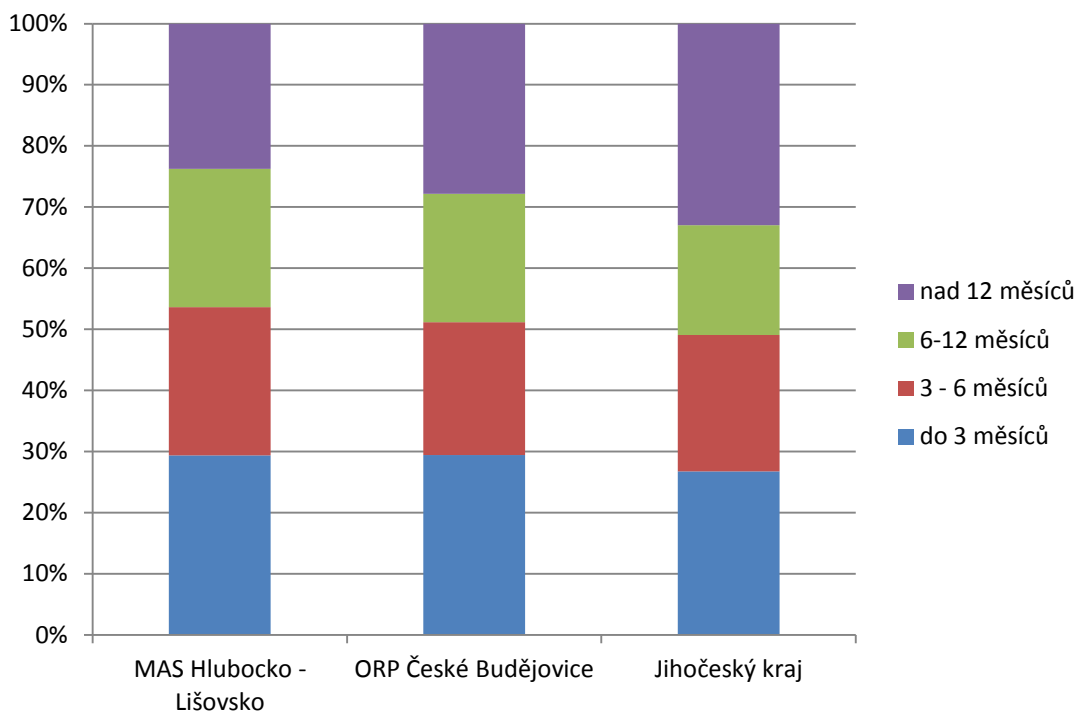
Zdroj dat: Úřad práce

Struktura uchazečů dle délky nezaměstnanosti

V případě struktury uchazečů podle délky jejich nezaměstnanosti je obecný vývoj v posledních letech bohužel nepříznivý, neboť dochází k postupnému zvyšování podílu dlouhodobě nezaměstnaných uchazečů. To představuje výrazný problém trhu práce, neboť právě dlouhodobě nezaměstnaní mají největší problémy s opětovným zapojením do pracovního procesu. Tento negativní trend provází v podstatě celý Jihočeský kraj.

Jak vyplývá z grafu níže, region MAS vykazuje v tomto ohledu mnohem lepší hodnoty. Zatímco na úrovni kraje je podíl nezaměstnaných nad 12 měsíců přibližně 33 %, pro region MAS je tento podíl pouze přibližně 24 %. Naopak nadprůměrné zastoupení mají v území MAS nezaměstnaní, kteří jsou bez práce do 3 měsíců. Tento typ nezaměstnanosti je nejméně problematický, neboť tyto uchazeči neztrácejí své pracovní návyky a navíc se často jedná o sezonní výkyvy. Z hlediska délky nezaměstnanosti je tedy situace MAS ve srovnání s Jihočeským krajem příznivější, s ORP České Budějovice pak přibližně srovnatelná.

Graf 9: Srovnání struktury uchazečů o zaměstnání dle délky nezaměstnanosti (stav k 31. 3. 2014)

Zdroj dat: Úřad práce

3.5 Ekonomická situace, podnikání

3.5.1 Ekonomika Jihočeského kraje

V Jihočeském kraji byly v roce 2012 vyprodukovány hodnoty (produkty a služby) s hrubou přidanou hodnotou (HPH) ve výši 177,8 mld. Kč, tím zaujímá kraj 6. místo mezi ostatními kraji. Až do roku 2008 se vyprodukovaná HPH v kraji neustále zvyšovala, od roku 2009 však hodnoty stagnovaly, teprve v roce 2012 se podařilo překonat výši HPH z roku 2008. V přepočtu na 1 obyvatele činí HPH (2012) přibližně 279 000 Kč, což řadí kraj na 8. místo v ČR. Z hlediska velikosti a výkonnosti ekonomiky tak lze Jihočeský kraj v rámci ČR a ve srovnání s dalšími kraji posuzovat jako průměrný.

Na celkové produkci se jak v Jihočeském kraji, tak i v ČR nejvíce podílí terciární sektor. V roce 2012 to v kraji bylo 53,5 %. Pokud tuto hodnotu srovnáme s průměrem ČR bez Prahy (52,6 %), kde sektor služeb dominuje, ukazuje se Jihočeský kraj v tomto srovnání jako průměrný. V mezikrajském srovnání se v roce 2012 nacházel na 6. místě v podílu sektoru služeb na HPH v rámci ČR. Druhou

nejvýznamnější složkou je průmysl, který v současnosti vytváří přibližně 33,5 % jihočeské HPH a jehož podíl za posledních 10 let neklesl pod 32 %. V rámci ČR jsou však tyto hodnoty spíše podprůměrné, což potvrzuje i faktické postavení kraje, jakožto neprůmyslového regionu. Také v mezikrajském srovnání jižní Čechy v tomto ohledu zaostávají, v roce 2012 byly krajem se 4. nejnižším podílem průmyslu na HPH. Stavebnictví vykazuje v rámci krajské ekonomiky stabilní pozici, jeho podíl na HPH se v jižních Čechách pohybuje mezi 6 a 8 %, pouze v letech 2008–2010 došlo k mírnému nárůstu podílu. Hodnoty se pohybují nepatrně nad průměrem ČR.

Ačkoliv nezaujímá vysoký podíl na tvorbě HPH, má pro Jihočeský kraj důležité postavení i primární sektor. Jeho podíl na ekonomice regionu se pohybuje kolem 5 %, to je v průměru o 2 – 3 % více než činí celostátní průměr. Z mezikrajského srovnání se ukazuje, že pouze kraj Vysočina má vyšší zastoupení primárního sektoru než kraj Jihočeský, což jen dále potvrzuje význam tohoto odvětví v regionu.

Podíly jednotlivých sektorů jsou v posledních letech relativně stabilní. K výraznějším změnám došlo v Jihočeském kraji pouze v letech 2008 a 2009, kdy v souvislosti s ekonomickým poklesem došlo ke snížení podílu sekundárního sektoru (zejména zpracovatelského průmyslu) a tím ke zvýšení podílu sektoru služeb. Mezi lety 2010 a 2012 se pak podíl sekundéru opět postupně zvýšil, a to především díky oživení průmyslu (podíl stavebnictví v této době spíše klesal). Ve stejné době byl zaznamenán i mírný nárůst přidané hodnoty v zemědělství, naopak podíl terciéru se mírně snížil.

Souhrnně lze říci, že Jihočeský kraj má z hlediska struktury HPH oproti většině ostatních krajů nižší podíl průmyslu, a to i zpracovatelského. Naopak zde hraje větší roli primární sektor, i když jeho podíl na tvorbě HPH zůstává relativně nízký. Sektor služeb je v jihočeské ekonomické struktuře zastoupen na průměrné úrovni.

S ohledem na skutečnost, že statistická data poskytující informace o výkonnosti ekonomiky (např. podíl jednotlivých sektorů na tvorbě HPH) jsou sledována pouze do úrovně vyšších územních samosprávných celků (krajů) a bez těchto údajů nelze provést adekvátní vyhodnocení, vychází dále provedené rámcové posouzení ekonomiky sledovaných nižších územních celků (ORP České Budějovice a především region MAS Hlubocko – Lišovsko) z dostupných dat – zejména o počtu a struktuře ekonomických subjektů dle odvětví, působících v těchto oblastech, a zaměstnanosti v jednotlivých odvětvích –, z nichž lze alespoň okrajově stanovit míru zastoupení a význam dílčích ekonomických činností pro hospodářství daného administrativního celku.

3.5.2 Ekonomika regionu MAS

Na území ORP České Budějovice bylo v roce 2013 evidováno celkem 44 516 registrovaných ekonomických subjektů (podniků). Při pohledu na vývoj počtu ekonomických subjektů v rámci ORP je patrné, že v uplynulých letech (2008 –2013) docházelo k jejich pozvolnému nárůstu s maximem právě v roce 2013.

Důležitým aspektem je nicméně také ekonomická aktivita těchto subjektů; zde bylo zjištěno, že řada z evidovaných subjektů (zejména podniků zařazených v kategorii „neuveдено“, u nichž lze předpokládat, že se v převážné míře jedná o podnikající fyzické osoby bez zaměstnanců, resp. tedy fyzické osoby s živnostenským oprávněním vyvíjející ekonomickou činnost nárazově či

„přerušovaně“), může být z hlediska aktivity pouze statickými podniky s velmi malým vlivem na výkonnost místní ekonomiky. Skutečně aktivních podniků tedy bylo v ORP České Budějovice v roce 2013 celkem 24 211. Podíl ekonomicky aktivních subjektů na celkovém počtu registrovaných subjektů činí cca 54,5 %.

Tab. 13: Vývoj počtu ekonomických subjektů v ORP České Budějovice v letech 2008–2013

	Registrované subjekty				z toho subjekty se zjištěnou aktivitou			
	2008	2010	2012	2013	2008	2010	2012	2013
Ekonomické subjekty celkem	40 287	42 336	44 053	44 516	22 550	23 509	25 199	24 211
Neuvedeno	22 264	23 480	25 162	25 961	4 856	4 752	6 370	5 700
Bez zaměstnanců	12 927	13 893	13 894	13 671	12 701	13 810	13 834	13 631
1 - 5 zaměstnanců	3 501	3 371	3 516	3 433	3 430	3 364	3 515	3 430
6 - 9 zaměstnanců	529	537	518	516	522	533	517	515
10 - 19 zaměstnanců	499	473	424	426	485	469	424	426
20 - 24 zaměstnanci	114	125	102	91	110	124	102	91
25 - 49 zaměstnanců	202	203	202	179	197	203	202	179
50 - 99 zaměstnanců	122	138	116	125	120	138	116	125
100 - 199 zaměstnanců	67	52	60	56	67	52	60	56
200 - 249 zaměstnanců	13	11	11	9	13	11	11	9
250 - 499 zaměstnanců	25	26	19	23	25	26	19	23
500 - 999 zaměstnanců	14	14	18	13	14	14	18	13
1000 - 1499 zaměstnanců	4	7	4	7	4	7	4	7
1500 - 1999 zaměstnanců	2	3	2	1	2	3	2	1
2000 - 2499 zaměstnanců	3	2	2	2	3	2	2	2
2500 - 2999 zaměstnanců	1	1	2	2	1	1	2	2
3000 a více zaměstnanců	-	-	1	1	-	-	1	1

Zdroj: ČSÚ – Veřejná databáze

Pokud jde o odvětvovou strukturu ekonomiky ORP České Budějovice, v primárním sektoru – tzn. zemědělství, lesnictví a rybnictví – působí v rámci ORP České Budějovice 825 ekonomických subjektů (viz tabulka a graf níže), to představuje cca 3,4 % podnikatelských subjektů, což je z hlediska zastoupení těchto odvětví v regionální ekonomice nižší podíl vůči celokrajskému průměru (cca 8 %). Nižší podíl primárního sektoru v ORP vypovídá o charakteru regionu, v němž dominuje hospodářské centrum České Budějovice a jehož ekonomika je zaměřena na jiná odvětví. Počet podniků působících v priméru se v posledních letech mění jen nepatrně, většinou s kolísavou tendencí.

Sekundér – tzn. průmysl a stavebnictví – je zastoupen cca 24,3 % podnikatelských subjektů. Konkrétně je v ORP v sekundárním sektoru registrováno 5883 ekonomických subjektů, které vyvíjejí činnost. Počet subjektů v tomto sektoru se také pohybuje přibližně na konstantní úrovni, pouze s menšími výkyvy. Hodnota podílu tohoto sektoru je opět srovnatelná s významem průmyslu na úrovni kraje. Podíl průmyslu a stavebnictví je v rámci sekundéru přibližně srovnatelný s mírnou převahou subjektů působících v průmyslu.

Tab. 14: Vývoj počtu ekonomických subjektů podle odvětvové struktury v ORP České Budějovice v letech 2010–2013

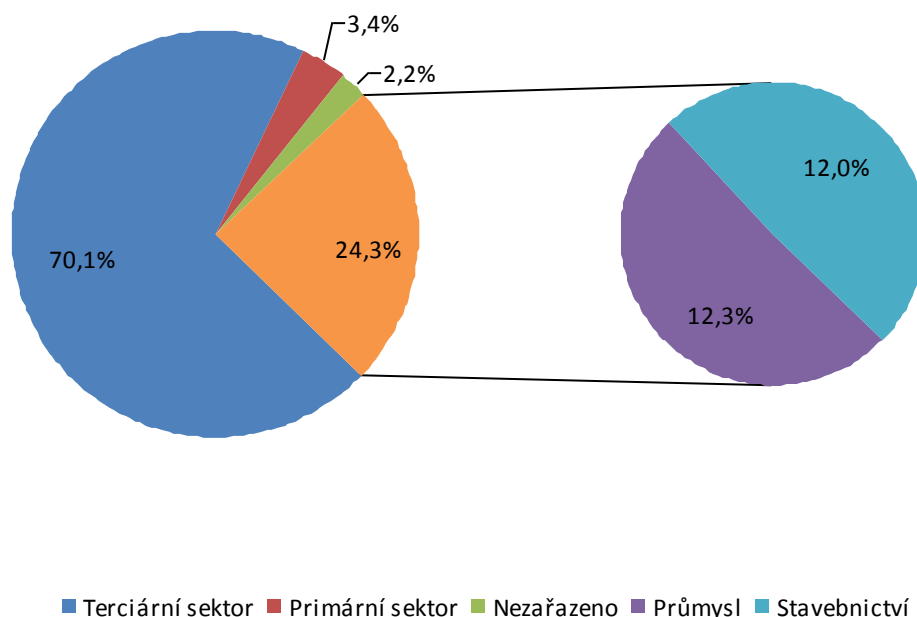
	Registrované subjekty			z toho subjekty se zjištěnou aktivitou		
	2010	2012	2013	2010	2012	2013
Ekonomické subjekty celkem	42 336	44 053	44 516	23 509	25 199	24 211
Neuvedeno	405	838	1 046	221	449	522
Primární sektor	1 088	1 207	1 170	763	915	825
Sekundární sektor	9 805	9 892	9 859	5 909	6 014	5 883
Terciární sektor	31 038	32 116	32 441	16 616	17 821	16 981

Zdroj: ČSÚ – Veřejná databáze

V terciárním sektoru působí v ORP České Budějovice přibližně 70 % všech ekonomických subjektů, konkrétně se jedná o cca 17 000 subjektů. Ve srovnání s Jihočeským krajem se jedná o nadprůměrné hodnoty, neboť kraj má podíl sektoru služeb cca 63 %. Počet subjektů působících v terciéru zaznamenal v posledních letech také kolísavý vývoj.

V porovnání se situací na úrovni celého kraje je možné konstatovat, že ORP České Budějovice vykazuje vzhledem k přítomnosti krajské metropole nadprůměrné hodnoty u sektoru služeb, naopak podíl primárního sektoru je nižší. U sekundárního sektoru jsou podíly u obou jednotek srovnatelné.

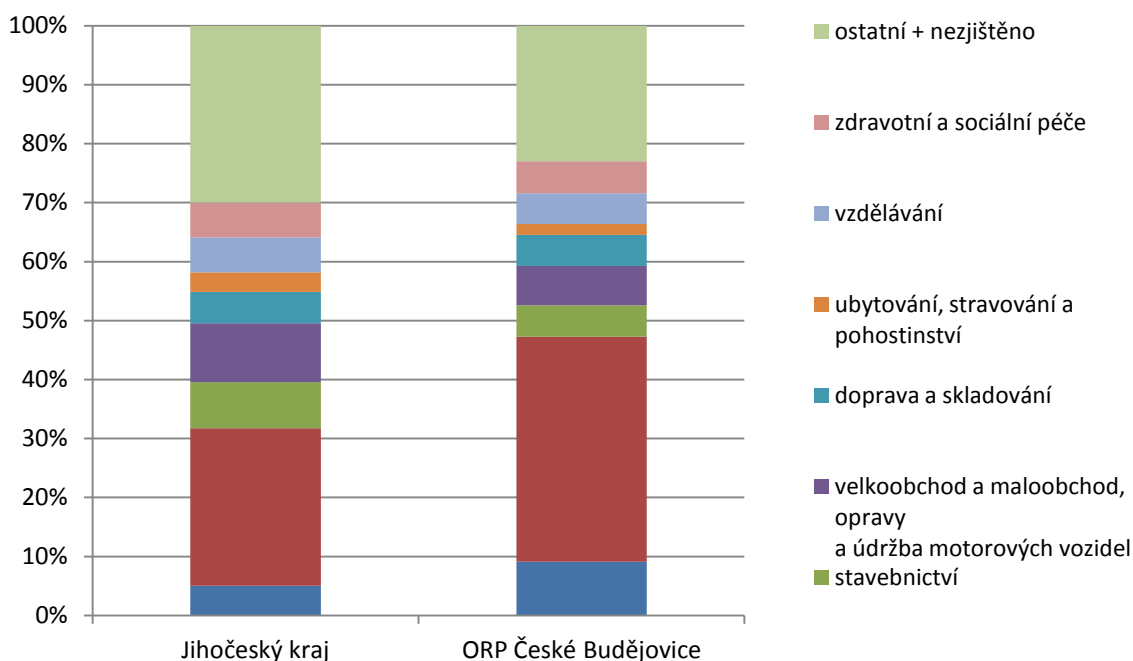
Graf 10: Ekonomické subjekty podle odvětvové struktury v ORP České Budějovice v roce 2013

Zdroj: ČSÚ – Veřejná databáze

Strukturu ekonomiky na úrovni samotného ORP České Budějovice lze rovněž odvodit z podílů zaměstnaných v jednotlivých hospodářských odvětvích. Jak ukazuje graf níže, oproti Jihočeskému kraji vykazuje českobudějovický region mírně nadprůměrnou zaměstnanost v primárním sektoru (cca 9%) a výrazně nadprůměrnou zaměstnanost v průmyslu (38 %). V důsledku toho je zde nižší zaměstnanost v sektoru služeb. I když je zaměstnanost v priméru a v průmyslu stále značně nad krajským průměrem, také pro ORP České Budějovice platí dlouhodobý trend, kdy postupně dochází k poklesu zaměstnanosti v těchto odvětvích. Důvody pro tak odlišnou strukturu ekonomiky ORP od té krajské dle zaměstnanosti lze zřejmě spatřovat v přítomnosti velkých průmyslových podniků a podniků primárního sektoru v krajském městě a jeho blízkém okolí. Zatímco u služeb převládají spíše menší podniky s nižším počtem zaměstnanců, kterých je však značné množství, u průmyslu a zemědělské produkce se výroba koncentruje do menšího počtu větších podniků, které jsou často lokalizovány právě v blízkosti Českých Budějovic. Z hlediska zaměstnanosti lze budějovický region do jisté míry označit za průmyslový.

Graf 11: Zaměstnanost obyvatel podle odvětví v roce 2012

Zdroj: ČSÚ – SLDB 2011

O významu budějovického regionu v rámci krajské ekonomiky vypovídá také srovnání počtů ekonomických subjektů. Jak již bylo uvedeno, v ORP České Budějovice se počet ekonomických subjektů se zjištěnou aktivitou v posledních letech pohybuje mezi 24 a 25 000. V celém kraji to bylo např. v roce 2013 přibližně 86 500 subjektů. Podíl ORP tedy činí cca 28 % všech aktivních ekonomických subjektů evidovaných v Jihočeském kraji. Je zřejmé, že českobudějovický region představuje jádrovou oblast v rámci jihočeské ekonomiky.

Dle statistických údajů ČSÚ bylo na území regionu MAS v roce 2013 evidováno celkem 3 346 ekonomických subjektů. Stejně jako v případě ORP i celého kraje měl počet podniků v území MAS v letech 2008 – 2012 nejprve mírně rostoucí vývoj, avšak s částečným poklesem mezi roky 2012 a 2013. Jednoznačně převažující zastoupení mají podniky bez zaměstnanců a ty, které počet zaměstnanců neuvádějí. S rostoucí velikostí se pak počty subjektů rychle snižují.

Tab. 15: Počet registrovaných ekonomických subjektů se zjištěnou aktivitou

Název obce	Registrované subjekty se zjištěnou aktivitou		
	2008	2012	2013
Adamov	87	100	109
Borek	199	218	217
Hlincová Hora	59	80	82
Hluboká nad Vltavou	768	851	815
Hosín	124	142	139
Hrdějovice	259	306	287
Hůry	82	95	93
Hvozdec	6	13	13
Chotýčany	16	17	19
Libín	53	54	55
Libnič	50	61	68
Lišov	550	601	577
Rudolfov	363	419	404
Ševětín	142	153	150
Štěpánovice	75	93	96
Úsilné	61	69	70
Vitín	35	54	44
Vráto	41	66	67
Zvíkov	35	40	41
MAS Hlubocko - Lišovsko	3 005	3 432	3 346
ORP České Budějovice	22 550	25 199	24 211
Jihočeský kraj	81 980	89 380	86 354

Zdroj: ČSÚ

V území MAS je evidováno přibližně 14 % všech ekonomických subjektů registrovaných v celém ORP České Budějovice. Na první pohled se toto číslo nemusí zdát jako vysoké, tento podíl je však navíc značně zkreslen skutečností, že více než 60 % všech ekonomických subjektů z ORP České Budějovice se nachází přímo v krajském městě. To znamená, že reálně při odečtení Českých Budějovic získává území MAS Hlubocko – Lišovsko mnohem významnější postavení v rámci regionální ekonomiky. Obdobné procentní hodnoty platí pro celé sledované období od roku 2008, takže poměr zastoupení ekonomických subjektů v regionu oproti ORP zůstává víceméně konstantní s mírně rostoucí tendencí. Pokud jde o jednotlivé obce, počty evidovaných subjektů se logicky značně liší a odpovídají velikosti

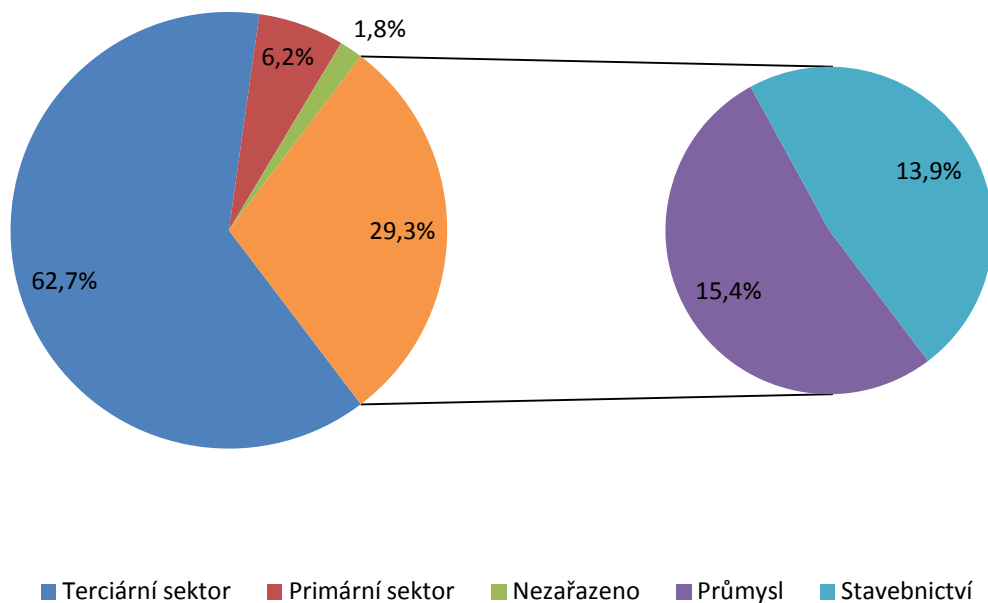

jednotlivých obcí. Nejvíce ekonomických subjektů se nachází v Hluboké nad Vltavou, Lišově, Rudolfově, Hrdějovicích a na Borku, v každé z těchto obcí je evidováno více než 200 ekonomických subjektů. Dle tohoto rozložení je zřejmé, že nejvyšší počet podniků vykazují největší obce regionu. Naopak v menších obcích je podniků mnohem méně.

Z hlediska zastoupení jednotlivých sektorů činí podíl priméru cca 6,2 % ze všech ekonomicky aktivních subjektů. Jedná se o 209 subjektů. To je přibližně dvojnásobný podíl oproti ORP České Budějovice a naopak nepatrně nižší podíl ve srovnání s celým Jihočeským krajem. To pouze dokládá, že region představuje příměstskou oblast více zaměřenou na zemědělskou produkci, zatímco v městském centru České Budějovice převládají jiné sektory.

Také sekundární sektor je v území MAS zastoupen více než v případě ORP a kraje, podíl sekundéru je přibližně 29 % (980 subjektů). Důvodem může být blízkost krajského města, kdy jsou průmyslové podniky lokalizovány nejen přímo ve městě, ale i v jeho nejbližším zázemí. Z celkového počtu subjektů v sekundárním sektoru připadá mírně nadpoloviční většina (cca 15,4 %) na subjekty v průmyslových odvětvích a zbylých cca 14 % na podniky v oblasti stavebnictví.

Graf 12: Ekonomické subjekty podle odvětvové struktury v regionu MAS v roce 2013

Zdroj: ČSÚ

U sektoru služeb je naopak zastoupení v regionu MAS ve srovnání s ORP výrazně nižší, podíl je zde přibližně 62,7 %, zatímco u ORP je tato hodnota cca 70 %. Konkrétně bylo v roce 2013 v území MAS v sektoru služeb evidováno 2 098 ekonomických subjektů. Naopak ve srovnání s krajem vykazuje region MAS takřka totožné hodnoty. Nižší zastoupení terciárního sektoru v obcích MAS lze opět vysvětlit vlivem Českých Budějovic, neboť blízkost krajského města s kvalitní nabídkou služeb

poskytuje obyvatelům z území MAS možnost dobré dostupnosti služeb přímo ve městě. Tyto služby poté zpravidla nejsou v takové míře nabízeny přímo v obcích MAS.

Souhrnně lze říci, že zatímco ORP České Budějovice vykazuje odlišný charakter ekonomiky s výraznější dominancí sektoru služeb (dle počtu ekonomických subjektů), region MAS má srovnatelné rysy své struktury ekonomiky jako celý Jihočeský kraj. Jelikož se jedná o příměstskou a částečně i venkovskou oblast, hraje zde ve srovnání s celým budějovickým regionem větší roli primární sektor. Nižší podíl sektoru služeb v ekonomice regionu MAS může odkazovat na fakt, že region představuje oblast, v níž jsou realizovány především základní služby (to platí hlavně u menších obcí regionu), většinou však lidé za službami dojíždějí do měst, především do Českých Budějovic.

3.6 Doprava

Dopravní situace regionu MAS je problematická, a to jak pokud jde o dopravní infrastrukturu, tak i obslužnost regionu.

Ze silnic procházejících regionem patří k nejvýznamnějším tyto komunikace:

- silnice I/3 vedoucí z Českých Budějovic přes Borek a Ševětín směrem na Soběslav,
- silnice I/34 z Českých Budějovic přes Hůry a Štěpánovice směrem na Třeboň,
- v těsném sousedství Hluboké nad Vltavou dále prochází silnice I/20 směrem na Vodňany.

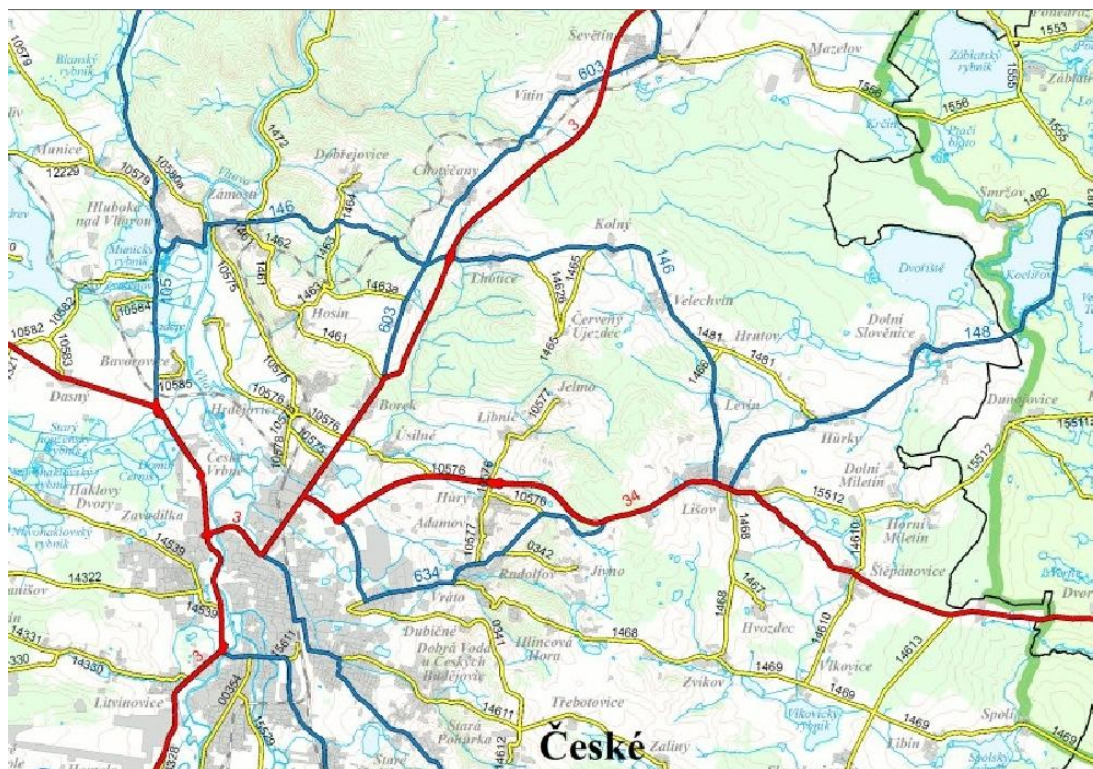
Pokud jde o železniční dopravu, prochází regionem MAS důležitá železniční trať z Českých Budějovic přes Hlubokou nad Vltavou a Ševětín dále směrem na Veselí nad Lužnicí. Jedná se o důležitou trať mezi dvěma významnými železničními uzly. Částečně regionem prochází i trať z Českých Budějovic přes Hlubokou nad Vltavou směrem na Plzeň.

Základní dopravní síť je znázorněna na následujícím obrázku. Tuto síť doplňuje řada silnic II. a III. třídy, které spojují jednotlivé obce MAS.

V budoucnu by středem regionu MAS měla procházet dálnice D3. Ta by měla procházet v blízkosti Borku, Úsilného a dále směrem na Vráto. Plán zamýšlené dálnice D3 je uveden na obrázku níže. Stejně tak v oblasti železniční dopravy by měl regionem procházet důležitý železniční tah, a to IV. železniční tranzitní koridor vedoucí z Prahy přes Veselí nad Lužnicí, České Budějovice a dále na Horní Dvořiště a do Rakouska. Výstavba úseku mezi Ševětínem a Českými Budějovicemi (Nemanicemi) je plánována na následující roky (pravděpodobně 2016).

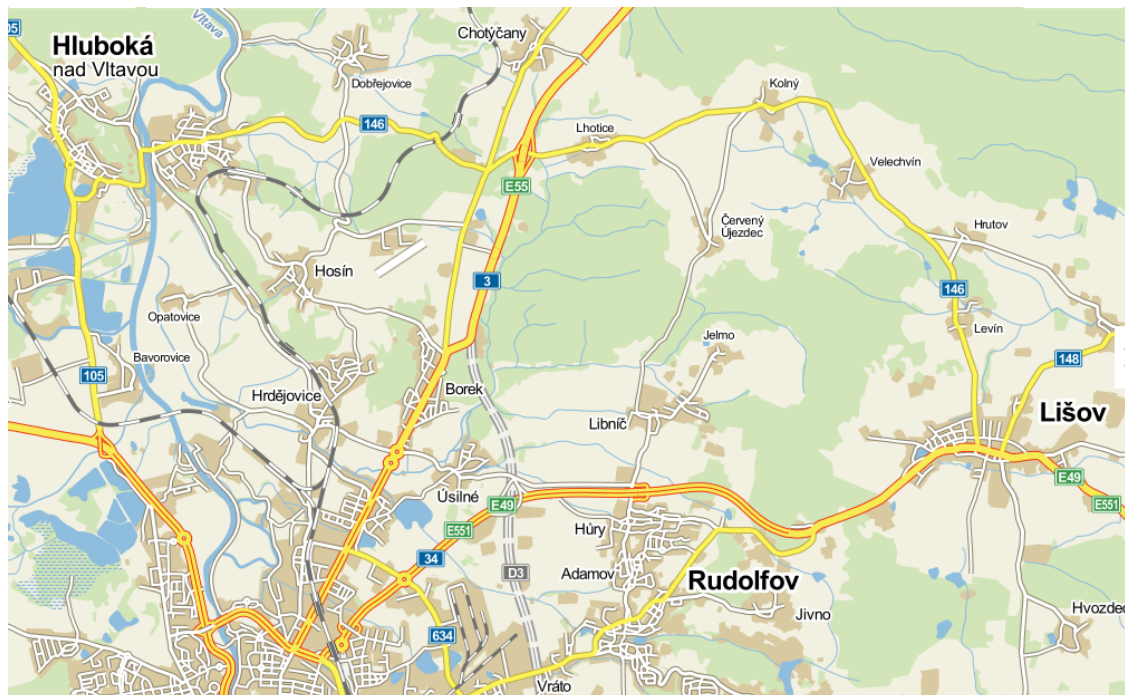
Problematický je také technický stav stávající dopravní infrastruktury, a to především silnic nižších tříd a místních komunikací. Pro několik obcí regionu MAS (např. Borek, Lišov) zároveň představuje značný problém tranzitní charakter těchto obcí, kdy jimi prochází uvedené významné silniční tahy. Řešení je dle vyjádření představitelů obcí spatřováno buď odvedením automobilové dopravy na plánovanou dálnici nebo v případě Lišova ve vybudování obchvatu města.

Obr. 6: Dopravní síť v území MAS Hlubocko - Lišovsko

Zdroj: <http://besip.kraj-jihocesky.cz/UserFiles/File/mapasil.jpg>

Obr. 7: Plán úseku dálnice D3 procházející územím MAS Hlubocko - Lišovsko

Zdroj: www.mapy.cz

4 Vyhodnocení dotazníkových šetření a analýza potřeb

Následující kapitoly analytické části Strategie komunitně vedeného místního rozvoje (SCLLD) pro období 2014–2020 Místní akční skupiny Hlubocko – Lišovsko pojednávají o výsledcích několika dotazníkových šetření, která byla provedena jako součást analytické práce. Tím hlavním šetřením v názoru veřejnosti je šetření, v rámci kterého byly rozeslány dotazníky všem domácnostem na území MAS. Byl připraven komplexní dotazník, který byl na přelomu července a srpna 2014 distribuován prostřednictvím České pošty s.p. Tímto způsobem bylo zapojeno do přípravy strategie více než 22 000 obyvatel bez rozdílu pohlaví, věku, vzdělání a profese. Je tedy zřejmé, že uvedená forma zapojení veřejnosti do regionálního dění umožnila anonymně se vyjádřit k dění v obcích a ovlivnit zaměření a koncipování strategie. Bylo vráceno a vyhodnoceno téměř 300 dotazníků.

Dalším způsobem jak maximálně využít potenciál realizace strategie MAS v nadcházejících letech a přizpůsobit strategii potřebám, bylo mapování názoru návštěvníků regionu Hlubocko – Lišovsko. Z dotazníků nevyplývají výrazně překvapivá data, přesto se podařilo zachytit určité podněty a impulzy pro diskuzi a pro další podporu a zvýšení spokojenosti návštěvníků.

Do dotazníkového šetření byli zapojeni též starostové dotčených obcí za účelem monitorování současného stavu obcí, co se týče jejich základní vybavenosti, technické vybavenosti a dalších zařízení, objektů či institucí v obci. Vyplňování dotazníků probíhalo při osobním rozhovoru se starosty nebo byly dotazníky zasílány a vráceny elektronickou poštou.

V následujícím textu jsou zobrazeny nejpodstatnější výsledky všech těchto šetření.

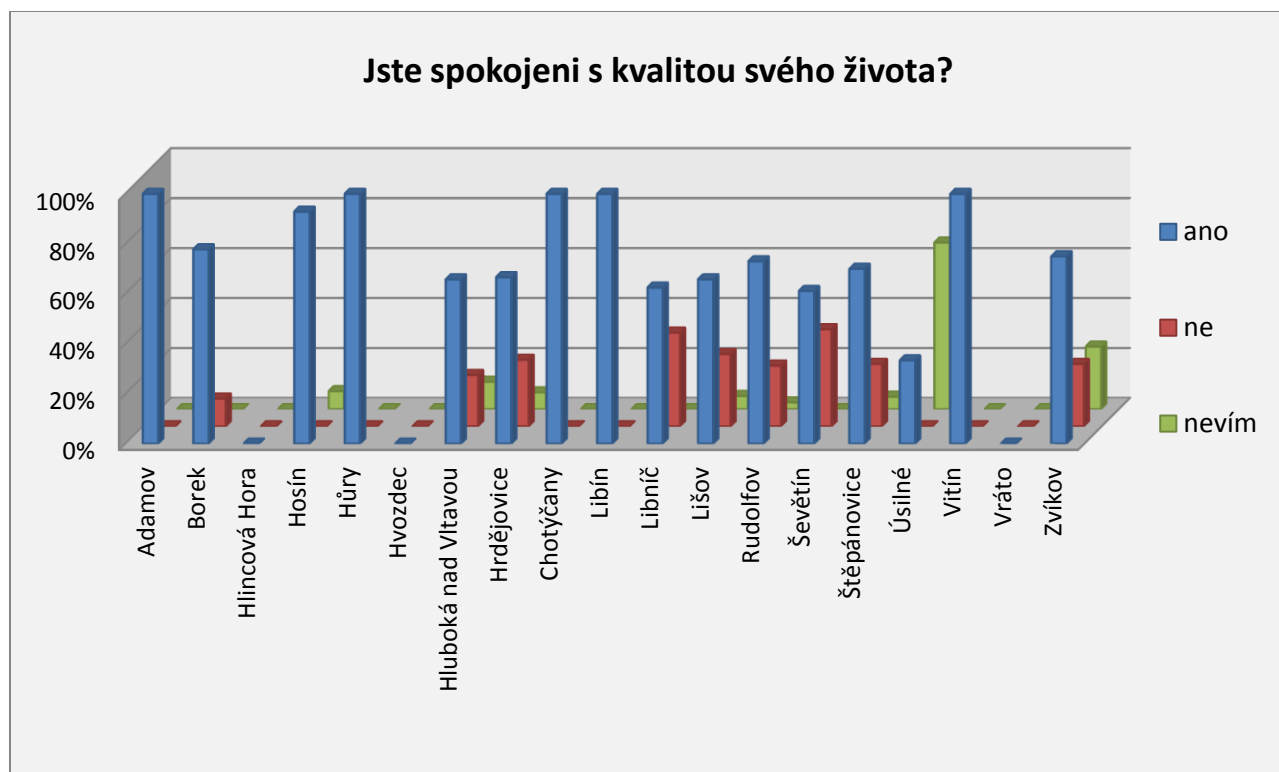
4.1 Výsledky dotazníkového šetření u domácností na území MAS

Dotazníkového šetření za účelem zjišťování názorů obyvatel obcí MAS Hlubocko – Lišovsko se zúčastnilo celkem 285 respondentů. V rámci dotazníků pro veřejnost odpovídali na 10 otázek týkajících se zejména místní infrastruktury a kvality života v obci.

Otázka č. 1: Jste spokojen(a) s kvalitou svého života?

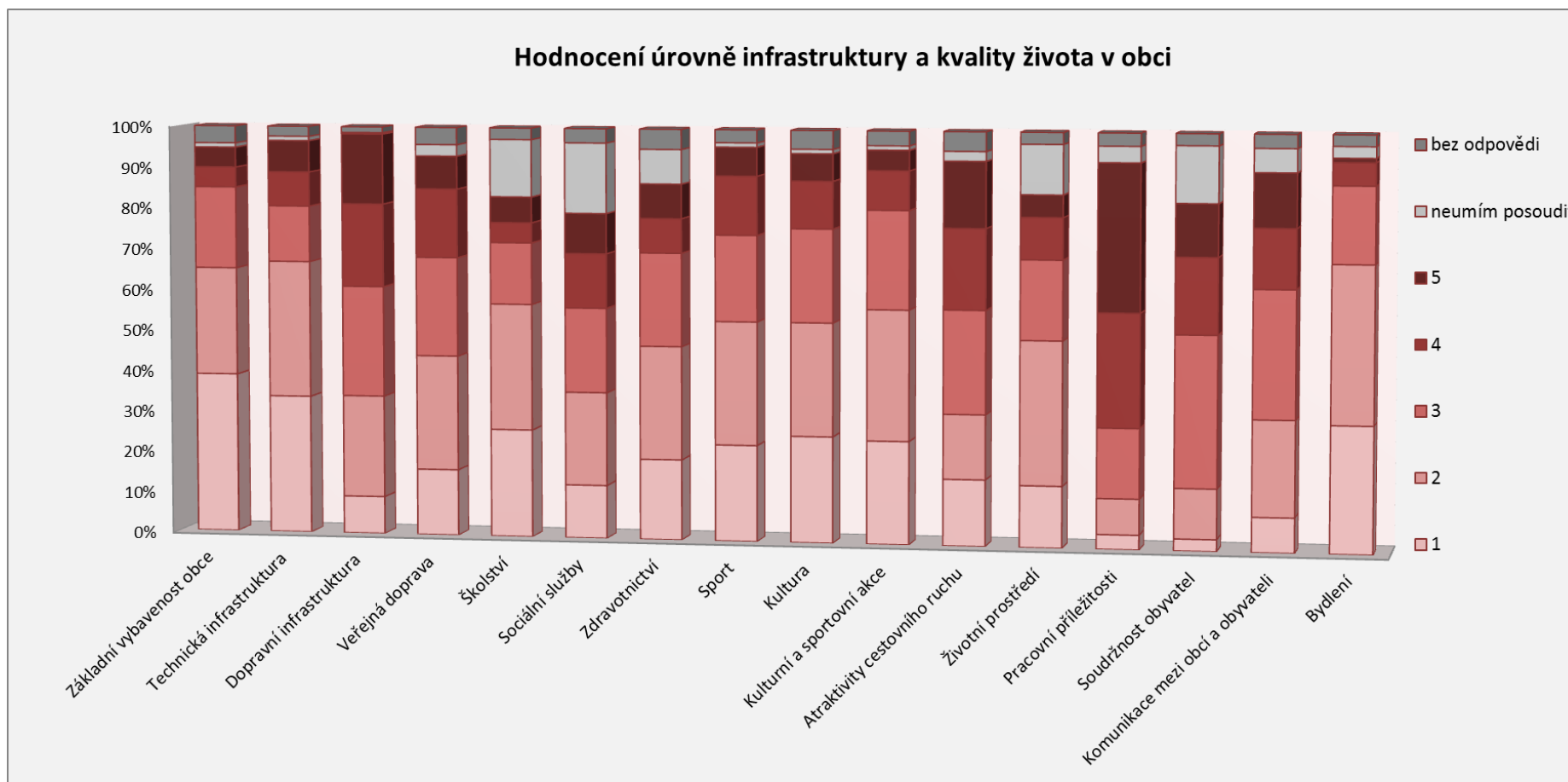

Převážná většina respondentů uvedla, že je spokojena s kvalitou svého života. Ti, co jsou nespokojeni, uvedli nejčastěji jako důvod špatnou zdravotní situaci, nedostatek finančních prostředků, nespokojenost s politickou situací či špatné vztahy s ostatními obyvateli obce.

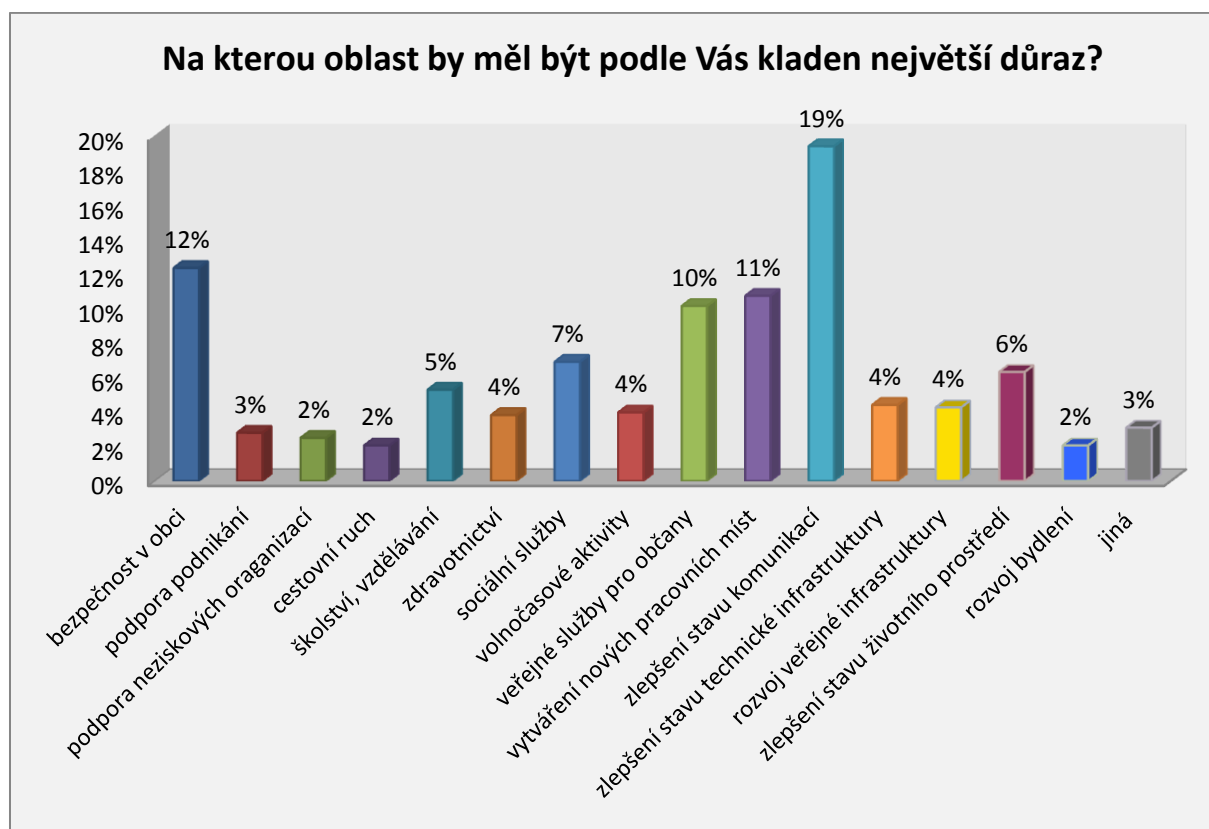
Na tomto grafu je znázorněna spokojenost s kvalitou života obyvatel jednotlivých obcí MAS Hlubocko – Lišovsko. Je patrné, že největší část nespokojených respondentů je v obci Libnič (zejména kvůli špatné dopravní obslužnosti obce), v Lišově (kvůli přetížené dopravě ve městě, která způsobuje neustálý hluk, znečištění a snižuje bezpečnost) a v Ševětíně (kvůli nadměrnému provozu na silnicích, špatným mezilidským vztahům a nedostatku kulturních akcí).

Otázka č. 2: Jak hodnotíte úroveň infrastruktury a kvality života ve Vaší obci?

V rámci této otázky respondenti hodnotili úroveň infrastruktury a kvality života v obcích ve stupnici 1-výborný až 5-velmi špatný. Nejlépe byla hodnocena úroveň bydlení, nejhůře pracovní příležitosti, které více jak polovina všech respondentů hodnotila úrovní 4 a 5. Také soudržnost obyvatel a dopravní infrastruktura nebyla hodnocena nejlépe, dopravní infrastrukturu ohodnotila téměř pětina respondentů úrovní 5.

Otázka č. 3: Na kterou oblast by měl být podle Vás kladen největší důraz?

Při odpovědi na tuto otázku mohli respondenti vybrat až tři oblasti, na které by měl být kladen největší důraz. Nejčastěji se vyskytovala odpověď zlepšení stavu komunikací, což koresponduje i s předchozím hodnocením úrovně dopravní infrastruktury. Podle 12 % respondentů by měl být kladen důraz také na bezpečnost v obci. Mezi další časté odpovědi patří veřejné služby pro občany a vytváření nových pracovních míst, což se opět odráží v hodnocení v předchozí otázce. Jen 2 % si myslí, že by měl být kladen největší důraz na podporu podnikání, cestovních ruch a rozvoj bydlení. Respondenti, kteří uvedli jinou odpověď, by kladli největší důraz např. na čistotu obce, cyklistiku či na urychlení výstavby obchvatu města Lišov.

Otázka č. 4: Uveďte, co v obci nejvíce postrádáte?

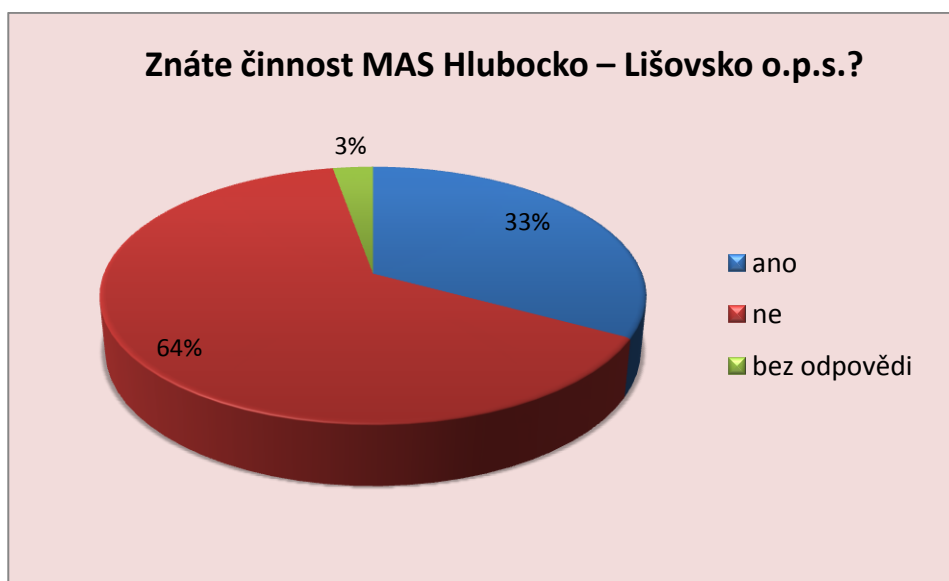
V následující tabulce jsou uvedeny nejčastější odpovědi obyvatel jednotlivých obcí MAS Hlubocko – Lišovsko.

Dle těchto údajů patří k nejvýznamnějším potřebám obcí MAS celkově oblast dopravy, a to buď zlepšení technického stavu dopravní infrastruktury (rekonstrukce silnic především nižších tříd a místních komunikací), tak i vyřešení přetíženosti některých obcí tranzitní dopravou (např. Borek nebo Lišov, kterými prochází důležité silniční tahy). Zároveň představuje další problém pro mnohé obce i nedostatečná dostupnost obcí prostřednictvím veřejné dopravy, která je buď málo intenzivní nebo zcela chybí. Mezi další potřeby patří u mnoha obcí dobudování, popř. zkvalitnění technické infrastruktury, rozšíření kapacit v mateřských a základních školách a zlepšení vybavenosti obcí základními službami (obchody, restaurace, lékařská péče a služby pro seniory apod.) i službami pro rekreaci a volný čas (koupaliště, kulturní domy, sportoviště apod.).

Adamov	MHD
Borek	Supermarket, odvedení automobilového provozu z centra obce na dálnici, policejní kontroly ve večerních hodinách, častější spojení MHD
Hlincová Hora	-
Hluboká nad Vltavou	Veřejný rozhlas, prodejna potravin, ČOV v místních částech, častější MHD, více služeb pro místní obyvatele (ne jen pro turisty), lepší dopravní spojení s částí Zámostí, chodníky v Zámostí, plynové přípojky, větší podpora podnikání
Hosín	Pořádný obchod, koupaliště, častější dopravní spojení, program pro seniory, rozšíření mateřské a základní školy
Hrdějovice	Koupaliště, dětské hřiště, přechody na silnicích, pravidelnost veřejné dopravy
Hůry	Chodníky, akce pro veřejnost
Hvozdec	-
Chotýčany	Rozvod CZT z bioplynové stanice
Libín	Dětské hřiště, doprava v sobotu, neděli a večer (mikrobus), snížení rychlosti na silnicích
Libnič	MŠ, ZŠ, obchod, veřejná doprava
Lišov	Silniční obchvat kolem Lišova, aktivity pro děti, cyklostezka, koupaliště, čističky vod v přidružených obcích, přechody pro chodce, lékaři (zubař, gynekolog, dětský), aktivita městské policie
Rudolfov	Kulturní dům, restaurace, supermarket, oprava komunikací, sociální služby, sportovní akce
Ševětín	Koupaliště, nákup pod jednou střechou, komunální služby, čistota, kontroly dodržování rychlosti
Štěpánovice	Dostatečná kapacita MŠ, dětské hřiště, chodníky, lékař, delší otevírací doba na poště
Úsilné	Více služeb, oprava komunikací, škola i pro druhý stupeň
Vitín	Využití obchvatu Ševětín, Vitín, Chotýčany-napojení nynějšího obchvatu, chodníky
Vráto	-
Zvíkov	ČOV, obchod, chodníky

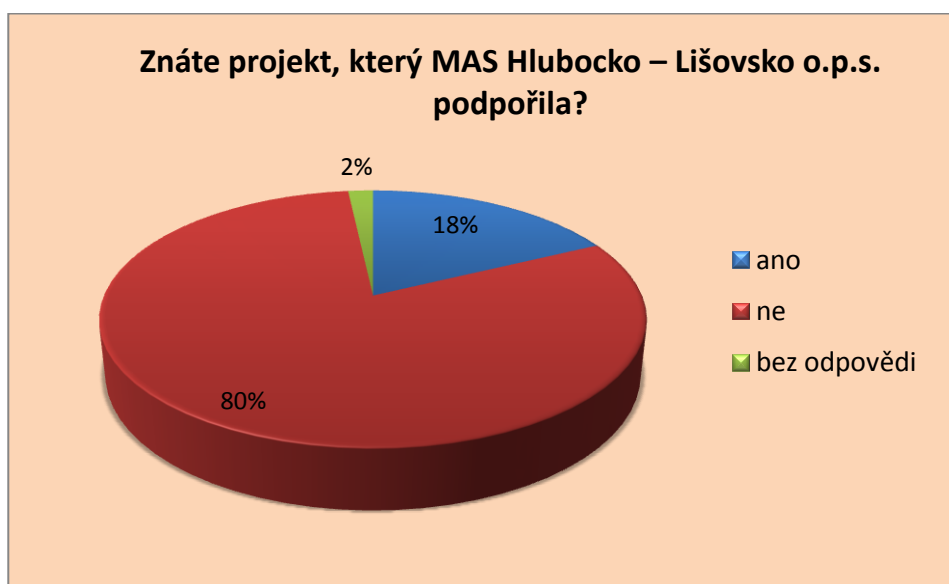

Otázka č. 5: Znáte činnost MAS Hlubocko – Lišovsko o.p.s.?

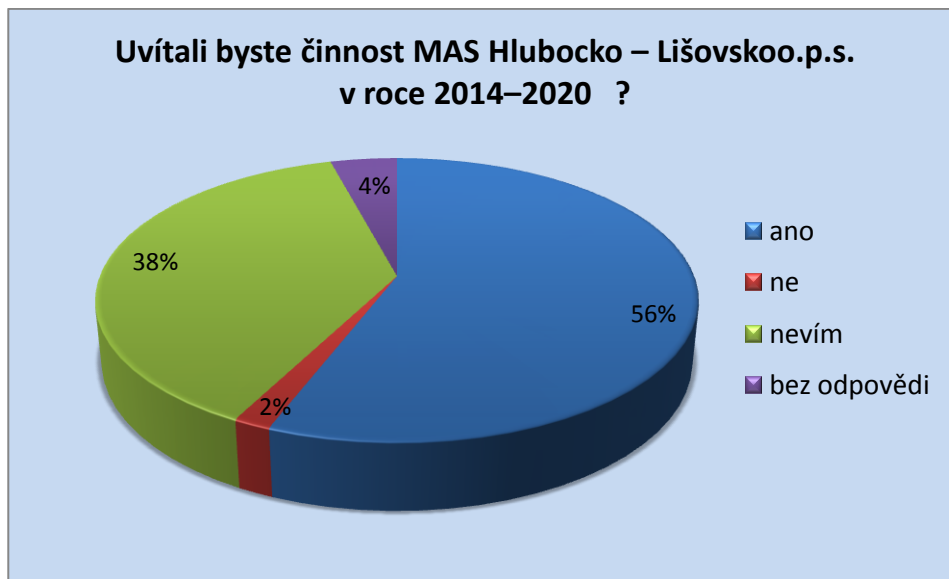
Činnost MAS Hlubocko – Lišovsko znala pouze třetina respondentů.

Otázka č. 6: Znáte projekt, který MAS Hlubocko – Lišovsko o.p.s. podpořila?

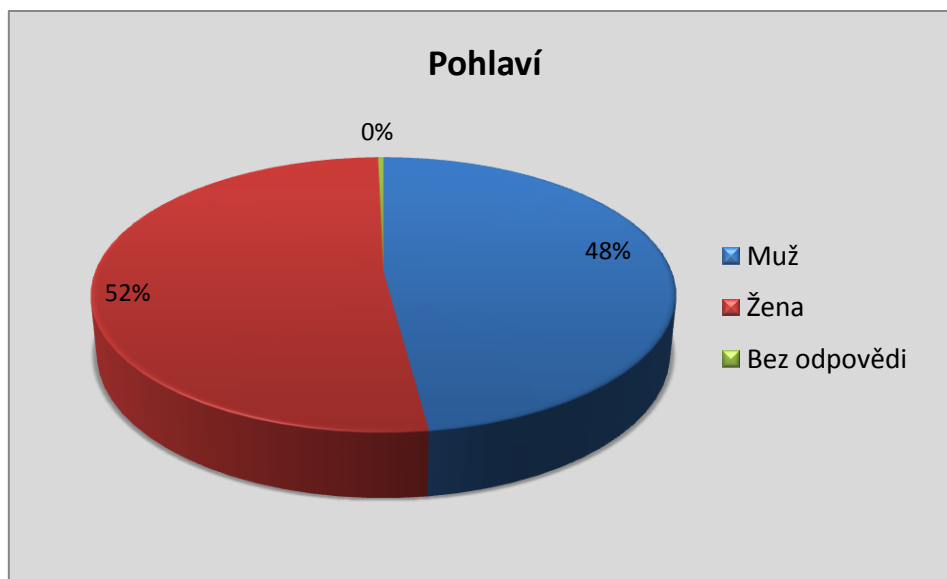
Více než polovina respondentů neznala činnost MAS Hlubocko – Lišovsko a 80% všech respondentů neznalo žádný podpořený projekt. Ti, kteří znali konkrétní projekt podpořený MAS Hlubocko – Lišovsko, uváděli nejčastěji projekty: Hosínské zvonění, letní kino Hluboká, naučné stezky, výstavba chodníků, dětské hřiště, skatepark, oprava Schwarzenberského špitálu, oprava kapličky, oprava kostela sv. Víta, oprava městského úřadu aj.

Otázka č. 7: Uvítal(a) byste činnost MAS Hlubocko – Lišovsko o.p.s. v roce 2014–2020 ?

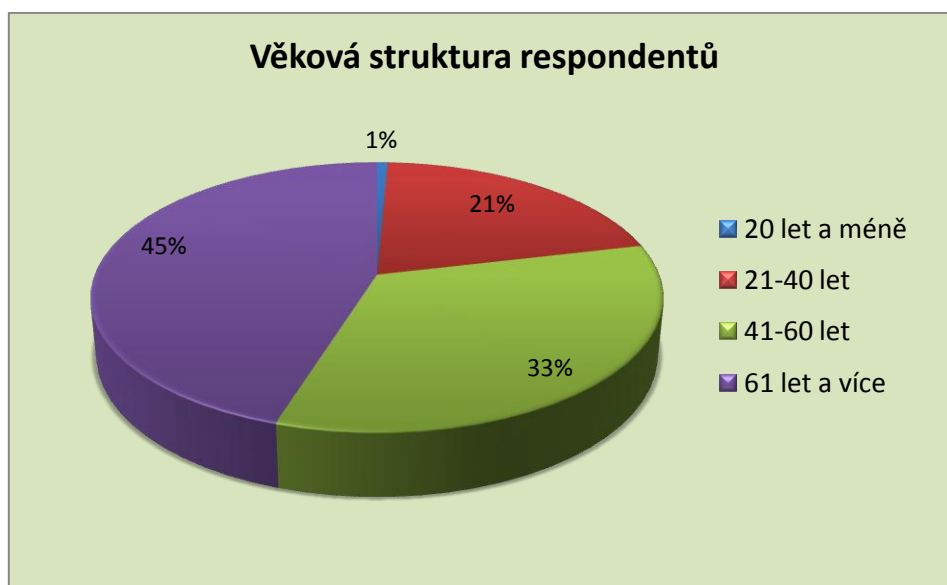
Více než polovina respondentů by uvítala činnost MAS i v příštích letech, 38 % respondentů uvedlo odpověď „nevím“, zejména proto, že neznali činnost MAS Hlubocko – Lišovsko.

Otázka č. 8: Jste (žena x muž):

Dotazníkového šetření se zúčastnilo 48 % mužů a 52 % žen.

Otázka č. 9: Kolik je Vám let?

Nejvíce dotazníků bylo vyplněno respondenty ve věku 61 a více let (45%) a respondenty ve věku 41-60 let (33%).

Otázka č. 10: Ve které obci bydlíte?

Z celkových 285 vyplněných dotazníků jich nejvíce bylo od obyvatel Lišova (včetně přidružených obcí) – 76 dotazníků a od obyvatel Hluboké nad Vltavou (včetně přidružených obcí) – 73 dotazníků. Naopak z obcí Hlincová Hora, Hvozdec a Vráto nebyl vrácen žádný vyplněný dotazník.

Respondenti měli také možnost **sdělit jakékoliv připomínky či náměty vztahující se k rozvoji regionu Hlubocko – Lišovsko**. Většina z nich neměla žádné připomínky, ty nejčastější jsou pak uvedeny v následující tabulce.

Adamov	-
Borek	Potřeba odklonu silniční dopravy
Hlincová Hora	-
Hluboká nad Vltavou	Je potřeba se zaměřit také na život místních občanů (ne stále jen na turistický ruch); vyřešit parkování; neřešit pouze město Hluboká ale i obce, které pod něj spadají
Hosín	Oprava místních komunikací, lepší informovanost občanů, podpora místních podnikatelů
Hrdějovice	Zlepšení komunikace občan - obec, zamezení záplav v obci Hrdějovice, omezit automobilismus
Hůry	-
Hvozdec	-
Chotýčany	-
Libín	Změna ve vedení obce; vybudování hřiště pro děti
Libnič	Vyřešit veřejnou dopravu, školku zpřístupnit všem, zlepšit špatnou komunikaci s obecním úřadem
Lišov	Chybí obchvat města, koupaliště, doplnit chybějící pěší zóny
Rudolfovo	Opravit kostel, vyřešit špatný stav komunikací, opravit školu, školku, zřídít čisté restaurační zařízení v centru
Ševětín	Rozšíření cyklostezek
Štěpánovice	Je potřeba dětské hřiště, chodníky, více dopravního spojení do ČB a Třeboně, urychlení výstavby obchvatu
Úsilné	-
Vitín	Je potřeba udržet stav nynějších budov a domů více jak stoletých, což nynější doprava/přetížená nákladní auta nezaručuje
Vráto	-
Zvíkov	Úprava silnic, podpora sportu, dopravní hřiště pro malé děti

4.2 Výsledky dotazníkového šetření u návštěvníků území MAS Hlubocko – Lišovsko

Dotazníkové šetření mezi návštěvníky probíhalo na několika místech v území MAS, zejména na místech se známými turistickými atraktivitami, kde se soustředilo nejvíce návštěvníků regionu. Hojně navštěvovanými místy byly například ZOO Ohrada ve Hluboké nad Vltavou, sportovní areál ve Hluboké nad Vltavou, naučné stezky v Rudolfově či náměstí v Lišově. V rámci tohoto dotazníkového šetření bylo osloveno kolem 480 návštěvníků, z nichž 189 bylo ochotno dotazník vyplnit.

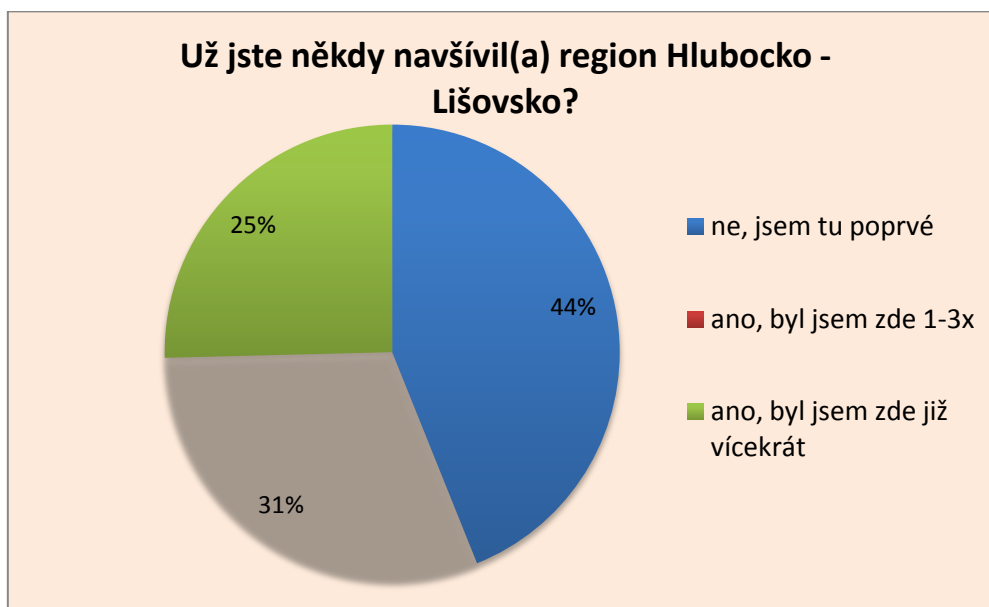
Respondentům bylo položeno 11 otázek týkajících se jejich návštěvy regionu a spokojenosti s místní infrastrukturou a nabízenými službami.

Otázka č. 1: Jak se Vám zde líbí?

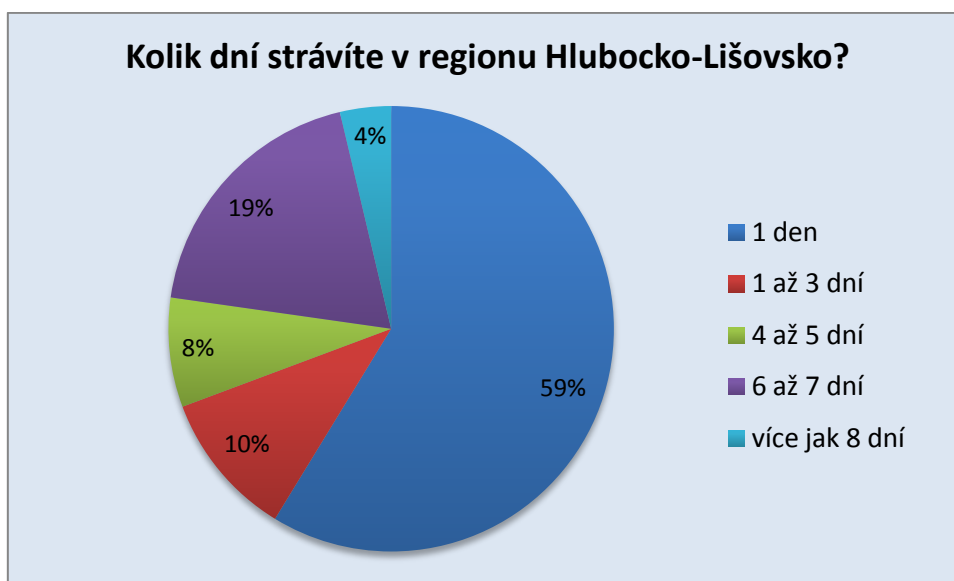
Výsledky první otázky jsou poměrně jednoznačné. Důvodů, proč se v regionu návštěvníkovi nelíbí, bylo pouze několik: drahé služby (občerstvení, parkování u ZOO Ohrada 50,- mimo cenu vstupenky) a málo parkovacích míst.

Otázka č. 2: Už jste někdy navštívil(a) region Hlubocko – Lišovsko?

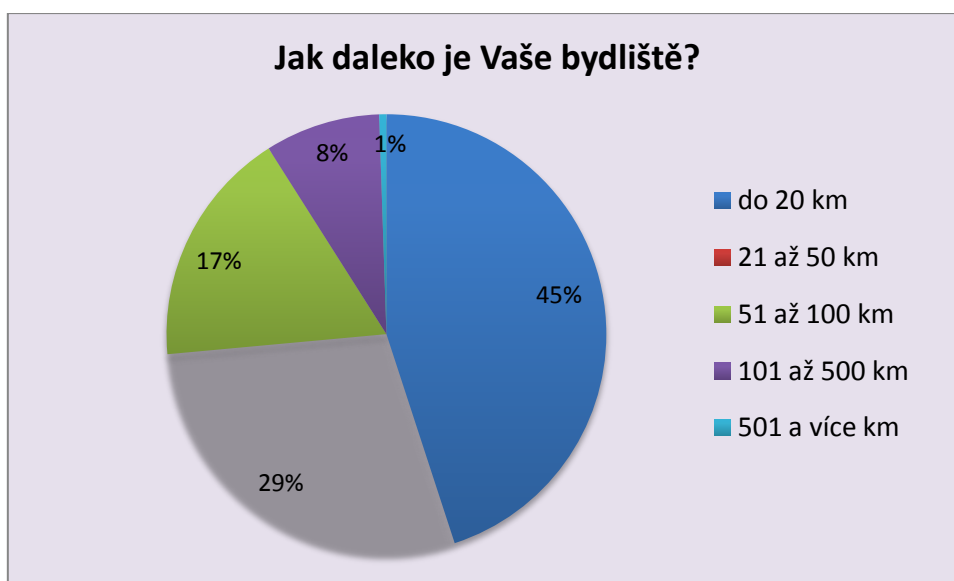
Výrazná většina respondentů, téměř polovina všech, je v regionu poprvé. Čtvrtina oslovených návštěvníků naopak navštívila region již vícekrát.

Otázka č. 3: Kolik dní strávíte v regionu Hlubocko – Lišovsko?

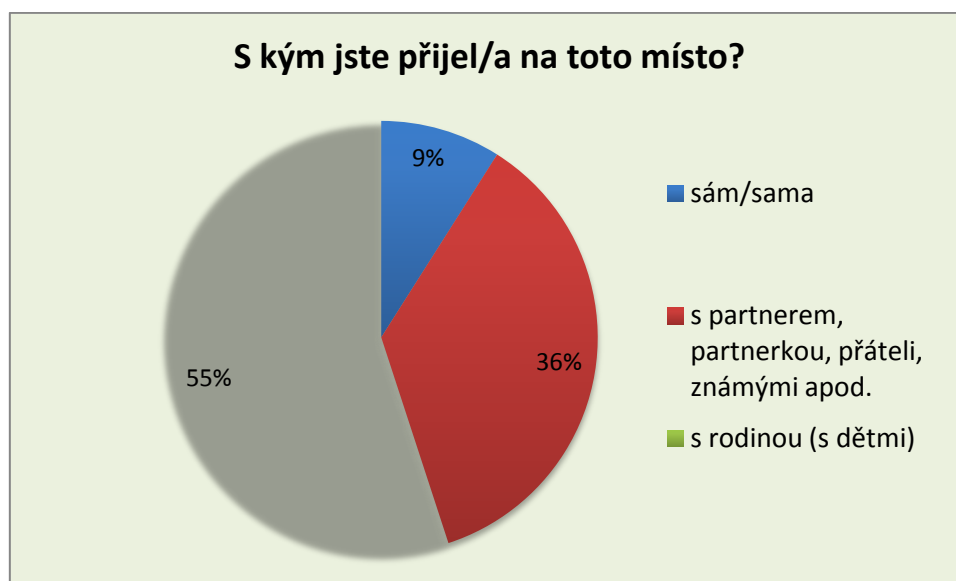
Více než polovina dotazových přijela do regionu na jeden den, většinou za účelem sportovního vyžití, výletu s rodinou nebo návštěvy některé z turistických atraktivit regionu (ZOO Hluboká nad Vltavou, naučné stezky v Rudolfově, zámek Hluboká nad Vltavou...).

Otázka č. 4: Jak daleko je Vaše bydliště?

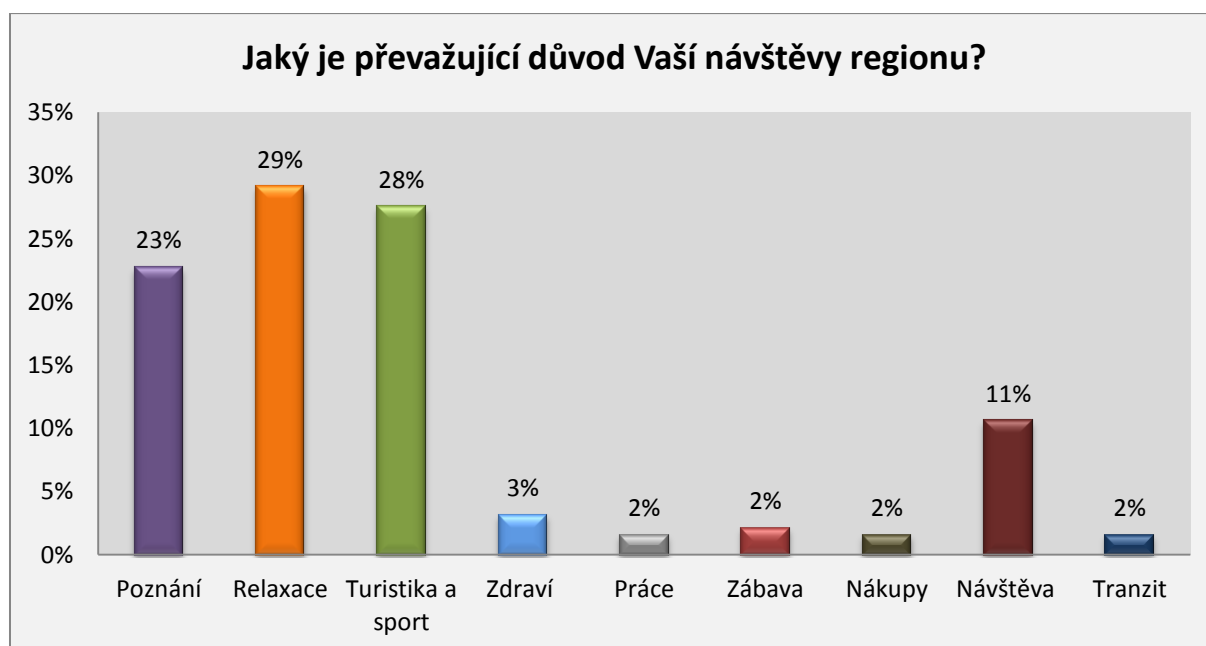
Ani v rámci této otázky nejsou výsledky nijak překvapivé. Téměř polovina respondentů přijela do regionu ze vzdálenosti menší než 20 km. Tato vzdálenost souvisí s již zmíněnou jednodenní návštěvou regionu. Pouze čtvrtina respondentů přijela ze vzdálenosti větší než 50 km a zpravidla se zde tito návštěvníci zdrželi více dní.

Otázka č. 5: S kým jste přijel(a) na toto místo?

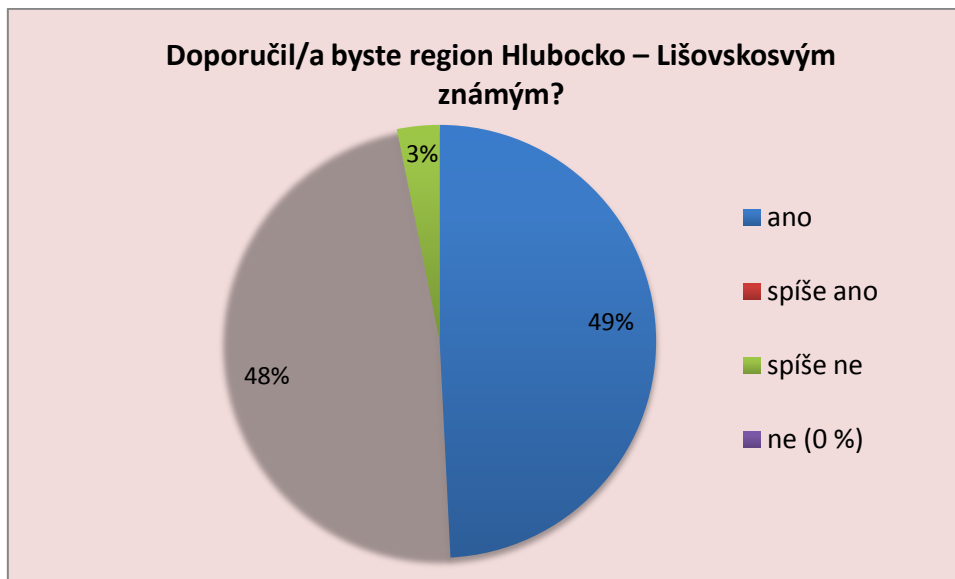
Přes polovinu respondentů přijelo s rodinou, většinou za účelem jednodenního výletu, v menší míře pak na více dní. Sami přijeli návštěvníci zpravidla na návštěvu k příbuzným v regionu nebo kvůli pobytu v lázních.

Otázka č. 6: Jaký je převažující důvod Vaší návštěvy tohoto regionu?

Jako převažující důvod návštěvy regionu uváděli respondenti nejčastěji relaxaci, zahrnující rekreaci, pobyt v přírodě, odpočinek, procházky apod. Dále pak byla častým důvodem turistika a sport (pěší túry, cykloturistika, vodáctví, tenis, golf apod.). Necelá čtvrtina dotazovaných návštěvníků přijela za poznáním (návštěvy turistických atraktivit, historie, architektura, kultura apod.).

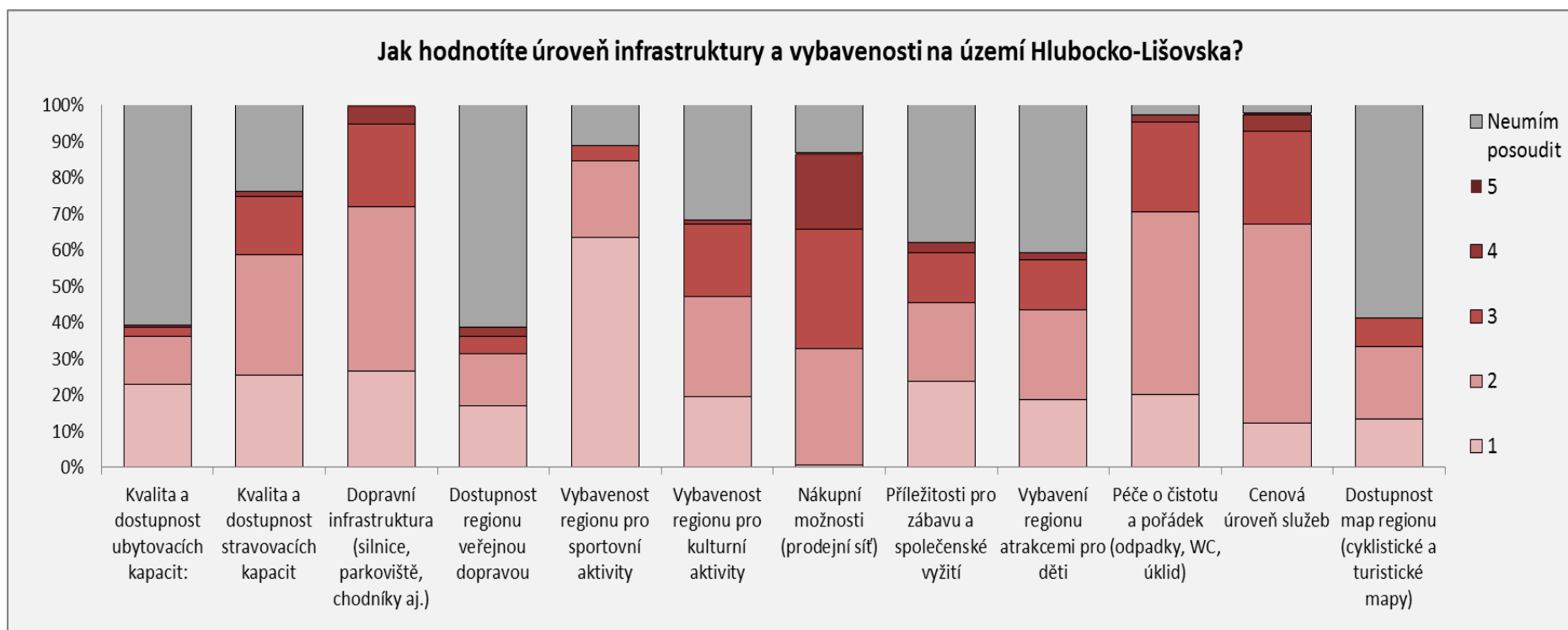
Otázka č. 7: Doporučil(a) byste region Hlubocko – Lišovsko i svým známým?

U této otázky jsou výsledky jednoznačné, návštěvu regionu by nikdo z dotazovaných svým známým výslovně nedoporučil. Pouze nepatrná část by návštěvu spíše nedoporučila, naopak téměř polovina návštěvníků by region bezvýhradně doporučila.

Otázka č. 8: Jak hodnotíte úroveň infrastruktury a vybavenosti na území Hlubocko – Lišovska?

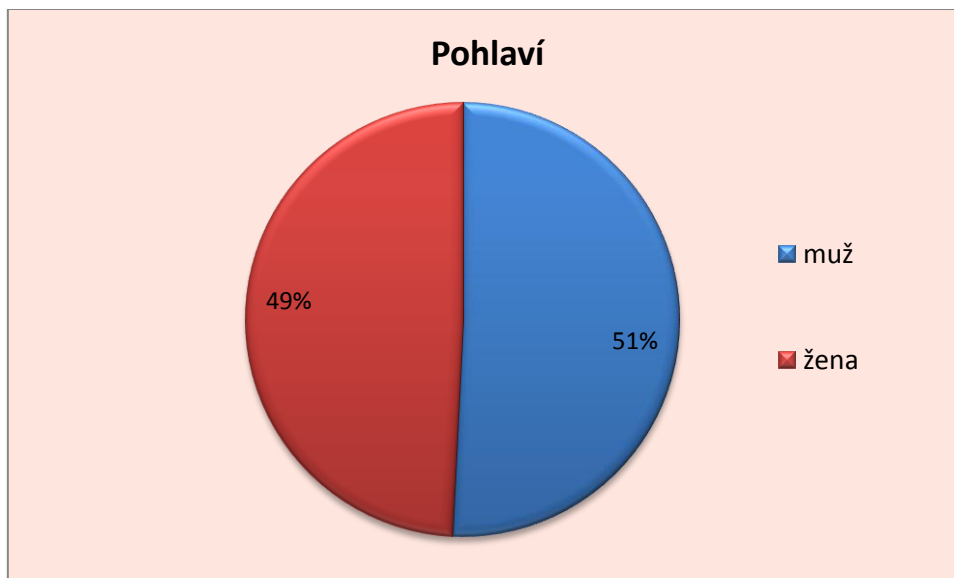

V rámci této otázky respondenti hodnotili úroveň místní infrastruktury a vybavenosti ve stupnici 1-výborný až 5-velmi špatný. Většina položek byla hodnocena převážně kladně. Nejhůře byly hodnoceny nákupní možnosti (prodejní síť) v regionu. Nejlépe byla vnímána vybavenost regionu pro sportovní aktivity, kterou většina dotazovaných hodnotila úrovní 1.

Otázka č. 9: Jaké služby pro turisty jste v tomto regionu postrádal/a?

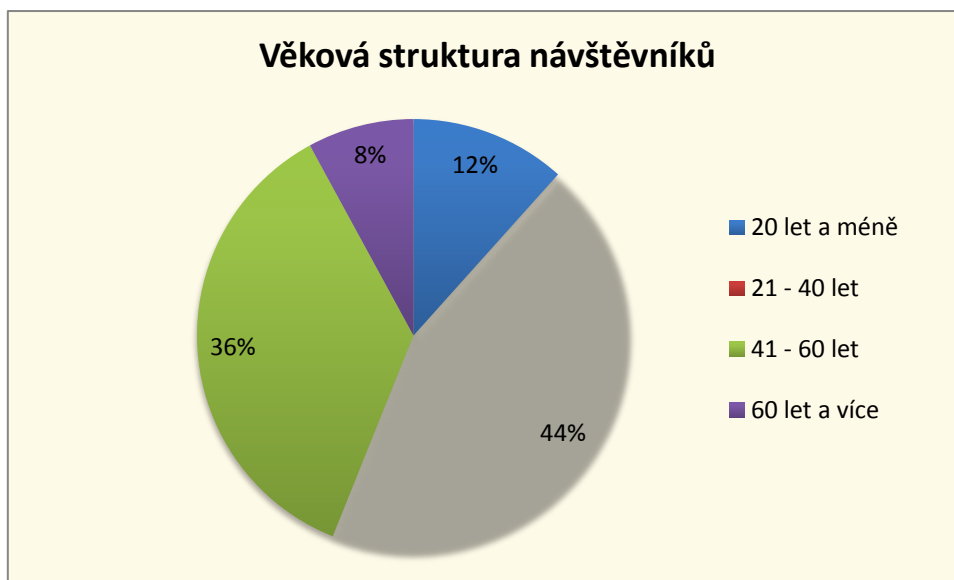
Většina respondentů v regionu nepostrádala žádné služby. Několika návštěvníkům chyběla atraktivní a bezpečná místa pro děti, nákupní centrum a supermarkety, místa pro noční zábavu (bary, diskotéka apod.) a uvítali by více parkovacích míst.

Otázka č. 10: Jste (muž x žena):

Ze 189 účastníků dotazníkového šetření bylo 51% mužů a 49% žen.

Otázka č. 11: Kolik je Vám let?

Nejvíce oslovených návštěvníků bylo ve věku 21-40 let a 41-60 let.

Respondenti měli také možnost **sdělit jakékoliv připomínky či náměty vztahující se k rozvoji regionu Hlubocko – Lišovsko**. Většina z nich neměla žádné připomínky, neboť se jim v regionu líbilo nebo jej

neznali příliš dobře. Mezi připomínkami se objevila špatná kvalita silnic v regionu či příliš vysoké ceny služeb pro turisty.

4.3 Výsledky dotazníkového šetření u starostů obcí MAS Hlubocko – Lišovsko

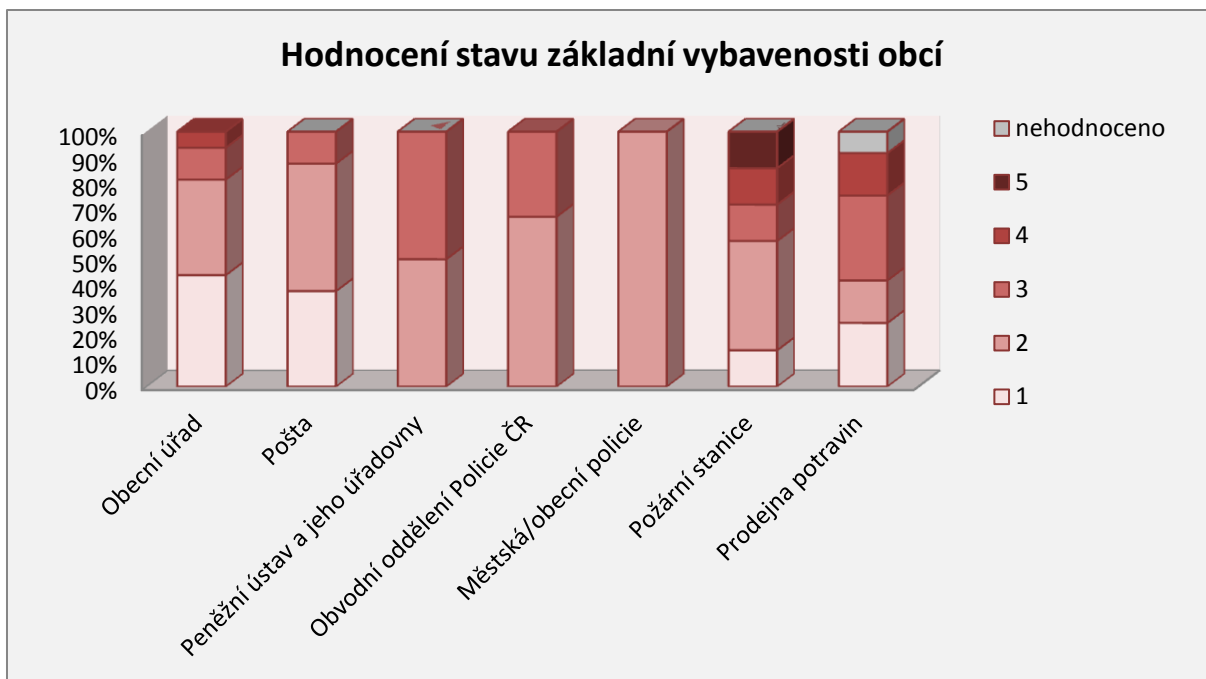
Dotazníkového šetření se zúčastnilo 16 z celkových 19 starostů obcí MAS Hlubocko – Lišovsko. Neúčastnili se starostové obcí Hosín, Hvozdec a Úsilné. Dotazník pro obce obsahoval 9 otázek zaměřených na základní vybavenost obce, technickou vybavenost obce, školství, zdravotnictví, sociální oblast, sport, kulturu a atraktivitu cestovního ruchu v obci, několik otázek se týkalo dotací čerpaných v období 2007-2013.

Otázka č. 1: Doplněte, prosím, k následujícím položkám, zda se ve Vaší obci nacházejí a pokud ano, doplněte jejich stav (ve stupnici 1- výborný až 5- velmi špatný).

- **Základní vybavenost obce**

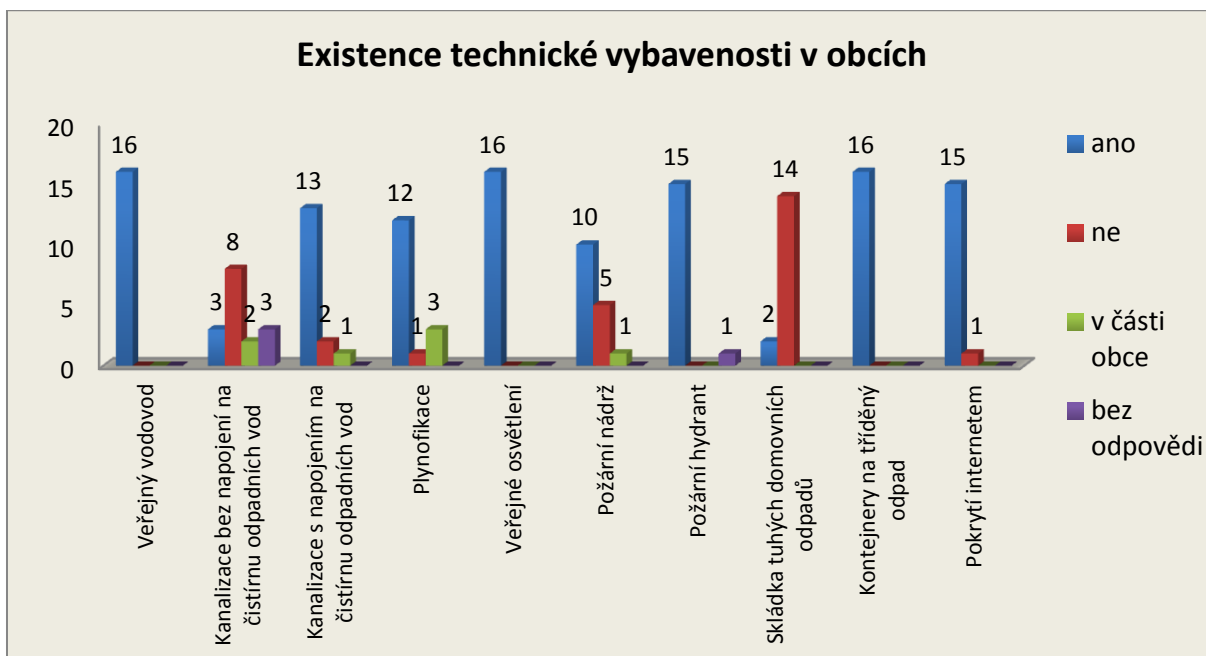

V rámci základní vybavenosti obce se ve všech obcích nachází obecní (resp. městský) úřad, peněžní ústav se nachází jen ve větších městech – v Lišově a v Hluboké nad Vltavou. Městská policie existuje pouze v Hluboké nad Vltavou, obvodní oddělení Policie ČR je pak i v Lišově a v Ševětíně. Prodejna potravin se nenachází na území obcí Hlincová Hora, Hůry, Vráto a Zvíkov.

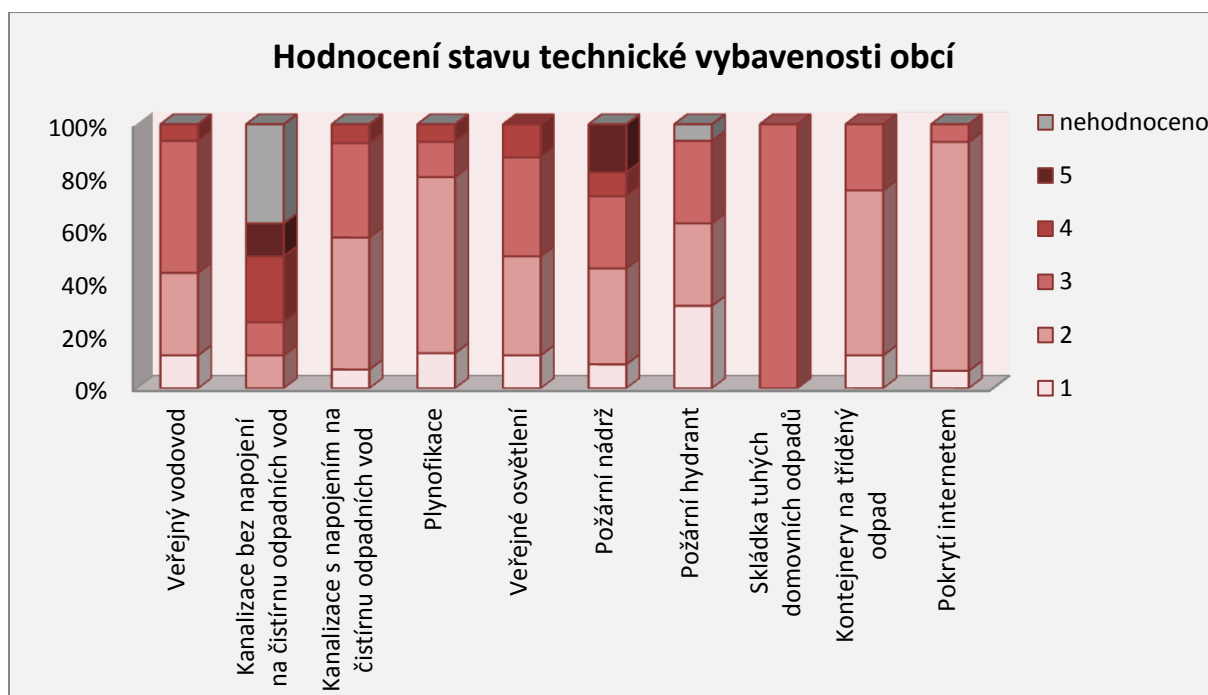
Stav obecních úřadů, pošt, peněžních ústavů, obvodních oddělení policie, městské policie, požárních stanic i prodejen potravin byl hodnocen převážně kladně. Pouze stav prodejny potravin v Adamově a v Libníči byl hodnocen stupněm 4, stejně tak stav požární stanice v Ševětíně a obecního úřadu v Hůrách. Jako velmi špatný byl označen stav požární stanice v Hrdějovicích.

- **Technická vybavenost obce**

V rámci technické vybavenosti obcí je ve všech obcích zaveden veřejný vodovod, veřejné osvětlení a jsou k dispozici kontejnery na tříděný odpad. Ve všech obcích kromě Adamova je také pokrytí internetem. Kanalizace s napojením na ČOV není zavedena v obcích Chotýčany a Zvíkov,

v Chotýčanech též není zavedena plynofikace. Skládka tuhých domovních odpadů se nachází pouze ve větších městech – v Hluboké nad Vltavou a v Lišově.

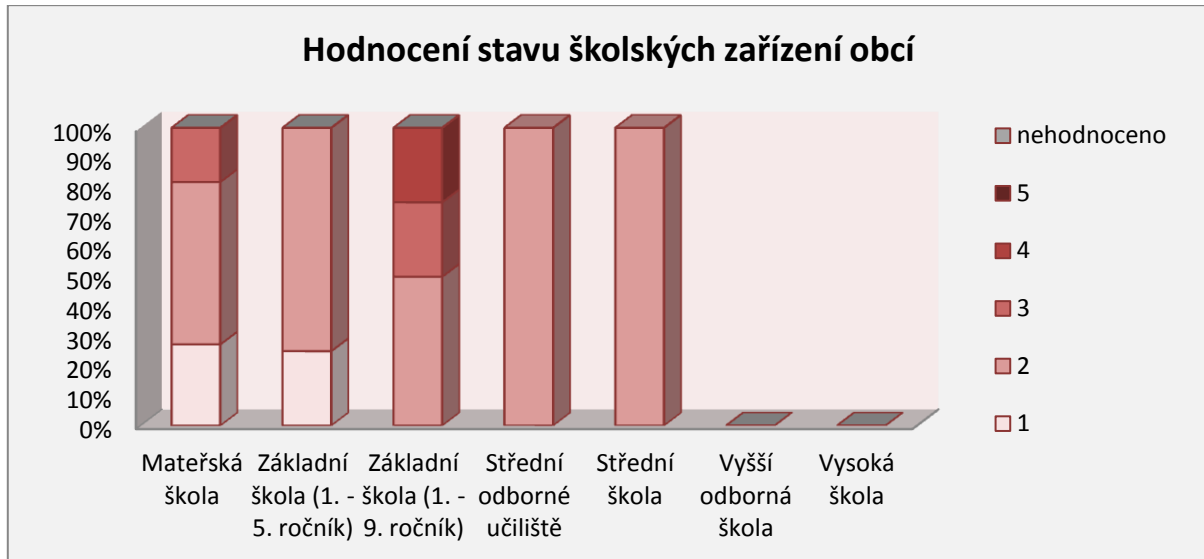

Kromě požární nádrže a kanalizace bez napojení na ČOV bylo hodnocení všech položek relativně dobré. Stav požární nádrže v Adamově byl hodnocen stupněm 4, v obcích Hůry a Hlincová Hora stupněm 5. Stav kanalizace bez napojení na ČOV v obci Chotýčany a Zvíkov byl hodnocen stupněm 4 a stav kanalizace v části města Rudolfovo stupněm 5. Stupněm 4 byl také hodnocen stav veřejného osvětlení a veřejného vodovodu v Rudolfově, stav veřejného osvětlení v Hrdějovicích a stav plynofikace v části obce Vrátá.

• Školství

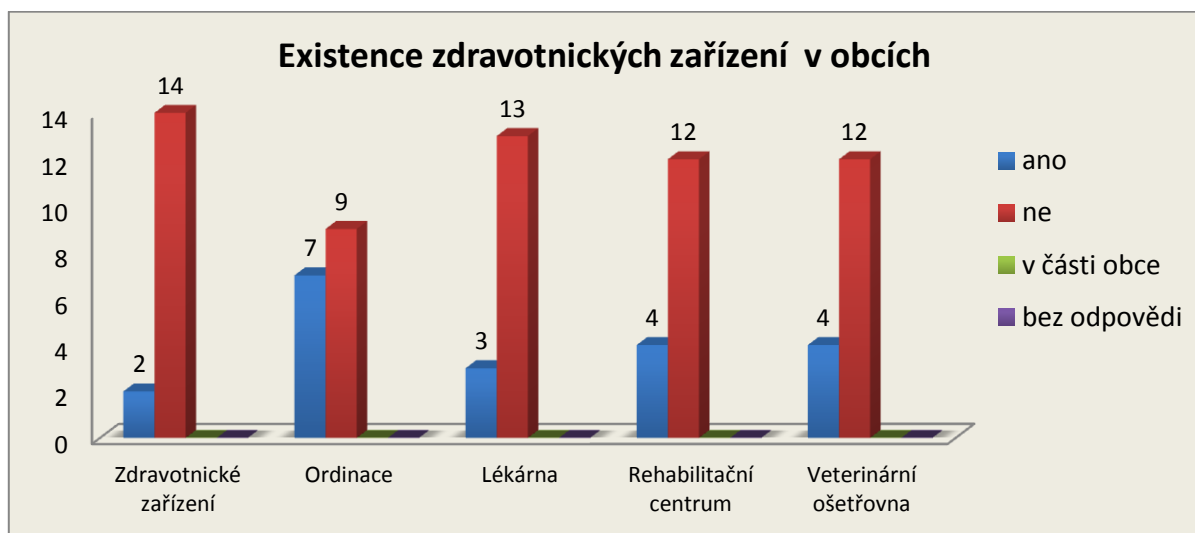

V žádné z obcí MAS Hlubocko – Lišovsko se nenachází vyšší odborná ani vysoká škola. Střední škola se nachází pouze v Hluboké nad Vltavou, střední odborné učiliště v Hluboké nad Vltavou a v Lišově. Ve 4 z 16 obcí se nachází základní škola (1.-9. ročník), ve čtyřech obcích se nachází pouze základní škola s prvním stupněm. Mateřská škola není zřízena jen v obcích Hůry, Chotýčany, Libín, Vitín a Vráto.

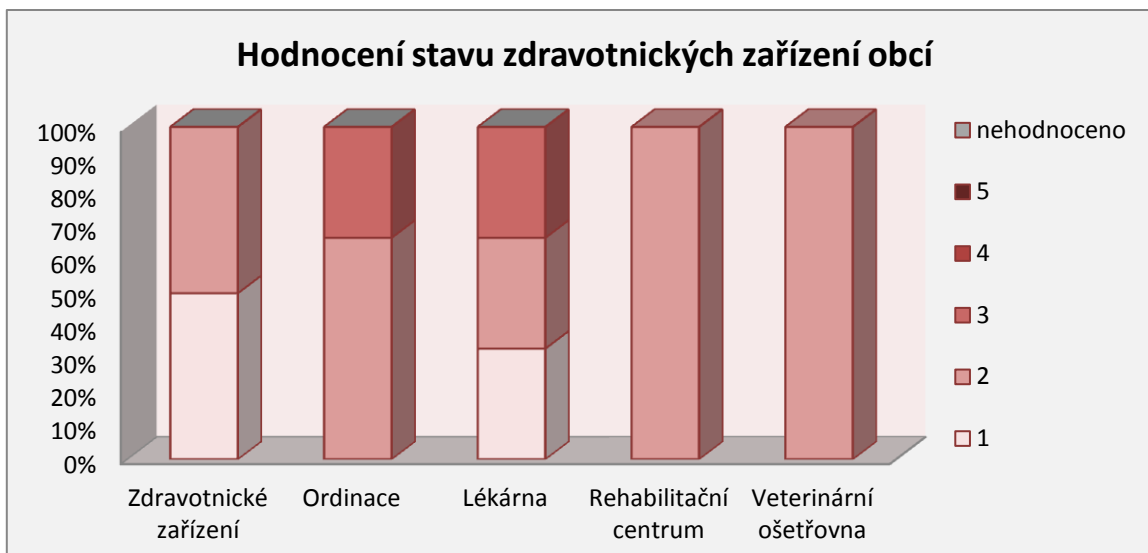

Stav školských zařízení byl hodnocen zpravidla stupněm 1 a 2. Pouze stav základních škol (1.-9. ročník) v Rudolfově a v Ševětíně byl hodnocen stupni 3 a 4 a stav mateřských škol v Adamově a Libníči stupněm 3.

• Zdravotnictví

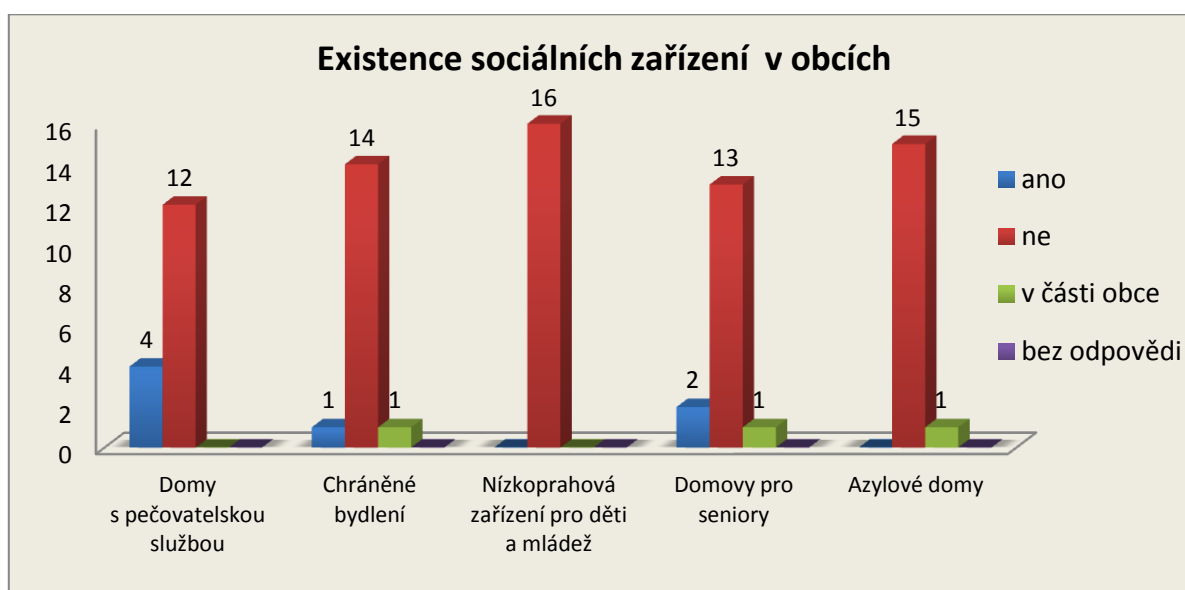

Zdravotnická zařízení existují pouze ve městě Hluboká nad Vltavou a v městysi Ševětín, v 7 obcích je zřízena lékařská ordinace, v Hluboké nad Vltavou, v Lišově a v Ševětíně se nachází i lékárny.

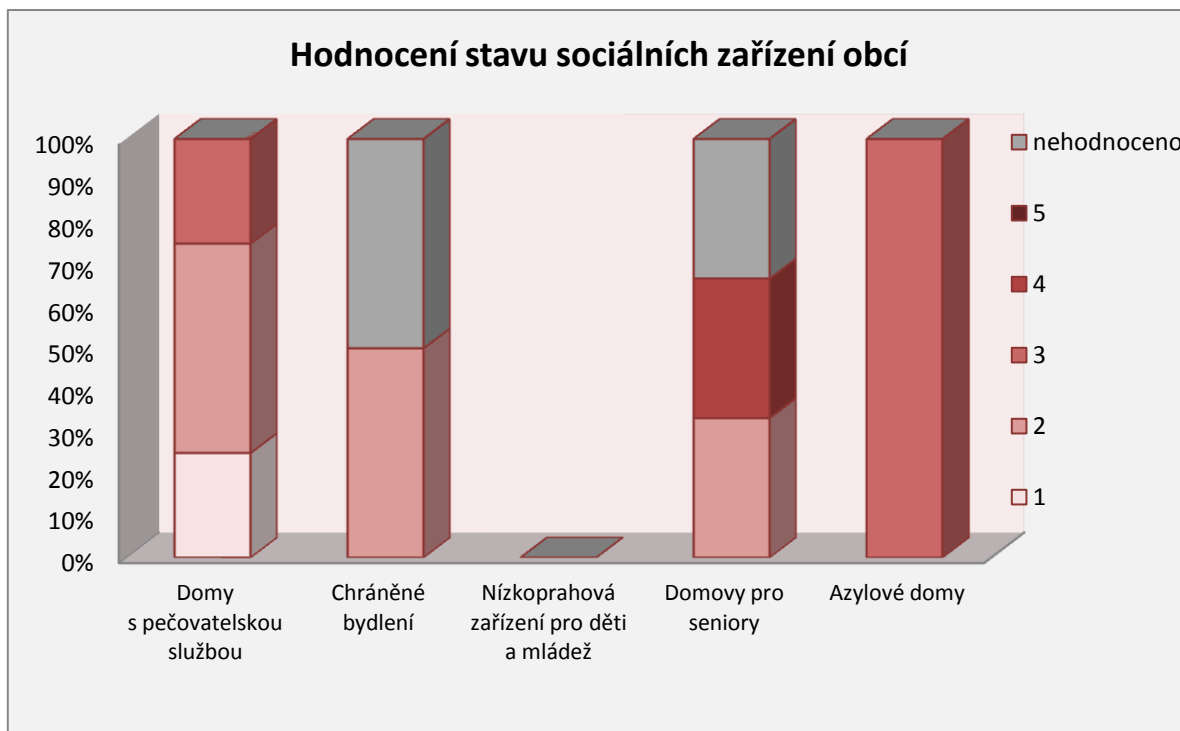

Stav zdravotnických zařízení, ordinací, lékáren, rehabilitačních center i veterinárních ošetřoven byl hodnocen převážně kladně.

- **Sociální oblast**

Ve většině obcí nejsou vystavěny domy s pečovatelskou službou, chráněná bydlení, domovy pro seniory ani azylové domy, nízkoprahová zařízení pro děti a mládež se nenachází v žádné z obcí. Chráněné bydlení existuje pouze v obci Libnič a v části obce Libín, domovy pro seniory v Hluboké nad Vltavou, v Libniči a v části obce Štěpánovice. Azylový dům se nachází jen v části města Hluboká nad Vltavou.

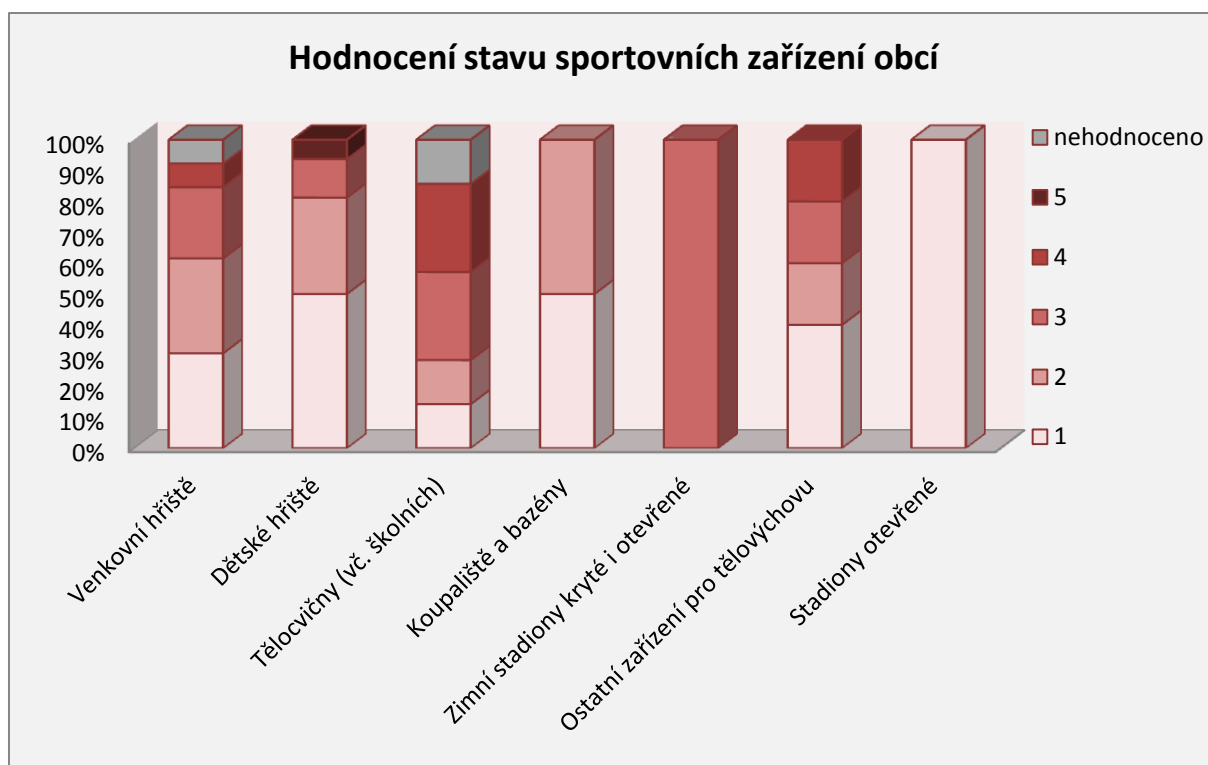
Stav domů s pečovatelskou službou byl hodnocen převážně kladně ve všech 4 obcích, stejně tak chráněné bydlení v obci Libín. Stav domova pro seniory v části obce Štěpánovice byl hodnocen stupněm 4, azylový dům na území města Hluboká nad Vltavou stupněm 3.

- **Sport**

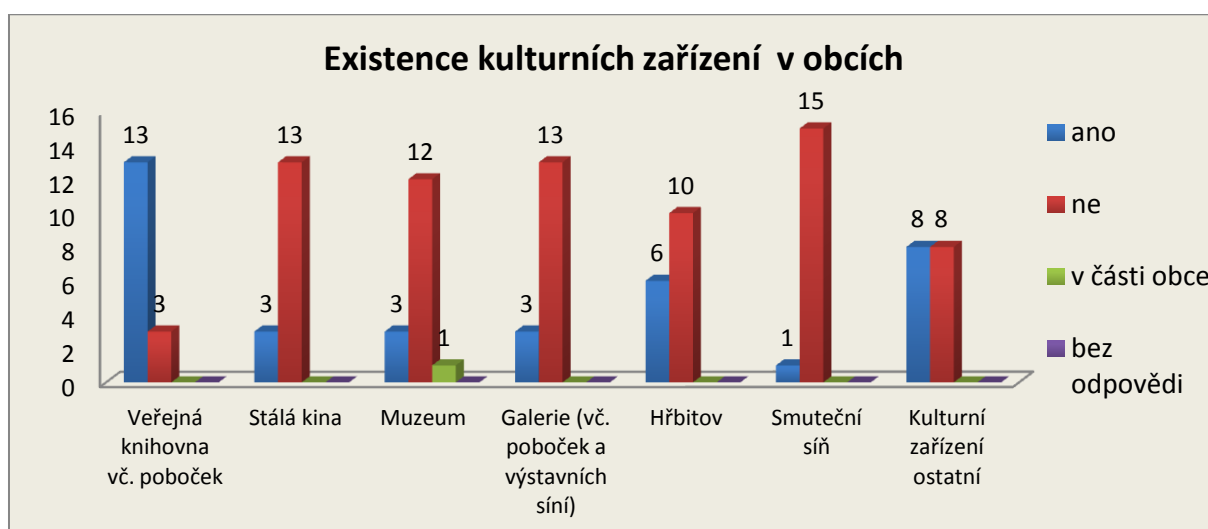
Na území všech 16 obcí se nachází dětské hřiště a ve 13 obcích i další venkovní hřiště. Koupaliště je pouze na Borku, kde je zároveň i jediný otevřený stadion. Bazén se nachází v Hluboké nad Vltavou, kde je i zimní stadion.

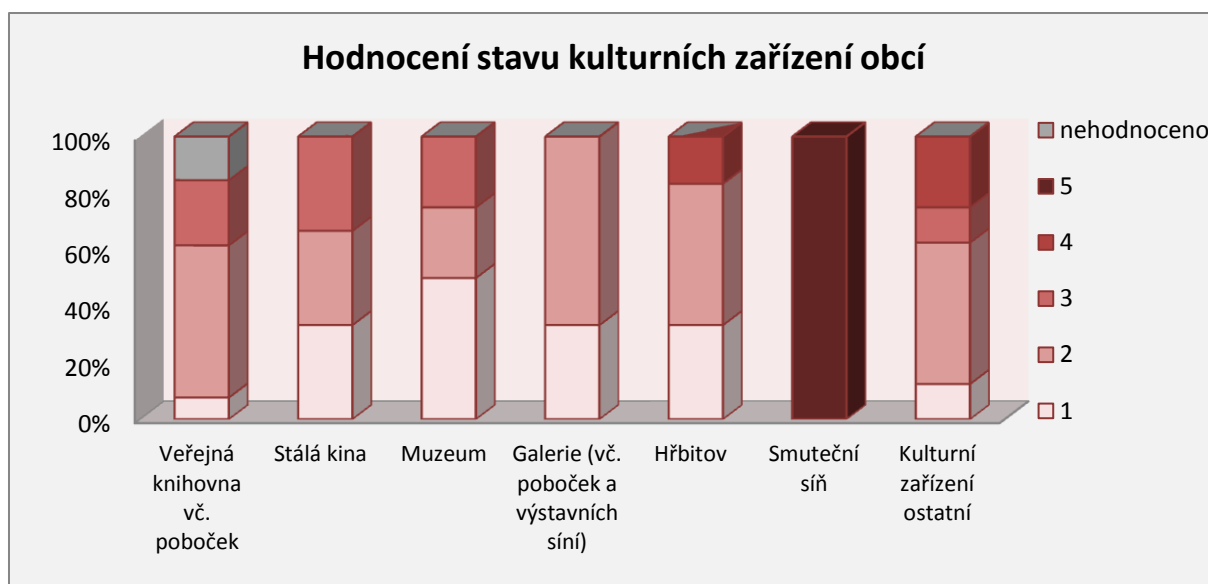

Co se týče hřišť v obcích, pouze stav venkovního hřiště v Hůrách byl hodnoceno stupněm 4 a stav dětského hřiště v Hrdějovicích stupněm 5, jinak převládalo kladné hodnocení. Stupněm 4 byl také hodnocen stav tělocvičen v Rudolfově a Ševětíně a stav ostatních zařízení pro tělovýchovu ve Štěpánovicích.

- **Kultura**

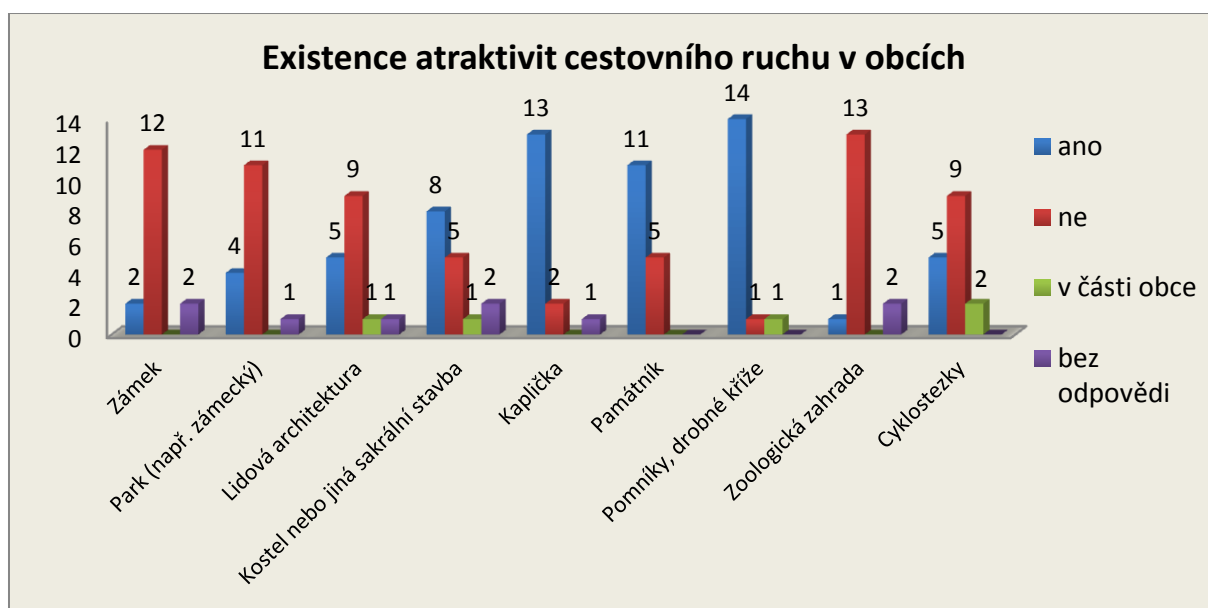

Ve všech obcích kromě Libína, Libniče a Vrát se nachází knihovna nebo její pobočka, stálá kina se nacházejí v Hluboké nad Vltavou, v Lišově a v Ševětíně. Galerie a muzea se též nacházejí pouze ve větších městech jako je Lišov, Rudolfov či Hluboká nad Vltavou.

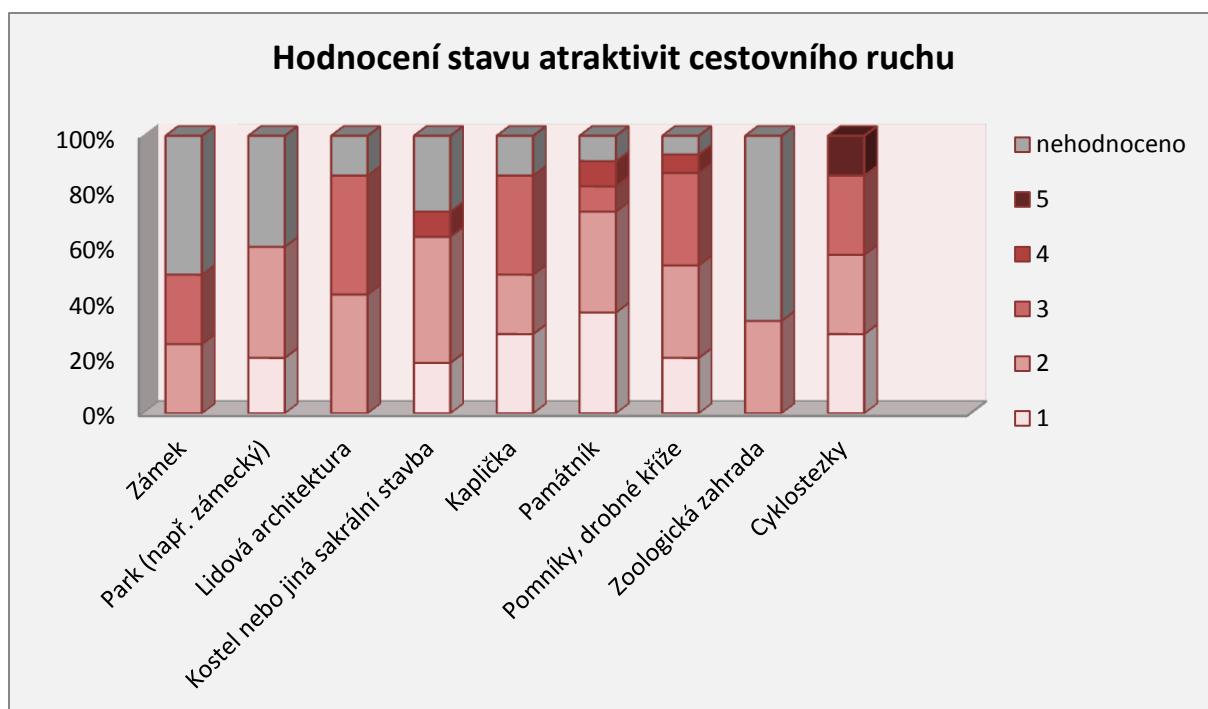

Stav kulturních objektů v obcích byl zpravidla hodnocen stupni 1-3, stupněm 4 byl hodnocen stav hřbitova v Rudolfově a jediná smuteční síň v Rudolfově byla označena stupněm 5. V rámci ostatních kulturních zařízení byl stupněm 4 hodnocen kulturní dům v Lišově a ve Štěpánovicích.

- **Atraktivita cestovního ruchu**

Atraktivit cestovního ruchu se v jednotlivých obcích regionu nachází několik. Ve většině obcí jsou kapličky, pomníky a památníky. Zámek se nachází v Hluboké nad Vltavou a v Rudolfově. Jedinou zoologickou zahradou v regionu je ZOO Ohrada v Hluboké nad Vltavou. Cyklostezky procházejí obcemi Hlincová Hora, Hluboká nad Vltavou, Hrdějovice, Hůry, Libín, Libnič a částí obce Vitín. Mezi další uvedené atraktivit patřily sochy v obci Adamov a naučná stezka v Ševětíně.

Stav objektů byl převážně hodnocen jako dobrý, pouze stav památníku v Rudolfově byl hodnocen stupněm 4, stejně jako pomník v Hůrách a kostel v Hrdějovicích. V Hůrách byl navíc jako velmi špatný označen stav místní cyklostezky.

Otázka č. 2: Co je pro Vaši obec nejpalčivějším problémem?

Mohly být uvedeny až tři nejvíce problematické záležitosti v obci, které jsou shrnuty v následující tabulce.

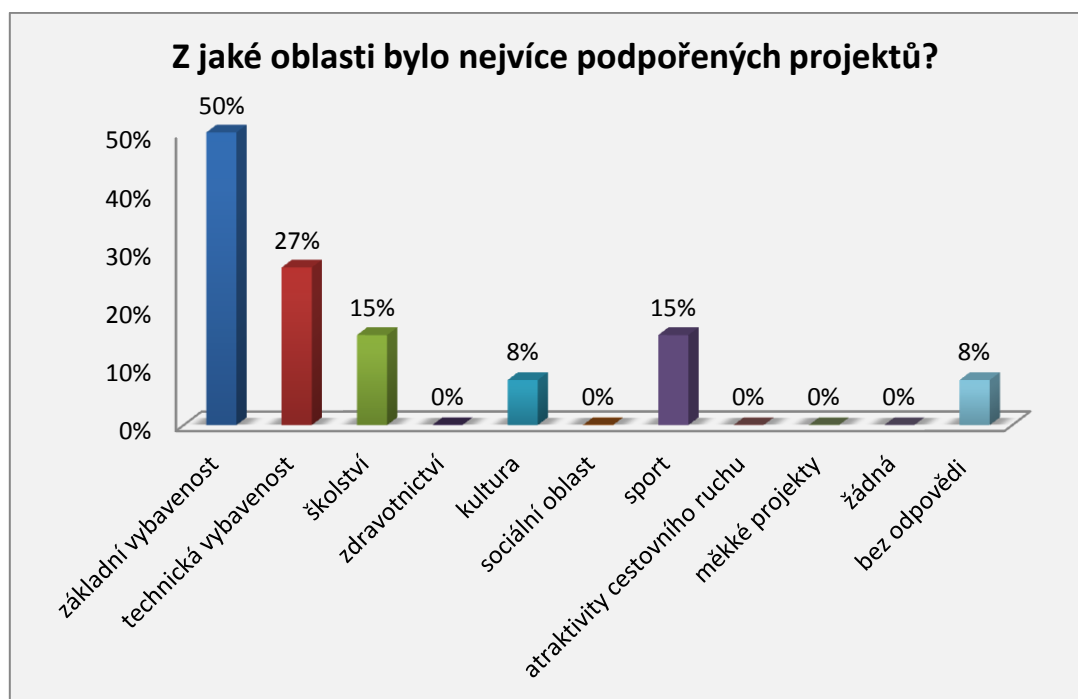
Adamov	stav komunikací	dovybavení MŠ a dětského hřiště	místní rozhlas
Borek	doprava	likvidace odpadů	
Hlincová Hora	absence komunikace pro pěší podél silnice III. třídy středem obce cca 900m délky	katastrofický stav návesního rybníčku (požární nádrž) v návesním prostoru obce	špatný stav veřejného osvětlení podél silnice III. Třídy středem obce
Hluboká nad Vltavou	vodovody	kanalizace	ČOV ve městě i částech města
Hosín	-	-	-
Hrdějovice	obnova vodovodu, komunikací a chodníků	výstavba nové hasičské zbrojnice	
Hůry	místní komunikace	budova obecního úřadu, kulturního domu a hostince	mateřská škola
Hvozdec	-	-	-
Chotýčany	kanalizace	komunikace	cyklostezky
Libín	infrastruktura- průběžná obnova	nedostatek sport. Příležitostí	
Libníč	bez odpovědi		

Lišov	dopravní situace (potřeba vybudování obchvatu města)	dokončení stavby vodovodního řádu v některých místních částech	
Rudolfov	stav veřejného osvětlení	stav vodohospodářské infrastruktury	stav místních komunikací a chodníků
Ševětín	nedostatečné financování ZŠ		
Štěpánovice	nedokončený obchvat silnice I. Tř. I/34	přetrvávající problémy s místními záplavami- přívalové deště	sociální vybavenost - sociální služby
Úsilné	-	-	-
Vitín	průjezd nákladních automobilů obcí po silnici II. tř./603	připravený projekt a stavební povolení "oprava návěsního prostranství v obci" by měl alespoň zmírnit nebezpečí pro obyvatele-vybudování chodníků a cest	
Vráto	absence mateřské školky	chybějící prodejna potravin	nefungující sbor dobrovolných hasičů a s tím spojená nefunkční spolková činnost
Zvíkov	kanalizace a ČOV	místní komunikace	úprava koryta Miletínského potoka

Otázka č. 3: Kolik dotací bylo Vaší obci přiděleno v období 2007–2013?

Adamov	bez odpovědi	Libníč	bez odpovědi
Borek	10 až 15	Lišov	25
Hlincová Hora	bez odpovědi	Rudolfov	55
Hluboká nad Vltavou	98	Ševětín	6
Hosín	-	Štěpánovice	bez odpovědi
Hrdějovice	bez odpovědi	Úsilné	-
Hůry	0	Vitín	4
Hvozdec	-	Vráto	7
Chotýčany	bez odpovědi	Zvíkov	bez odpovědi
Libín	cca 25		

Otázka č. 4: Z jaké oblasti bylo nejvíce podpořených projektů?

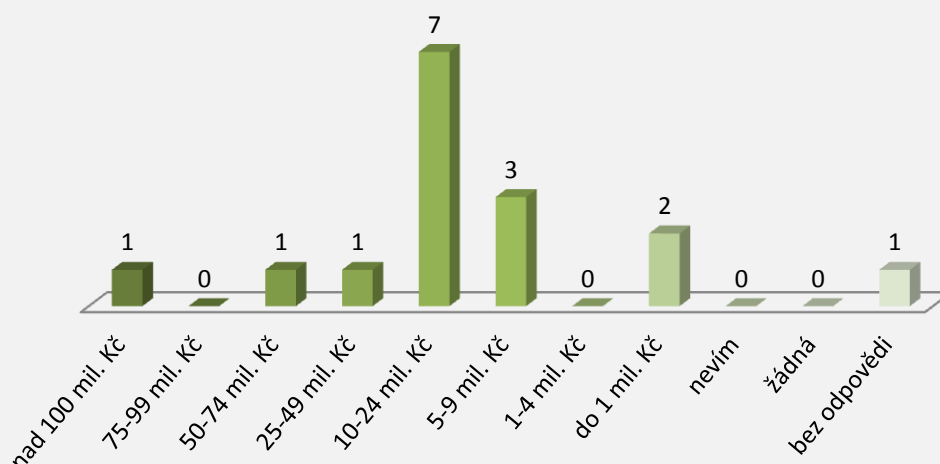
V rámci této otázky bylo uváděno více oblastí, z kterých byly podpořeny projekty. Nejvíce obcí (13) uvedlo oblast základní vybavenosti obce a 7 obcí uvedlo také oblast technické vybavenosti obce, dále bylo nejvíce podpořených projektů v oblasti školství, sportu či kultury. Nikdo z dotazovaných nevedl možnosti zdravotnictví, sociální oblast, atraktivita cestovního ruchu ani měkké projekty.

Otázka č. 5: Jaká byla výše přidělených dotací v období 2007–2013?

Adamov	10-24 mil. Kč	Libníč	5-9 mil. Kč
Borek	10-24 mil. Kč	Lišov	50-74 mil. Kč
Hlincová Hora	10-24 mil. Kč	Rudolfov	25-49 mil. Kč
Hluboká nad Vltavou	nad 100 mil. Kč	Ševětín	10-24 mil. Kč
Hosín	-	Štěpánovice	10-24 mil. Kč
Hrdějovice	10-24 mil. Kč	Úsilné	-
Hůry	bez odpovědi	Vitín	do 1 mil. Kč
Hvozdec	-	Vráto	5-9 mil. Kč
Chotýčany	do 1 mil. Kč	Zvíkov	10-24 mil. Kč
Libín	5-9 mil. Kč		

Nejčastější výše přidělených dotací byla v rozmezí 10-24 mil. Kč. Dotace nad 100 mil. Kč byly přiděleny pouze městu Hluboká nad Vltavou. Dotace ve výši 50-74 mil. Kč byly přiděleny městu Lišov. Malé obce, jako je Vitín a Chotýčany, získaly dotace jen ve výši do 1 mil. Kč.

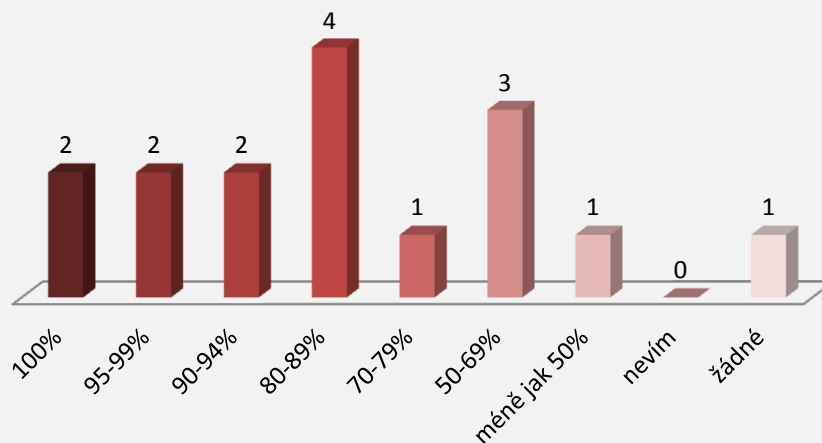
Jaká byla výše přidělených dotací v období 2007–2013?

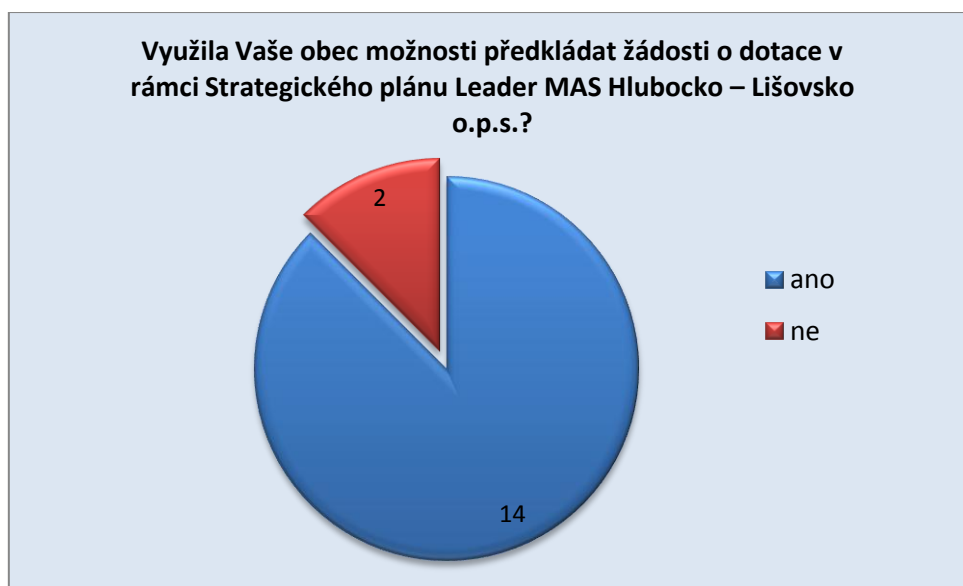
Otázka č. 6: V jaké výši byly dosud proplacené dotace za období 2007–2013?

Adamov	100%	Libníč	90-94%
Borek	80-89%	Lišov	80-89%
Hlincová Hora	95-99%	Rudolfov	80-89%
Hluboká nad Vltavou	95-99%	Ševětín	50-69%
Hosín	-	Štěpánovice	90-94%
Hrdějovice	50-69%	Úsilné	-
Hůry	žádné	Vitín	70-79%
Hvozdec	-	Vráto	méně jak 50%
Chotýčany	80-89%	Zvíkov	50-69%
Libín	100%		

V jaké výši byly dosud proplacené dotace za období 2007–2013?

Otázka č. 7: Využila Vaše obec možnosti předkládat žádosti o dotace v rámci Strategického plánu Leader Místní akční skupiny Hlubocko – Lišovsko o.p.s.?

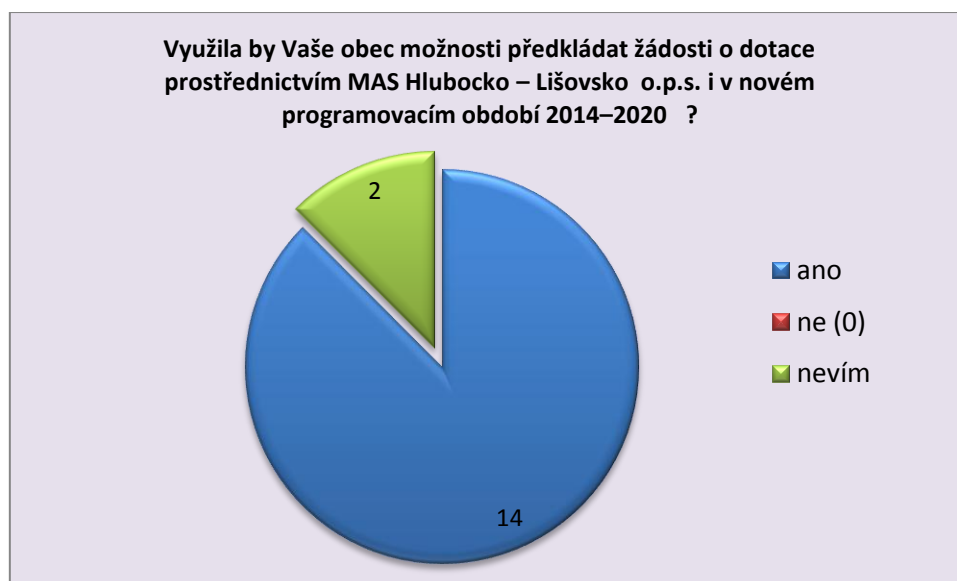
Možnosti předkládat žádost o dotace v rámci Strategického plánu Leader nevyužila jen obec Vitín a městyš Ševětín.

Otázka č. 8: Do které fiche obec předložila nejvíce žádostí o dotace?

Nejvíce žádostí o dotace předložila většina obcí do fiche 2-Obnova a rozvoj vesnic.

Otázka č. 9: Využila by Vaše obec možnosti předkládat žádosti o dotace prostřednictvím Místní akční skupiny Hlubocko – Lišovsko o.p.s. i v novém programovacím období 2014–2020 ?

Je patrné, že většina obcí by využila možnost předkládat žádost o dotace prostřednictvím MAS i v novém programovacím období.

Respondenti měli také možnost **sdělit jakékoliv připomínky či náměty vztahující se k rozvoji regionu Hlubocko – Lišovsko**. Starosta Vitína by uvítal v roce 2015 možnost zařazení dotací na budování chodníků, oprav cest (návesní prostranství) a dále obnovu části vodovodního řádu. Starosta Vráta navrhuje budování cyklostezek, které by pokrývaly území MAS Hlubocko – Lišovsko a které na sebe budou vzájemně navazovat. Dále starosta Borku pouze ocenil jednoduchý administrativní proces při žádání o dotace, ostatní respondenti neměli žádné připomínky.

5 SWOT analýza území MAS

5.1 Metodika zpracování

Klíčovým završením zpracování analytické části Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Hlubocko – Lišovsko je vytvoření SWOT analýzy. SWOT analýza, jejímž cílem je určit co nejobektivnější charakteristiku regionu Hlubocko – Lišovsko, je klasifikační metoda umožňující přehledné uspořádání stávajících základních poznatků ze situační analýzy. Svým charakterem je dokumentem či rámcem, jež usnadňuje porovnání vnitřních silných (S) a slabých stránek (W) s vnějšími příležitostmi (O) a ohroženími (T).

Silné a slabé stránky hodnotí vnitřní parametry, podmínky či znaky regionu, které jsou změnitelné nebo ovlivnitelné aktivitou subjektů v daném území. Silné stránky jsou komparativní a konkurenční výhody pro rozvojové aktivity, slabé stránky jsou pak veškeré faktory, které limitují nebo ohrožují tyto aktivity. Tato část SWOT analýzy se také nazývá „vnitřní analýza“. „Vnější analýzou“ se označuje druhá polovina SWOT analýzy, která se zabývá příležitostmi a hrozbami vztahujícími se k vnějšímu prostředí (je jakýmsi popisem vztahů regionu a jeho okolí). V té se vyhodnocují faktory, procesy a okolnosti, které nejsou v převážné míře přímo ovlivnitelné subjekty z řešeného území.

Navazující strategie rozvoje musí být postavena v maximální možné míře na využití silných stránek a příležitostí, a naopak eliminaci hlavních problémů (slabých stránek) a minimalizaci důsledků potenciálních hrozeb.

Vytvoření SWOT analýzy území MAS Hlubocko – Lišovsko napomůže definovat stěžejní charakteristiky prostředí a dále na základě jejích závěrů formulovat cíle, priority a opatření pro konkrétní záměry v období 2014–2020, které by měly být na popisovaném území realizovány například formou konkrétních projektů.

SWOT analýza je současně s přehledem plánovaných akcí výchozím podkladem pro návrhovou (strategickou) část. Aby byla zajištěna relevance návrhové části, bude formulace jednotlivých priorit a cílů adekvátně reagovat na silné a slabé stránky regionu a při tom zohledňovat vnější příležitosti a hrozby.

Na základě definování silných a slabých stránek, příležitostí a ohrožení je získán podkladový materiál pro stanovení priorit, opatření a cílů popisovaného území.

5.2 Souhrnná SWOT analýza regionu MAS

Silné stránky:

- Přírodní prostředí
- Poloha (blízkost krajského města Českých Budějovic)
- Příznivá demografická situace - rostoucí počet obyvatel regionu
- Relativně dobrá věková a vzdělanostní struktura obyvatel
- Rozvinutá stavební činnost v oblasti bytové výstavby
- Dopravní infrastruktura – železnice a silnice I. třídy procházející obvodem
- Kvalitní a dobře rozložené základní školství, dobrá dostupnost středního a vysokého školství
- Vzdělaná a flexibilní pracovní síla
- Relativně nízká nezaměstnanost
- Region jako turisticky zajímavá oblast – kulturně-historické památky
- Hluboká nad Vltavou jako velmi známá destinace cestovního ruchu
- Bohatý kulturní a společenský život místního významu
- Kvalitní infrastruktura pro sport a turistiku
- Spolupráce obcí v regionu
- Zkušenosti managementu MAS s dotačními programy

Slabé stránky:

- Relativně významné rozdíly v kvalitě života v jednotlivých obcích
- Absence služeb pro občany v menších obcích (prodejny, restaurace atd.)
- Nedostatečná technická infrastruktura v některých menších obcích
- Nedostatečně rozvinutá veřejná a vodní doprava
- Nadměrná intenzita dopravy v některých obcích
- Málo rozvinutá terciární sféra v části území v důsledku její koncentrace do ČB
- Sociální služby
- Koncentrace turistů pouze do letních měsíců a pouze do vybraných míst
- Nedostatečná kapacita ubytovacích zařízení
- Menší nabídka produktů cestovního ruchu pro dlouhodobější pobyt návštěvníků obce
- Nedostatečná provázanost místní nabídky na okolní turistické atraktivity
- Chybějící marketingová koncepce regionu
- Nejednotná a nedostatečná propagace obcí v rámci MAS
- Venkovský cestovní ruch

Příležitosti:

- Řešení dopravní situace – obchvat ČB, dálnice D3, železniční koridor
- Větší podpora sociální oblasti včetně koordinované politiky sociální péče
- Rozvoj cestovního ruchu – vybrané formy
- Rozvoj doprovodné infrastruktury cestovního ruchu

- Vytvoření koordinované politiky a funkčního managementu rozvoje cestovního ruchu
- Podpora podnikatelů ze zemědělského i nezemědělského sektoru
- Efektivní využívání dotačních prostředků
- Rozvíjení meziobecní spolupráce v rámci MAS, spolupráce MAS s dalšími aktéry
- Zapojení aktivních občanů do činnosti MAS

Ohrožení:

- Negativní dopady suburbanizačních procesů (vytváření satelitních sídel)
- Konkurence Českých Budějovic v rozvoji podnikání
- Nevhodné řešení dopravní situace (dálnice D3)
- Nedostatečné množství finančních prostředků obcí na vytváření podmínek pro podnikání
- Nedostatečné využití potenciálu přirozené nabídky cestovního ruchu v regionu z důvodů nedostatečného rozsahu a kvality doprovodných služeb
- Nekoordinovaný rozvoj aktivit v cestovním ruchu způsobující neefektivní využití potenciálu oblasti
- Nezájem občanů o činnost MAS
- Nedostatek finančních prostředků na předfinancování projektů podpořených z dotačních programů

STRATEGICKÁ ČÁST

6 Návaznost přípravy strategie MAS na strategické dokumenty

Všechny české dokumenty týkající se dalšího rozvoje v období 2014–2020 by měly zohledňovat hlavní výstupy strategie EU nazvané „Evropa 2020“. Jejím cílem je v období 2010–2020 dosáhnout nejen překonání krize, ale také nového růstu, tedy více pracovních míst a lepší životní úrovně.

Strategie pro inteligentní a udržitelný růst podporující začlenění (Evropa 2020) předkládá tři vzájemně se doplňující priority, které jsou relevantní pro všechny členské státy EU:

- 1) Inteligentní růst - rozvíjet ekonomiku založenou na znalostech a inovacích
- 2) Udržitelný růst - podporovat konkurenceschopnější a ekologičtější ekonomiku méně náročnou na zdroje
- 3) Růst podporující začlenění - podporovat ekonomiku s vysokou zaměstnaností, jež se bude vyznačovat sociální a územní soudržností.

Tyto tři vzájemně provázané priority by měly EU i členskými státy pomoci ke zvýšení zaměstnanosti a produktivity práce a ke zlepšení sociální soudržnosti. Unie si stanovila pět velmi ambiciózních a kvantifikovaných cílů, které se týkají zaměstnanosti, inovací, vzdělávání, sociálního začleňování a změny klimatu a energetiky. Cíle by měly být dosaženy do roku 2020:

1. Zaměstnanost
  - Zaměstnat 75 % osob ve věkové kategorii od 20 do 64 let
2. Výzkum a vývoj
  - Investovat do výzkumu a vývoje 3 % HDP Evropské unie
3. Změna klimatu a udržitelné zdroje energie
  - Snížit emise skleníkových plynů o 20 % (nebo dokonce o 30 %, pokud k tomu budou vytvořeny podmínky) ve srovnání se stavem v roce 1990
  - Zvýšit podíl energie z obnovitelných zdrojů na 20 %
  - Zvýšit energetickou účinnost o 20 %
4. Vzdělávání
  - Snížit míru nedokončení studia pod 10 %
  - Dosáhnout ve věkové kategorii od 30 do 34 let alespoň 40% podílu vysokoškolsky vzdělaného obyvatelstva
5. Boj proti chudobě a sociálnímu vyloučení
  - Snížit alespoň o 20 milionů počet lidí, kteří žijí v chudobě a sociálním vyloučení nebo jsou na pokraji chudoby a hrozí jim sociální vyloučení

Kromě toho definuje **sedm stěžejních iniciativ**, které by se měly stát katalyzátorem pokroku. Jedná se o oblasti **inovace, digitální ekonomika, zaměstnanost, mládež, průmyslová politika, snižování chudoby a účinné využívání zdrojů**.

Dále využívá EU k naplnění stanovených priorit další nástroje, jako je jednotný evropský trh, rozpočet EU a zahraničněpolitický program.

6.1 Návaznost strategie na národní strategické dokumenty

Při formulaci rozvojových priorit pro ČR v následujícím plánovacím období vycházelo MMR ČR z analýz konkurenceschopnosti a rozvojových potřeb ČR a ze strategických dokumentů vytvořených na národní úrovni (Národní program reform, Strategický rámec udržitelného rozvoje ČR, Strategie mezinárodní konkurenceschopnosti a Strategie regionálního rozvoje ČR pro období 2014+). V nich jsou rozpracovány vládou projednané národní rozvojové priority do úrovně vymezení jednotlivých programů pro období 2014–2020 čerpajících z fondů fungujících pod Společným strategickým rámcem (EFRR, ESF, FS, EZFRV a ENRF). MMR při formulaci priorit vycházelo z přísně stanoveného principu partnerství a navrhlo pět národních rozvojových priorit, které jsou v souladu s Národním programem reform, resp. Strategií Evropa 2020:

- 1) Zvýšení konkurenceschopnosti ekonomiky
- 2) Rozvoj páteří infrastruktury
- 3) Zvyšování kvality a efektivity veřejné správy
- 4) Podpora začleňování, boje s chudobou a systém péče o zdraví
- 5) Integrovaný rozvoj území

V programových dokumentech ČR je **Komunitně vedený místní rozvoj (CLLD)** koncipován s ohledem na místní potřeby a potenciál a zahrnuje inovativní prvky v místních souvislostech, vytváření sítí a spolupráci MAS. CLLD je plně využit ve 3 programech:

- 1) Integrovaný regionální operační program (IROP)
- 2) Program rozvoje venkova (PRV)
- 3) Operační program Zaměstnanost
- 4) Operační program Životní prostředí

6.2 Návaznost strategie na IROP

V rámci IROP je pro CLLD stanovena zvláštní prioritní osa 4, která pod investiční prioritou Provádění investic v rámci komunitně vedených strategií místního rozvoje sleduje dva specifické cíle:

- Posílení komunitně vedeného místního rozvoje za účelem zvýšení kvality života ve venkovských oblastech a aktivizace místního potenciálu.
- Posílení kapacit komunitně vedeného místního rozvoje na účelem zlepšení řídicích a administrativních schopností MAS

Podpora se bude týkat menších projektů předložených v rámci Strategie CLLD zaměřených na udržitelné formy dopravy, kvalitu a dostupnost sociálních služeb, zdravotních služeb, infrastruktura pro vzdělávání a celoživotní učení, prezentace, ochrana a rozvoj kulturního a přírodního dědictví (včetně památek UNESCO).

V rámci druhého cíle bude podporováno budování kapacit MAS, odborná příprava a vytváření sítí za účelem vypracování a provádění Strategie CLLD. Podpora nákladů nepřekročí 10% celkových veřejných výdajů vzniklých v rámci Strategie CLLD.

6.3 Návaznost strategie na PRV

V rámci PRV je mezi 13 opatřeními zaměřenými na rozvoj zemědělství, lesnictví atp. uvedeno opatření Podpora místního rozvoje LEADER (CLLD - komunitně vedený místní rozvoj), kam patří:

- Podpora provádění operací v rámci místní rozvojové strategie – jedná se o malé projekty do 5 mil. Kč, které naplňují cíle Strategie CLLD, jsou vybrány danou MAS a realizují se na jejím území
- Příprava a provádění činností spolupráce místních akčních skupin – jedná se o projekty spolupráce různých MAS a dalších partnerů, jejichž výstupy překračují hranice území jedné MAS v rámci členského státu, spolupráce územních celků z více států EU nebo ze třetích zemí.

6.4 Návaznost strategie na OP Zaměstnanost

OP Zaměstnanost ve své prioritě 2.3 Strategie komunitně vedeného místního rozvoje v prioritní ose č. 2 Sociální začleňování a boj s chudobou podporuje realizaci projektů ze schválených Strategií CLLD. Jedná se o aktivity zaměřené na:

- Vytváření nových pracovních míst
- Řešení lokální nezaměstnanosti
- Vzdělávání obyvatel zaměřené na zvýšení zaměstnanosti, poradenství při získání zaměstnání
- Vznik a rozvoj sociálních podniků
- Sociální začleňování osob sociálně vyloučených či sociálním vyloučením ohrožených
- Prorodinná opatření obcí a dalších aktérů na místní úrovni

6.5 Návaznost strategie na OP Životní prostředí

Také OP Životní prostředí bude podporovat CLLD prostřednictvím spolupráce s místními akčními skupinami v souladu s Metodickým pokynem pro integrované nástroje (MMR), a to ve specifickém cíli 4.2 Posílit biodiverzitu. Aktivity budou dále upřesněny jednotlivými výzvami. Celková alokace OPŽP na tento nástroj je 500 mil. Kč.

6.6 Návaznost strategie na Program rozvoje Jihočeského kraje 2014–2020

V roce 2014 byl Jihočeským krajem přijat Program rozvoje Jihočeského kraje 2014–2020 (PRK) jako základní regionální rozvojový dokument pro nové programové období. Určuje 5 hlavních priorit:

- Konkurenceschopnost regionální ekonomiky a trhu práce
- Doprava a mobilita, technická infrastruktura
- Kvalitní infrastruktura, služby, prostředí a spolupráce pro posilování územní soudržnosti
- Environmentální udržitelnost a soudržnost regionu
- Využití potenciálu přírodního, kulturního a historického dědictví pro rozvoj cestovního ruchu

Tyto priority jsou rozpracovány do 17 opatření s důrazem na kvalitu, efektivitu a inovační přístup. Integrovaný přístup rozvoje území je v PRK také uveden s ohledem na realizaci komunitně

realizovaného rozvoje venkovských oblastí, na posílení role MAS a na využití metody LEADER (nově CLLD – komunitně vedený místní rozvoj). PRK předpokládá zapojení zdrojů do zmírnění disparit mezi městem a venkovem, do hospodářsky slabých území, do venkovských regionů a může přinést řadu synergických efektů při realizaci Strategie CLLD.

6.7 Návaznost strategie na Strategický plán LEADER MAS Hlubocko – Lišovsko 2007–2013

Všechny výše uvedené dokumenty byly při tvorbě strategické části zohledněny. Podkladem pro formulaci strategické části byl také původní strategický materiál pro předchozí programové období, a to Strategický plán LEADER MAS Hlubocko – Lišovsko o.p.s., který byl zpracován v roce 2007 a v roce 2012 byl aktualizován. Rovněž tento dokument byl při zpracování Strategie CLLD respektován a využit a z hlediska struktury na něho bylo navázáno.

Strategický plán LEADER MAS Hlubocko – Lišovsko stanovil pro období 2007–2013 tyto priority:

- Podpora cestovního ruchu
- Obnova a rozvoj vesnic
- Ochrana a rozvoj kulturního dědictví venkova
- Podpora zemědělství

Na základě tohoto plánu schválila v letech 2007–2013 Místní akční skupina Hlubocko – Lišovsko dotace ve výši 39,6 milionů korun. Finanční prostředky pocházejí z Programu rozvoje venkova ČR, z osy IV, Leader. Dotaci získaly projekty realizované na území obcí Adamov, Borek, Hlincová Hora, Hluboká nad Vltavou, Hosín, Hrdějovice, Hůry, Hvozdec, Chotýčany, Jivno, Libín, Libnič, Lišov, Rudolfovo, Ševětín, Štěpánovice, Úsilné, Vitín, Vráto a Zvíkov.

6.8 Návaznost strategie na Strategii cestovního ruchu MAS Hlubocko – Lišovsko o.p.s.

Strategie je v souladu také se Strategií cestovního ruchu na Hlubocko – Lišovsku o.p.s., která vznikla v roce 2010. Cílem této strategie cestovního ruchu je podpořit cestovní ruch mimo hlavní turistickou sezonu, tzn. především v jarních, podzimních a zimních měsících. Tím by mělo dojít ke zvýšení návštěvnosti během zimní sezony cestovního ruchu a k posílení konkurenceschopnosti nabídky cestovního ruchu v jarních a podzimních měsících v regionu Hlubocko - Lišovska.

Pro naplnění stanoveného cíle strategie cestovního ruchu byly stanoveny následující priority:

- ochrana přírodního a kulturně-historického bohatství regionu a jeho využití pro rozvoj cestovního ruchu,
- infrastruktura cestovního ruchu,
- produkty a služby cestovního ruchu,
- marketing cestovního ruchu,
- rozvoj lidských zdrojů.

Realizací těchto priorit by mělo být dosaženo splnění základního cíle, a to podpory nabídky cestovního ruchu především mimo hlavní sezónu. Tyto priority by se měly promítnout především ve zvýšení počtu zaměstnanců v cestovním ruchu, zvýšení celkového počtu návštěvníků, prodloužení průměrné délky pobytu na území a zvýšení celkových příjmů z cestovního ruchu. Definované priority jsou dále rozpracovány na konkrétní opatření. Strategie komplexně hodnotí oblast cestovního ruchu a byla využita při zpracování strategie CLLD.

6.9 Návaznost strategie na Studii využití kulturního dědictví Hlubocka – Lišovska

Pro účely zpracování strategie CLLD byla využita také Studie využití kulturního dědictví Hlubocko – Lišovska, která byla zpracována v období 2009 – 2010. Tato studie vychází z předpokladu, že na území Místní akční skupiny Hlubocko - Lišovsko o.p.s. se nachází množství nemovitých památek, z nichž pouze některé jsou využívány v cestovním ruchu a jsou zachovány pro další generace. Některé památky jsou v kritickém stavu a hrozí jejich zánik. Většina památek je ve vlastnictví obcí nebo církví, které mají omezené finanční prostředky na jejich rekonstrukci a mají nedostatečné zkušenosti se získáváním investorů nebo mecenášů pro konkrétní záměry záchrany památek.

Obsahem studie využití kulturního dědictví je popis současného stavu památek a návrh jejich využití, což může v budoucnu také sloužit jako informační zdroj pro případné investory. Dalším výstupem je soupis kulturního dědictví a mapa kulturních památek v regionu, které dosud nebyly vytvořeny. Tato velmi podrobná studie, která monitoruje veškeré památky v regionu je dalším vhodným zdrojem pro zpracovávanou strategii.

7 Strategie rozvoje území MAS

Základem strategické části je definování dlouhodobé vize rozvoje území MAS a následně stanovení z vize vyplývajících klíčových oblastí rozvoje území. Budou stanoveny priority, cíle a opatření v hlavních oblastech rozvoje. Ke stanoveným strategickým (dlouhodobým) cílům budou dále přiřazeny strategické indikátory, u nichž bude zajištěna jejich měřitelnost. Dále bude nastavena implementace strategie CLLD a její monitoring. Při zpracování bude kladen důraz na to, aby strategie území působnosti MAS měla oporu ve strategických dokumentech, zejména aby byla v souladu se strategiemi vyššího řádu. Soulad se strategiemi obcí v území působnosti MAS by měl být dán způsobem projednávání strategie – komunitně, ve spolupráci se zástupci obcí a organizací.

Strategie je vytvářena na základě poptávky členů MAS a má za cíl definovat jednotlivé požadavky a potřeby regionu s vyčíslením jejich měřitelných indikátorů. Ve vysvětlujícím textu k jednotlivým prioritám bude uvedeno zdůvodnění potřebnosti řešení dané oblasti.

Z důvodu snazšího pochopení strategické části je potřeba objasnit určité pojmy, které budou v následujícím textu používány. Jedná se o vizi MAS, hlavní klíčové rozvojové oblasti a priority, strategické cíle, specifické cíle a měřitelné indikátory těchto cílů. Význam jednotlivých pojmů je následující:

Vize – základní směřování, stav v území MAS za ideálních okolností.

Oblast rozvoje – klíčová témata, která mají být řešena s cílem dosažení stavu blížíícího se co nejvíce stavu ideálnímu.

Priorita - na které oblasti je třeba se zaměřit především nebo nejdříve.

Strategické cíle je pojem označující nejvyšší cíle organizace, konkrétní směřování. Jde o popis žádoucího stavu. Strategické cíle navazují na poslání a vizi organizace, jsou klíčové pro upřesnění vize, kterou konkretizují. Strategické cíle nutně nemusí splňovat podmínky a principy tzv. metody SMART (být konkrétní, měřitelné, dosažitelné, realistické a časově dosažitelné), pokud jsou rozpadnuty dále na tzv. specifické cíle.

Strategické cíle organizace definuje zpravidla její nejvyšší management, který je zároveň odpovědný za jejich dosažení. Budou-li cíle dosaženy, bude naplněna vize. Cíle by se také měly týkat oblastí, které jsou nějakým způsobem problematické a je třeba je řešit. Formulace cílů je založena na změně současného stavu (např. zlepšení, zkvalitnění, zrychlení, zvýšení).

Specifické cíle je pojem označující takové cíle organizace, které upřesňují strategické cíle a při jejich formulaci je doporučeno postupovat dle principů SMART. Jde o konkrétní úkoly. Pomocí více specifických cílů se zpravidla naplňuje jeden strategický cíl.

Měřitelné indikátory - cíle jsou měřeny indikátory, které jsou kvantitativní nebo kvalitativní. Pro výčet měřitelných (kvantitativních) indikátorů byl využit Národní číselník indikátorů (NČI) – pracovní verze pro období 2014+.

7.1 Stanovení vize strategie

Dlouhodobá vize by měla být všeobecnou dohodou a souhrnným strategickým pohledem na další rozvoj v daném období 2014 – 2020. Mělo by jít o krátkou a výstižnou formulaci představy o tom, jakým má být území MAS v následujících letech regionem, neboli jakého stavu by bylo dobré do konce daného období dosáhnout. Vize je rozvíjena strategickými cíli, tedy definováním toho, jaké dílčí kroky je potřeba pro splnění vize v následujícím období realizovat. Strategické cíle lze rozvést pomocí specifických cílů.

Z vize rovněž vyplývají klíčové oblasti rozvoje území, na které navazuje stanovení priorit, tedy již konkrétních témat, na něž je třeba se zaměřit především nebo nejdříve, tzn. nejdůležitější nebo nejnaléhavější rozvojová témata. Procesy nebo aktivity související s naplněním jednotlivých priorit mohou probíhat vedle sebe zároveň nebo na sebe navazovat. Je třeba zdůraznit, že jednotlivé priority budou naplňovány jak samotnými obcemi, které jsou členy MAS, tak i jinými subjekty působícími v území, resp. místními aktéry (podnikatelé, zájmové organizace) pomocí individuálních projektů.

Kromě výše uvedených nadřazených koncepčních dokumentů ČR, Jihočeského kraje je však při tvorbě strategické části dokumentu třeba dbát také na závěry vyplývající z Národního strategického plánu (dále NSP) Leader 2014+, který je hlavním strategickým pozičním dokumentem Národní sítě Místních akčních skupin ČR a vznikl za účelem přípravy politik rozvoje venkova v rámci programovacího období 2014 – 2020. Materiál má sloužit především jako podklad pro diskusi o budoucnosti metody Leader v ČR a o jejím uplatnění v programech rozvoje venkova v dalších letech. Vychází ze Strategického rámce udržitelného rozvoje ČR z roku 2010, který rovněž vymezuje klíčová témata a problémy pro směřování ČR k prosperitě a vyšší kvalitě života pro současné i budoucí generace.

NSP Leader 2014+ definuje také obecnou vizi pro rozvoj venkova v ČR, která vidí venkov v budoucnosti jako „společenství spokojených lidí, kteří rozvíjí venkovské hodnoty v různých oblastech a spolupracují jednak mezi sebou, ale také se svými sousedy doma i v zahraničí. Venkov má mít postavení rovnoprávného partnera měst, chránit a rozvíjet své zdroje a dbát o rozvoj krajiny dle zásad trvale udržitelného rozvoje.“

V dokumentu „Strategický plán LEADER MAS Hlubocko – Lišovsko“ byla vize pro období 2007–2013 formulována takto:

„Region respektující princip trvale udržitelného rozvoje, spravedlivě využívající své příjmy k dalšímu rozvoji infrastruktury a služeb pro občany a návštěvníky regionu.“

Na základě syntézy obou výše uvedených dokumentů a s ohledem na národní priority, ale také za pomoci námětů a plánů na straně členských obcí zní návrh **vize MAS Hlubocko – Lišovsko pro následující období** následovně:

Region rozvíjející venkovské hodnoty v kultuře, podnikání a sociálních vztazích, podporující další rozvoj infrastruktury a služeb pro občany i návštěvníky při respektování principu trvale udržitelného rozvoje.

Globální cíl: V následujícím období chceme usilovat o zlepšení kvality života občanů i návštěvníků, zlepšení spolupráce mezi partnery uvnitř regionu i mimo něj, zajištění harmonického a trvale udržitelného rozvoje území regionu Hlubocko – Lišovsko.

Ve strategii jsou definovány následující oblasti rozvoje, na které navazují dále uvedené priority a cíle:

- I. Kvalita života na venkově (včetně dopravy a infrastruktury)**
  - a. Sociální infrastruktura, zdravotnictví, sociální a zdravotní péče
  - b. Doprava – místní infrastruktura a dostupnost regionu
  - c. Ochrana životního prostředí, včetně zásobování vodou, kanalizace a čištění odpadních vod
- II. Podnikání, zemědělství a cestovní ruch**
  - a. Podpora zemědělství
  - b. Diverzifikace podnikání na venkově
  - c. Infrastruktura a služby cestovního ruchu
  - d. Zachování přírodního a kulturního dědictví
- III. Lidské zdroje a zaměstnanost**
  - a. Předškolní, základní a celoživotní vzdělávání
  - b. Snižování nezaměstnanosti, rekvalifikace
  - c. Zaměstnanost a kvalifikovaná pracovní síla
  - d. Informační a komunikační technologie
  - e. Volný čas a zájmová činnost
- IV. Partnerství**
  - a. Občanská společnost
  - b. Podpora činnosti MAS
  - c. Spolupráce s partnerskými MAS
  - d. Spolupráce místních aktérů zaměřená na specifické skupiny občanů

Vize bude naplňována prostřednictvím dále uvedených rozvojových oblastí, priorit a cílů.

7.2 Stanovení strategických a specifických cílů a jejich vzájemné návaznosti a provázanosti

7.2.1 Kvalita života na venkově (včetně dopravy a infrastruktury)

Priority:

- a. Sociální infrastruktura, zdravotnictví, sociální a zdravotní péče
- b. Doprava – místní infrastruktura a dostupnost regionu
- c. Ochrana životního prostředí, včetně zásobování vodou, kanalizace a čištění odpadních vod

Strategický cíl:

Zlepšit podmínky pro kvalitní život na venkově v sociální oblasti a zdravotnictví, dopravě a dostupnosti regionu, zlepšit životní prostředí a navazující infrastrukturu.

Specifické cíle:

- a. Zlepšit kvalitu a dostupnost sociální a zdravotní péče pro všechny skupiny obyvatel s důrazem na rodiny s dětmi, mládež a seniory.
- b. Zlepšit místní dopravní infrastrukturu, udržet dopravní spojení uvnitř regionu i na okolní regiony, včetně českobudějovické aglomerace
- c. Zlepšit zásobování vodou na území MAS, odvádění a čištění odpadních vod
- d. Chránit a udržovat zeleň v obcích, včetně výsadby nové zeleně

Cílové skupiny:

Obyvatelstvo obcí MAS ve všech věkových skupinách

Samospráva

Dopravní a vodohospodářské firmy

Zájmové a profesní organizace

Odůvodnění a příklady konkrétních aktivit:

Region Hlubocko – Lišovsko je specifický existencí dvou center Hluboká nad Vltavou a Lišov. Obě mají přibližně stejný počet obyvatel (Hluboká 4910, Lišov 3156), stejnou vzdálenost od krajského centra České Budějovice (10 km), polohu na významných dopravních tazích (České Budějovice – Týn n. Vlt. – Tábor nebo České Budějovice – Třeboň – J.Hradec), podobný význam „střediskové obce“ pro obyvatele regionu. Z pohledu sociálních a zdravotních služeb disponuje město Hluboká domovem důchodců, zdravotnickým střediskem, město Lišov má zdravotní středisko. Obě města zřizují mateřskou i základní školu a podnik místního hospodářství a služeb pro občany.

Kvalitní **zdravotní a sociální infrastruktura** patří mezi základní činitele ovlivňující životní podmínky obyvatel území. Proto je nutné dbát na zajištění stávající úrovně infrastruktury a služeb v oblasti zdravotní a sociální péče a další zvyšování jejich kvality, efektivity a kapacity.

Mezi vhodné aktivity patří rozvíjení vzájemné spolupráce mezi poskytovateli sociálních služeb a ostatními subjekty působícími v sociální oblasti, podpora organizací zabývajících se péčí o zdravotně či sociálně handicapované občany, propagace a zvýšení povědomí obyvatel o poskytovatelích sociálních služeb ve městě a o službách, které nabízejí. Z oblasti zdravotnictví lze jmenovat zajištění dostatečné kapacity lékařů a zvýšení kvality lékařské péče. Mezi infrastrukturní opatření patří budování bezbariérových přístupů do budov sloužících veřejnosti mj. i v souvislosti se stárnutím populace či výstavba nových či obnova stávajících zařízení sociální péče (domov pro seniory, nízkoprahové zařízení pro mládež apod.)

Důležitou podmínkou pro udržitelnost života na venkově je kvalita **veřejných budov a veřejného prostranství**, tedy kulturních, sportovních, volnočasových a dalších společenských zařízení. Aktivity mohou spočívat jak v modernizaci a dovybavení stávajícího zázemí, tak ve zvyšování kapacity či v budování nových zařízení a atraktivit jako jsou např. prostory pro kulturní akce (např. multifunkční objekty, kulturní domy, kino, muzeum), sportovní činnost (sportovní hala, veřejně přístupné hřiště, atletické ovály, kurty, dopravní hřiště, dětská hřiště, klidové zóny, letní rekreační areály, venkovní koupaliště, sportoviště pro seniory), ale také stezek pro bezmotorovou dopravu umožňující výlety do okolí nejen cyklistům, ale také in-line bruslařům, rodinám s dětmi, seniorům apod.

Opravy i údržba místních a účelových **komunikací** pro motorovou a bezmotorovou dopravu i pro pěší zůstává hlavní a ekonomicky nejvíce náročnou prioritou většiny obcí (silnice, mosty, chodníky, cyklostezky a cyklotrasy, obnova polních cest apod.). Na jedné straně jde o zkvalitňování prostupnosti území mezi jednotlivými obcemi a jejich částmi po místních komunikacích, ale také o kvalitní napojení obcí na města Hluboká a Lišov po silnicích II. a III. třídy. Jejich údržba včetně budování nových úseků (např. obchvatů obcí a měst) nepatří sice do agendy obcí, ale společnou iniciativou obcí MAS vůči vlastníkům komunikací může MAS mnohého dosáhnout. Především v centrální části Lišova pak bude potřeba stále dbát na zvyšování bezpečnosti dopravy a pohybu chodců, případně na snížení intenzity tranzitní dopravy výstavbou obchvatu města.

Zlepšení podmínek pro cestování **veřejnou dopravou** vychází ze současného stavu, kdy dopravní obslužnost objednává na základě požadavků obcí Jihočeský kraj, potažmo jím zřizovaná organizace Jihočeský koordinátor dopravy (JIKORD). Město Hluboká je zahrnuto do Integrovaného dopravního systému městské aglomerace České Budějovice. Jezdí sem linka MHD, 9 linek autobusové dopravy, na dvou nádražích staví vlaky na tratích ČB-Praha a ČB-Plzeň. Je zřejmé, že veřejná doprava je zde zajištěna na velmi dobré úrovni. Horší jsou možnosti dopravního spojení do místních částí a okolních obcí regionu, kde jsou obyvatelé často odkázáni na individuální dopravu osobními auty. Město Lišov je s krajským městem propojené řadou místních i dálkových autobusových linek, které jezdí po hlavní silnici I/34. Jeho dostupnost je také na velmi dobré úrovni, což už nelze říci o okolních obcích. Ke zlepšení stavu by vedlo např. zavedení místní autobusové dopravy pro školní děti, seniory a další obyvatele bydlící v odlehlejších částech území MAS bez možnosti vlastní dopravy.

Bezpečnost pohybu chodců, ale i cyklistů je další prioritou regionu. V praxi toto může souviset s instalací bezpečnostních prvků na komunikacích (retardéry, radarové měřiče rychlosti apod.) a s výstavbou, rekonstrukcí a údržbou chodníků včetně bezbariérových přístupů k veřejným budovám a k zařízením občanské vybavenosti (obecní budovy, obchody, veřejná prostranství – hřiště, hřbitovy apod.). K bezpečnosti obyvatel dopravujících se do zaměstnání prostřednictvím jízdních kol by mělo přispět budování a zkvalitňování stezek pro cyklisty (zvýšení jejich bezpečnosti), ale také zpomalovacích prvků a kvalitního dopravního značení v obcích. Cyklistická doprava je v regionu výrazně podpořena existencí vltavské cyklostezky mezi městy České Budějovice a Hluboká a hustou sítí značených cyklotras.

Z analýzy vyplynulo, že dosud ne všechny obce disponují oddílnou **kanalizací či ČOV** a v obcích, které jsou vybaveny touto technickou infrastrukturou, nejsou vždy všechny domy na ni připojeny. Budování nových a prodlužování či rekonstrukce stávajících úseků splaškové kanalizace zůstává nadále prioritou u obcí, pro které je z důvodu jejich velikosti i růstu počtu obyvatel vybavenost oddílnou kanalizací nezbytná pro zachování kvalitního životního prostředí v obci. V oblasti **odpadového hospodářství** by mělo být prioritou zapojení do krajského systému nakládání s odpady. Stejně tak by měla být preferována asanace stávajících skládek a eliminace nelegálních skládek v regionu. Zachování kvality pitné vody, případně prodlužování **veřejných vodovodů a plynovodů** na potřebná místa (např. do některých částí obcí) by do budoucna rovněž měla pokračovat.

V majetku obcí je v současnosti řada **budov a areálů**, které slouží veřejné správě, ale i veřejnosti pro účely jejich společenské či zájmové funkce (obecní úřady, hasičské zbrojnice apod.). Zajištění jejich udržitelnosti rekonstrukcí a modernizací bude rovněž docházet k rozvoji území a ke zlepšování životních podmínek pro místní obyvatelstvo. Za tímto účelem se jeví jako potřebná také vybavenost obcí veřejným osvětlením a veřejným rozhlasem nebo jiným prostředkem pro rychlou komunikaci s občany (např. systém zasílání zpráv přes SMS apod.). Rozšiřování **veřejné zeleně** především v zastavěných částech území, ochranné a izolační zeleně kolem komunikací a na veřejných prostranstvích, která rovněž přispívá k estetičnosti obcí a spokojenému životu místních obyvatel, se neobejde bez údržby a tím pádem ani bez moderní techniky, jejíž pořízení pro členské obce by mohlo být podpořeno právě ze strany MAS.

7.2.2 Podnikání, zemědělství a cestovní ruch

Priority:

- a. Podpora zemědělství
- b. Diverzifikace podnikání na venkově
- c. Infrastruktura a služby cestovního ruchu
- d. Zachování přírodního a kulturního dědictví

Strategický cíl: Zlepšit podmínky v infrastruktuře a službách cestovního ruchu, podporovat zemědělství a diverzifikaci podnikání na venkově.

Specifické cíle:

- a. Podporovat diverzifikované, ekologické, konkurence- a životaschopné zemědělství.
- b. Podporovat místní produkty a služby drobných podnikatelů.
- c. Zlepšovat vybavenost a infrastrukturu cestovního ruchu.
- d. Pečovat o stávající přírodní i kulturní památky regionálního i lokálního významu.

Cílové skupiny:

Obyvatelstvo obcí MAS, především ekonomicky aktivní

Podnikatelé, zemědělci působící v regionu

Samospráva

Návštěvníci regionu

Odůvodnění a příklady konkrétních aktivit:

Jak prokázala analýza, v řadě obcí (včetně Hluboké) má stále významné postavení **zemědělství**, ať už rostlinná či živočišná výroba. Specifickým prvkem v regionu je pak přítomnost **lesnictví a rybářství**. Prioritou je i v těchto odvětvích zvýšení konkurenceschopnosti a zlepšení životaschopnosti podniků, podpora předávání znalostí a inovací v zemědělství, lesnictví a rybářství, stejně jako zřizování seskupení producentů. Opomenout nelze ani krajinotvornou roli těchto odvětví, resp. posílení jejich krajinotvorné funkce. Na zemědělskou výrobu úzce navazuje také potravinářství, jemuž by mohla pomoci propagace místních výrobků, pořádání farmářských trhů a podobné akce, kde by drobní výrobci mohli uplatnit své produkty. Na venkově je třeba dále podporovat diverzifikaci výroby směrem do turistických služeb (agroturistika, ubytování na statku, výroba místních produktů apod.) a technických služeb pro místní obyvatele (truhlářství a další rukodělná řemesla).

Významné pro prosperitu regionu je udržet současné a zakládat nové **plochy pro podnikání**. Potenciál pro rozvoj podnikání mají na území MAS především města Hluboká a Lišov, ale také další obce v rámci rozvoje stávajících výrobních ploch nebo revitalizací opuštěných výrobních prostor. Obce mohou spíše než výstavbu nových objektů tzv. „na zelené louce“ podporovat regeneraci starých nevyužívaných areálů, tzv. brownfields, jichž se v území MAS nachází celá řada, ať už jde o bývalé průmyslové nebo zemědělské areály.

Zvyšování ekonomické prosperity regionu může souviset také s jeho **propagací** jako prostoru vhodného pro podnikání (pozitivní image území). Efektivní prezentace založená na odborně zpracované mediální kampani může dopomoci k přilákání nových investorů a tím i ke zvýšení zaměstnanosti, nabídky nových služeb apod.

Cestovní ruch je jednou z významných priorit regionu, zejména vzhledem k přítomnosti zámku Hluboká, zoologické zahrady Ohrada ad. Město Hluboká je významným turistickým centrem, které má k dispozici hotely, pensiony, kempy, chaty, ubytování v soukromí, 40 restaurací, letní plovárnu s tobogánem, krytý bazén se saunou, moderní kino, otevřené i kryté tenisové kurty, zimní stadion, baseballový areál, jízdárnu, golfové hřiště, fitness, hustou síť cyklotras v okolí a Vltavskou cyklostezku do Českých Budějovic, vodní dopravu, vodní lyžování, blízké letiště Hosín. Záměrem rozvoje cestovního ruchu je rozptýlit vysoký počet návštěvníků (až 300 tis. ročně na zámku Hluboká) do okolních obcí a lokalit, zlepšit a propagovat jejich místní nabídku, prodloužit letní sezónu, prodloužit pobyt návštěvníků.

Kolorit venkova doplňují také místní **kulturní a historické památky**, ať už jde o prvky sakrální či lidové architektury. Jejich ochrana je vždy nutná a péče o ně by měla být prioritou pro zachování místní historie generacím následujícím. Některé památky v sobě mohou nést tradici významných historických událostí týkajících se celého území MAS, které si lze společně připomínat prostřednictvím průvodů či oslav a utužovat tak pospolitost občanů regionu.

7.2.3 Lidské zdroje a zaměstnanost

Priority:

- a. Předškolní, základní a celoživotní vzdělávání
- b. Snižování nezaměstnanosti, rekvalifikace
- c. Zaměstnanost a kvalifikovaná pracovní síla
- d. Informační a komunikační technologie

Strategický cíl: Zajistit kvalitní rozvoj lidských zdrojů v různých typech škol i mimo školy, podporovat regionální zaměstnanost a zvyšování kvalifikace zaměstnanců

Specifické cíle:

- a. Rozvíjet předškolní, školní a vzdělávací infrastrukturu
- b. Zajistit dostatek míst pro předškolní a školní vzdělávání
- c. Podporovat zaměstnanost ve službách, zejména v cestovním ruchu
- d. Zvyšovat kvalifikaci zaměstnanců, zlepšit poradenství při hledání zaměstnání
- e. Podporovat zavádění IKT

Cílové skupiny:

Žáci, studenti a vzdělávací pracovníci
Obyvatelstvo obcí MAS zapojené do celoživotního vzdělávání
Nezaměstnaní, uchazeči o zaměstnání
Organizace zaměřené na rekvalifikace, celoživotní vzdělávání
Zájmové a profesní organizace

Odůvodnění a příklady konkrétních aktivit:

Lidské zdroje jsou hlavním klíčovým prostředkem pro tvorbu a předávání poznatků a představují jeden z faktorů, které určují inovační potenciál každé společnosti. Pro vytvoření konkurenceschopné ekonomiky by mělo být cílem především sladování systému vzdělávání s požadavky trhu práce, resp.

rozvíjení takových oborů a metod vzdělávání, které zvýší možnost uplatnění absolventů různých typů škol na trhu práce. Region má průmyslovou tradici a lze zde vytvářet úzkou spolupráci mezi místními firmami a středními školami, které jsou zaměřeny na technické obory. Právě absolventů technických oborů je v současnosti málo a dle zkušeností firem nejsou dostatečně vybaveni pro praxi a nesplňují očekávání zaměstnavatelů, naopak jejich očekávání jsou často nereálná (např. z hlediska mezd).

S rozvojem podnikání a lidských zdrojů souvisí také zvyšování zaměstnanosti a snižování **nezaměstnanosti**. I v regionu MAS Hlubocko – Lišovsko existují stále skupiny obyvatel, které mají podmínky pro uplatnění se na trhu práce poněkud ztížené (osoby se zdravotním postižením, mladí lidé, senioři). Aktivita by tedy mohly podporovat zlepšení jejich pozice na trhu práce vytvářením nových či zachováním stávajících pracovních míst. Kromě toho by aktivity mohly směřovat k podpoře projektů a organizací zabývajících dalším vzděláváním nezaměstnaných osob, poradenstvím při hledání zaměstnání a projektů vedoucích ke stimulaci nabídky pracovních příležitostí pro ohrožené skupiny obyvatel (např. zdravotně postižené občany, čerstvé absolventy škol atd.).

Obyvatelé regionu by měli mít zájem také o **celoživotní vzdělávání** reflektující stále se měnící požadavky na výkon různých zaměstnání, tedy jeho popularizace, propagace a modernizace metod výuky. Investice do dalšího vzdělávání zaměstnanců se přímo projeví v dalším rozvoji jednotlivých podniků. Možnými aktivitami může být realizace vzdělávacích a výcvikových programů na získání, přizpůsobení nebo zvýšení klíčových znalostí a dovedností potřebných ke zvládnutí nových procesů a systémů práce, odborných konzultací a poradenství vedoucí ke zvyšování odborné kvalifikace pracovníků a managementu podniků, pořádání veřejných vzdělávacích kurzů pro místní občany města – jazykové, počítačové kurzy apod.

Investice do **vzdělávání** by měly být základní prioritou strategického plánování každého města či obce, neboť jsou rozhodujícím faktorem konkurenceschopnosti, udržitelného rozvoje a zaměstnanosti. Jde nejen o investiční aktivity související s modernizací budov a areálů vzdělávacích zařízení, ale také o neinvestiční aktivity. Pro realizaci vytyčených aktivit je nutná vzájemná spolupráce všech aktérů v oblasti vzdělávání, tedy škol a zájmových organizací, ale také vedení obcí a měst. Typickými investičními aktivitami může být výstavba nových či rekonstrukce a modernizace stávajících budov či sportovních areálů určených pro vzdělávání, knihoven, zajištění vybavenosti škol a vzdělávacích středisek moderními informačními a komunikačními technologiemi (dále IKT), zabezpečení kvalitních podmínek pro stravování dětí a studentů, budování bezbariérových přístupů ke vzdělávání tam, kde dosud nejsou zavedeny apod. Příkladem neinvestičních aktivit může být podpora inovace školních výukových programů, předmětů a metod výuky, zvyšování rozmanitosti vzdělávacích akcí a programů pro všechny vrstvy obyvatel ve městě, rozvoj partnerství vzdělávacích institucí se složkami kulturními a sportovními, partnerství mezi středními školami v regionu i mimo něj, základními i mateřskými školami v celém regionu, studenty i žáky a jejich rodiči při společných projektech, vytváření nových vztahů mezi školami v ostatních evropských zemích za účelem zkvalitnění jazykového vzdělávání, inovace předmětů na školách např. v oblasti ICT, environmentálního a jazykového vzdělávání, zavádění nových metod do výuky s důrazem na praktickou část výuky, podpora technických předmětů a kroužků a rovněž využití zázemí školských zařízení pro celoživotní vzdělání obyvatel, tedy např. škol a městské knihovny jako vzdělávacích a společenských center regionu aj.

Aktivita vzdělávací doplňují aktivity pro vyplnění volného času a zájmová činnost. Sem patří činnost společenských a dětských organizací, zájmových sdružení, kulturních spolků, sportovních oddílů, domů dětí a mládeže, školních družin a podobných organizací. Jejich akce může Strategie CLLD rovněž podporovat.

7.2.4 Partnerství

Priority:

- a. Občanská společnost
- b. Podpora činnosti MAS
- c. Spolupráce s partnerskými MAS v rámci ČR, v rámci EU nebo spolupráce s regiony ve třetích zemích
- d. Spolupráce místních aktérů zaměřená na specifické skupiny občanů obcí MAS (děti, senioři, zdravotně postižení a další potřebné skupiny občanů)

Strategický cíl: Rozvíjet občanskou a solidární společnost, rozvíjet spolupráci a partnerství s ostatními regiony

Specifické cíle:

- a. Podpořit zapojení občanů do veřejného života, do rozhodování samospráv, zlepšení přístupu k informacím
- b. Zajistit činnost MAS, zajistit realizaci Strategie CLLD
- c. Zajistit spolupráci s partnerskými MAS v ČR i EU, podpořit spolupráci s regiony mimo EU
- d. Podpořit spolupráci místních aktérů za účelem zvýšení soudržnosti obyvatel regionu

Cílové skupiny:

Obyvatelstvo obcí MAS
Zájmové a profesní organizace
Samospráva
Management MAS

Odůvodnění a příklady konkrétních aktivit:

Občanská společnost se projevuje mj. zapojením občanů do veřejného života, do rozhodování samospráv a zlepšením přístupu občanů k informacím vydávaných samosprávou a místními úřady. Toto je možné zabezpečit buď přímou účastí občanů na jednáních samospráv nebo elektronickou komunikací. Za tím účelem je třeba zlepšit vybavenost domácností IKT technologiemi a připojením k internetu.

Jedním z cílů programu IROP je „Posílení kapacit komunitně vedeného místního rozvoje na účelem zlepšení řídicích a administrativních schopností MAS.“ V rámci tohoto cíle bude podporováno budování kapacit MAS, odborná příprava a vytváření sítí za účelem vypracování a provádění Strategie CLLD. Podpora nákladů nepřekročí 10% celkových veřejných výdajů vzniklých v rámci Strategie CLLD. Do tohoto okruhu aktivit podporovaných z Programu rozvoje venkova patří i vnější **spolupráce a partnerství MAS Hlubocko – Lišovsko** s ostatními MAS v Jihočeském kraji i v rámci ČR. Patří sem i přeshraniční a mezinárodní spolupráce s EU-regiony i s regiony mimo EU. MAS Hlubocko – Lišovsko

má v tomto směru určité zkušenosti, neboť její zástupci se zúčastnili exkurzí do Finska a Rakouska, kde navázali kontakty potřebné k realizaci takové spolupráce.

MAS Hlubocko – Lišovsko je členem Národní sítě MAS, aktivně se účastní jejich aktivit, konferencí apod. Rovněž velmi dobře spolupracuje s několika MAS v rámci Jihočeského kraje, uspořádala několik akcí a konferencí na krajské i národní úrovni. V těchto aktivitách chce v novém programovém období pokračovat.

Občanské prostředí vytváří rovněž místní spolky, sportovní kluby a oddíly, kulturní spolky, jejichž činnost by měla být rovněž podporována. Jedná se např. o vznik dalších významných akcí typu festivalů, koncertů, sportovních utkání a obdobných společenských událostí. Pospolitost občanů a sounáležitost s regionem jistě podpoří také aktivity související např. s činností spolků typu divadelního či pěveckého sboru, přičemž jeho provoz by rovněž mohl být ze strany MAS podporován a ze strany obcí by mohly být vytvořeny podmínky pro realizaci jeho činností a představení (např. vyčlenění prostoru). I takovéto aktivity mohou snížit emigrační tendence obyvatelstva, především mladých rodin s dětmi. Zapomínat by se nemělo ani na potenciál místního letiště Hosín, tzn. na roli místního aeroklubu při pořádání různých společenských a sportovních akcí.

8 Návrh konkrétních opatření

8.1 Definice konkrétních opatření pro naplnění stanovených cílů

Pro naplnění stanovených cílů jsou mj. definována tato konkrétní opatření :

Císlo	Cíl, opatření	Vazba na dokument
1.1	Zlepšit kvalitu a dostupnost sociální a zdravotní péče pro všechny skupiny obyvatel s důrazem na rodiny s dětmi, mládež a seniory	IROP, spec.cíl 2.1, 2.3
	Obnova zařízení sociální péče (např. domy pro seniory, nízkoprahová zařízení pro mládež), bezbariérové vstupy do veřejných budov, podpora spolupráce poskytovatelů sociálních a zdravotních služeb aj.	
1.2	Zlepšit místní dopravní infrastrukturu, udržet dopravní spojení uvnitř regionu i na okolní regiony, včetně českobudějovické aglomerace	IROP, spec.cíl 1.2 (kromě MK)
	Oprava a údržba komunikací (místní komunikace obce, silnice II. a III. třída kraj), parkovací místa, bezpečnost pohybu chodců a cyklistů, zajištění dopravní obslužnosti uvnitř regionu a návaznosti na okolí	
1.3	Zlepšit zásobování vodou na území MAS, odvádění a čištění odpadních vod a nakládání s odpady	PRV, priorita 4
	Vodovody a kanalizace, čistírny odpadních vod, skládky komunálního odpadu a separační dvory	
1.4	Chránit a udržovat zeleň v obcích, včetně výsadby nové zeleně	IROP, spec.cíl 1.2, 2.1
	Doprovodná zeleň ke komunikacím, parky, aleje, doprovodná zeleň k objektům občanské vybavenosti	
2.1	Podporovat diverzifikované, ekologické, konkurence- a životaschopné zemědělství	PRV, priorita 2
	Obnova zemědělských objektů, nákup zemědělských strojů, vybavení pro diverzifikaci zemědělského podnikání, pro ekologické zemědělství	
2.2	Podporovat místní produkty a služby drobných podnikatelů	PRV, priorita 3
	Zavádění místních produktů, propagace, nákupy strojů a vybavení, služby nezemědělských podnikatelů	
2.3	Zlepšovat vybavenost, infrastrukturu a služby cestovního ruchu	IROP, spec.cíl 3.1
	Rozvoj turistických tras, vybavení mobiliářem, ubytovací služby, informační centra, společná propagace a turistické produkty, půjčovny a jiné doprovodné služby a infrastruktura cestovního ruchu	
2.4	Pečovat o stávající přírodní i kulturní památky regionálního i lokálního významu	IROP, spec.cíl 3.1
	Péče o lidovou architekturu, historické a sakrální stavby, lidové tradice regionu	
3.1	Rozvíjet předškolní, školní a vzdělávací infrastrukturu	IROP, spec.cíl 2.4
	Obnova zařízení předškolní a školní výchovy a vzdělávání, vybavení učeben pro odborné předměty (jazyky, matematika, informační technologie aj.)	
3.2	Zajistit dostatek míst pro předškolní a školní vzdělávání	IROP, spec.cíl 2.4
	Kapacita mateřských škol a základních škol, vyčlenění volné kapacity	

	školy pro mimoškolní vzdělávání a využití volného času	
3.3	Podporovat zaměstnanost ve službách, zejména v cestovním ruchu	OPZ, priorita 2.3
	Ve spolupráci s úřadem práce vést pracovní statistiky, spolupráce se zaměstnavateli, evidence volných míst, nabídka zaměstnání ve službách, nabídka zaměstnání v cestovním ruchu, další opatření podporující zaměstnanost	
3.4	Zvyšovat kvalifikaci zaměstnanců, zlepšit poradenství při hledání zaměstnání	OPZ, priorita 2.3
	Pořádání školení, výcvikových programů a kurzů za účelem získání dovedností, poradenství vedoucí ke zvyšování odborné kvalifikace pracovníků a managementu podniků, pořádání veřejných vzdělávacích kurzů pro místní občany města – jazykové, počítačové kurzy apod.	
3.5	Podporovat zavádění IKT	IROP, spec.cíl 3.2
	Modernizace informačních a komunikačních systémů na úřadech, vybavení internetem, kvalitní připojení škol a úřadů	
4.1	Podpořit zapojení občanů do veřejného života, do rozhodování samospráv, zlepšení přístupu k informacím	IROP, spec.cíl 4.2
	Účast obyvatel na veřejném životě, informace na www stránkách MAS a veřejných vývěskách obcí apod.	
4.2	Zajistit činnost MAS, zajistit realizaci Strategie CLLD	IROP, spec.cíl 4.2
	Podpora managementu MAS, provozní náklady v souvislosti s realizací strategie CLLD	
4.3	Zajistit spolupráci s partnerskými MAS v ČR i EU, podpořit spolupráci s regiony mimo EU	PRV, opatření 13
	Společné projekty s českými MAS, spolupráce MAS v rámci EU, možnost spolupráce s regiony mimo EU	
4.4	Podpořit spolupráci místních aktérů za účelem zvýšení soudržnosti obyvatel regionu	IROP, spec.cíl 4.2
	Podpora kulturních a společenských akcí, podpora neziskových organizací, spolky, sdružení se zaměřením na sociálně slabé a vyloučené obyvatele	

8.2 Integrovaní a inovativní prvky

V rámci současného Strategického plánu LEADER bylo v letech 2008 – 2014 podpořeno 82 většinou individuálních projektů obcí a dalších subjektů – především podnikatelů v zemědělství. Integrovaným projektem byla pouze „Studie využití kulturního dědictví Hlubocka – Lišovsko“, na kterou získalo město Hluboká příspěvek 513 tis. Kč.

Pro následující období by tedy měly být definovány **integrovaní prvky**, tedy oblasti, které mají v území sjednocující, spojující nebo slučující charakter a které by zároveň oproti stávajícímu stavu byly inovativní, přinášely by zkvalitnění situace a synergický efekt. Inovace je v této souvislosti chápána jako proces, který začíná nápadem nebo představou a poté následují různé stupně vývoje, které vyústí do samotné implementace. Zároveň jde o jiné způsoby nebo metody řešení současných problémů než bylo v regionu doposud obvyklé, tradiční, používané.

Jako takové lze doporučit především tyto aktivity:

1. spolupráce škol v regionu – výměny studentů se zahraničními školami, celoživotní vzdělávání – výměny seniorů a uchazečů o zaměstnání, společné akce se zdravotně postiženými a sociálně slabými obyvateli, zajištění dopravní obslužnosti při realizaci společných akcí apod.,
2. tvorba společných projektů podporujících zlepšení podmínek pro zpracování výrobků místních zemědělských producentů, jejich propagaci a prodej (pivo, masné výrobky, ryby a další); vytvoření společné značky pro místní produkty,
3. vytváření sítí se zapojením podnikatelů z různých odvětví činnosti (potravinářství, pohostinství a ubytování, doprava, obchod); posiluje udržitelnost místních ekonomických subjektů (výrobců, poskytovatelů služeb),
4. spolupráce v oblasti cestovního ruchu – produktově orientovaný systém (propojenost subjektů poskytujících pohostinství, ubytování, dopravu, wellness služby, půjčovny sportovního náčiní, kol, lyží, průvodcovské služby), vzájemná propagace místních atraktivit a služeb zaměřených na návštěvníky, účast na veletrzích cestovního ruchu – společná prezentace a propagace, společný informační a rezervační systém poskytovatelů služeb v cestovním ruchu, kultuře, sportu apod.; posiluje efektivní řízení cestovního ruchu v území MAS,
5. nová výstavba či zkvalitnění stávajících stezek pro bezmotorovou dopravu – infrastruktura pro pohyb pěšky, na kole či za pomoci jiných dopravních bezmotorových prostředků a náčiní (cyklostezky, in-line trasy, cyklotrasy apod.); zlepšení prostupnosti území, propojení obcí MAS mimo silniční tahy, zvýšení bezpečnosti dopravy,
6. podpora revitalizace památek místního významu na celém území MAS – společné projekty rekonstrukce a renovace památek; výměna zkušeností, jednotný styl renovace, úspora finanční prostředků při realizaci většího počtu akcí v rámci jedné zakázky apod.,

V případě většího důrazu na integrační prvky v příštím programovém období lze tedy hovořit o **přirůstkové inovaci**, neboť výše uvedené aktivity navazují na současný stav, ale posilování spolupráce místních aktérů zvyšuje efektivitu a dopady na pozitivní a udržitelný rozvoj území (posílení stávajících produktů a procesů, marketingových a organizačních metod). Posílením spolupráce se vytvoří dlouhodobé kooperační vztahy, na které lze v případě pozitivní zpětné vazby ze strany cílových skupin (uživatelů infrastruktury, výrobků či služeb) navazovat i v jiných případech než u realizace společných projektů.

K principům realizace strategie také patří zachování těch prvků implementace, které se v předchozím období ukázaly jako fungující. Dá se říci, že v předchozím Strategickém plánu Leader pro MAS Hlubocko – Lišovsko byla většina tzv. fichí nastavena správně, což dokazoval velký zájem ze strany potenciálních žadatelů. Rovněž celkové fungování procesu výběru projektů a kontroly jejich realizace nevykazovalo podstatné chyby, takže pokud se podmínky ze strany řídicích orgánů nezmění, mohou být stávající metody realizace strategie MAS dobrým základem pro definování nových podmínek pro nastávající plánovací období.

8.3 Měřitelné indikátory úspěšnosti realizace Strategie CLLD

Měřitelné indikátory sledované při realizaci strategie budou vycházet z Národního číselníku indikátorů vytvořeného pro období 2014–2020 (NČI 2014+), což je soubor všech centrálních indikátorů, resp. ukazatelů, které jsou nositeli informace o věcném plnění projektů/programů

financovaných ze strukturálních fondů EU. Definuje po technické a metodické stránce soubor schválených indikátorů s jasnou definicí, měrnou jednotkou a kódováním. Jedná se o nástroj, který umožňuje reagovat na potřeby programů a systému monitorování a evaluace.

V následujícím textu tedy bude uveden výčet možných měřitelných indikátorů navázaných na jednotlivé strategické a specifické cíle, a to s ohledem na to, zda jsou měřitelné i do úrovně jednotlivých obcí (pouze tak lze hodnotit i celé území MAS, neboť se nejedná o územní jednotku sledovanou Českým statistickým úřadem v běžné agendě). Konkrétní hodnoty indikátorů, tedy jejich kvantifikace, bude provedena až v rámci tvorby Integrovaného akčního plánu rozvoje území.

I. Kvalita života na venkově

Měřitelné indikátory strategických cílů: Indikátory demografické a sociální, udržitelného rozvoje a infrastruktury

Měřitelné indikátory specifických cílů: Počet obyvatel, podíl obyvatel žijících ve městě, věková struktura obyvatelstva MAS, počet lékařů na 1000 obyvatel, resp. počet obyvatel na 1 lékaře, počet nových či modernizovaných zařízení sloužících pro vzdělávání, zdravotní a sociální služby, počet zdravotně postižených osob a osob ohrožených socio-patologickými jevy začleněných do společnosti, počet míst v zařízeních sociální péče.

Intenzita dopravy, délka nových či rekonstruovaných místních komunikací, počet osob přepravených veřejnou dopravou, počet nových obyvatel připojených na prvky technické infrastruktury, podíl recyklovaného odpadu, produkce komunitního odpadu, plocha revitalizovaných skládek, velikost plochy veřejné zeleně, počet nových prvků veřejně prospěšné infrastruktury

II. Podnikání, zemědělství a cestovní ruch

Měřitelné indikátory strategických cílů: Indikátory hospodářské, udržitelného cestovního ruchu

Měřitelné indikátory specifických cílů: Počet nových ekonomických subjektů se sídlem v regionu dle hlavních sektorů/odvětví ekonomiky, podíl podnikatelů na počtu ekonomicky aktivních obyvatel, počet certifikovaných produktů, počet subjektů v registru ekologických podnikatelů (ekologických zemědělců), počet ekonomických subjektů dle velikostních kategorií

Délka nových a rekonstruovaných místních komunikací, chodníků, zpevněných komunikací pro bezmotorovou dopravu, počet uživatelů nových stezek po prvním roce provozu, počet nových či rekonstruovaných prvků turistické infrastruktury (certifikované ubytovací kapacity), počet lůžek/pokojů na 1000 obyvatel regionu, počet prvků doplňkové infrastruktury pro turisty, délka nových či rekonstruovaných turistických tras, počet nových parkovacích míst, počet návštěvníků nových či modernizovaných prvků turistické infrastruktury, počet propagačních kampaní na produkty v cestovním ruchu, počet renovovaných kulturních a historických památek, počet podpořených kulturních akcí

III. Lidské zdroje a zaměstnanost

Měřitelné indikátory strategických cílů: Indikátory vzdělávací a socio-ekonomické

Měřitelné indikátory specifických cílů:

Kapacita školících a vzdělávacích středisek, počet nových vzdělávacích programů, počet uskutečněných školení, seminářů, workshopů, konferencí a ostatní podobné aktivity, počet uspořádaných informačních a propagačních aktivit

Podíl nezaměstnaných na obyvatelstvu ve věku 15 – 64 let, počet nově vytvořených pracovních míst, změny v počtu zaměstnanců u největších zaměstnavatelů v regionu, podíl dlouhodobě

nezaměstnaných na obyvatelstvu ve věku 15 – 64 let, počet účastníků programů celoživotního vzdělávání, počet domácností připojených k internetu

IV. Partnerství

Měřitelné indikátory strategických cílů: Ukazatele společenského rozvoje

Měřitelné indikátory realizačních cílů:

Počet občanů využívajících nově zřízenou službu pro kontakt s veřejnou správou, počet podpořených MAS, počet podpořených Strategii CLLD, počet podpořených projektů, počet podpořených spoluprací MAS, počet společenských akcí pro občany obcí MAS (v členění dle zacílení na děti, na seniory a jiné skupiny, bez zacílení) a počet účastníků.

9 Implementace Strategie CLLD

Návrh implementace strategie vychází ze zkušeností MAS Hlubocko – Lišovsko s aplikací Strategického plánu LEADER v období 2007–2013. Konečná verze musí být v souladu s metodickými pokyny příslušných ministerstev (MZe, MMR). Pro administraci projektů se předpokládá několik fází:

- Předkládání a registrace žádostí
- Hodnocení a výběr projektů
- Realizace, monitoring, vyúčtování a vyhodnocení projektů
- Archivace, dokumentace projektů a výzev
- Evaluace strategie

Vyhlášení výzvy k předkládání žádostí/fichí bude probíhat v souladu se stanoveným harmonogramem 2x ročně. Bude prováděno propagačními aktivitami (zveřejnění na www stránkách MAS, v obecních zpravodajích, v denním tisku apod., dopis a e-mailing potenciálním žadatelům, konzultace s potenciálními žadateli, semináře pro žadatele apod.). Délka výzvy nebude kratší než 30 dnů, aby žadatelé měli dostatek času na vyplnění žádosti a předložení potřebných příloh. Před předložením žádosti proběhne předběžná kontrola, žadatelé budou mít určitou lhůtu na doplnění žádosti. Pak teprve bude žádost zaregistrována. Registraci žádostí provede kancelář MAS.

Hodnocení a výběr žádostí bude provedeno ve dvou stupních. Nejdříve bude provedena administrativní kontrola a kontrola přijatelnosti – provádí kancelář MAS. Žádosti, které splní tuto kontrolu, postoupí k výběru hodnotící komisí. Projekty budou bodovány podle předem stanovených hodnotících kritérií. Každý člen komise hodnotí všechny projekty, hodnocení je tajné. Z výsledků hodnocení se udělá průměr, pak bude určeno pořadí projektů. K realizaci budou vybrány projekty s nejvyšším počtem bodů, budou určeny náhradní projekty. Návrh hodnotící komise bude předán kontrolní komisi, která jej buď odsouhlasí, nebo vrátí k přezkoumání hodnocení. Předkladatelé projektů navržených hodnotící komisí k podpoře a odsouhlasených kontrolní komisí k financování budou písemně obeznámeni s výsledkem hodnocení. Ve stejné době budou obeznámeni také žadatelé, o jejichž podpoře nebylo v daném kole rozhodnuto.

Realizaci projektů zajišťují úspěšní žadatelé. Před zahájením realizace s nimi bude proveden seminář, manažer MAS s nimi může provádět konzultace. Manažer dále provádí průběžnou ad hoc kontrolu projektů v případě, že má pochybnosti o realizaci projektu. **Vyúčtování a vyhodnocení projektu** provádí žadatel podle pravidel programu. Manažer MAS provádí **monitoring projektů** podle předem stanoveného plánu. Kontrola je prováděna před zahájením projektu (ex-ante) nebo v průběhu realizace (on-going, ad-hoc), po ukončení projektu je kontrola povinná (ex-post).

Archivaci projektů a dokumentaci implementace strategie zajišťuje MAS. Předpokládá se archivační období 10 let po ukončení programu, tj. do roku 2030. Po tuto dobu musí MAS i žadatelé archivovat veškeré dokumenty, výzvy, žádosti, hodnocení projektů, vyúčtování, vyhodnocení, záznamy z kontroly apod.

Evaluace strategie bude prováděna jednou ročně formou roční hodnotící zprávy předložené správní radě MAS. Zpráva bude zveřejněna na internetu a předána řídicím orgánům programu. Pokud budou zjištěny nedostatky, budou stanovena nápravná opatření, které budou sledována v další zprávě.

Závěr:

S ohledem na zkušenosti členů MAS, kteří se podíleli na administraci Strategického plánu LEADER 2007–2013, jakož i na rozdělování prostředků z obecních rozpočtů a na zkušenosti z oblasti dotační problematiky z pozice žadatelů, lze označit MAS Hlubocko – Lišovsko jako připravenou vykonávat povinnosti administrujícího subjektu Strategie CLLD.